Nagy-Kanizsa 1869. május 1-én. 18. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész iven.

Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre: 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a K. ADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

---

†

Sümeghy Ferencz

megh. apr. 26. 1869.

Csodálatosak a végzet utai!

A lefolyt követválasztás alkalmával hazánkban egyik oly kerület volt a nagykanizsai, melyre mindkét párt feszült figyelemmel tekintett; az eredmény tudása lázas feszültségben tartá az összes sajtót és vele a diplomatiát ép ugy, mint a választó-polgárságot.

A pillanat megérkezett, és Sümeghy Ferencz fejére téteték a többség bizalom-koszorúja. A Deákpárt egyéni örömét fokozta az ellenpárt egyes nyilatkozata is: „mi nem Sümeghy, de az elv ellen küzdöttünk;" a jobbpárt elve Sümeghyben kettős diadalt ért. A diadal örömhire valjon hol találta őt, a harmadizben méltólag megtisztelt férfiut? A nemzeti joggyakorlat zöld asztalánál, a tettek mezején! Mint bizottmányi elnök működött a zalaegerszegi kerületben s az éjnapon át tartott szigoru következetesség homlokára a munkásság gyöngyeit idézte elő, midőn a tudositás-szülte öröm-üdvözlés édes gyönyöre száritotta fel, honfi-köny csillogott szemében; ki sejtette volna ekkor, hogy a közélet teréni e munkássága utolsó, melyet a bizalom hattyudala ölelt át.

Csodálatosak a végzet utai!

Majd elviteték nékie, boldog családi körébe az okmány, mely figyelmezteté országos cselekvényeinek ujbóli küzdelmes megkezdésére, honatyai buzgalmának megszokott csüggedetlen folytatására; mosolygott a nemes férfiu s nem anynyira az okmánynak örült, mert tenni s cselekedni a hazáért, nemzetiségünkért szoros honfi-kötelességének ismerte, hanem lelkéből örvendett kedves családja minden egyes tagjának szemében tündöklő örömkönyeken, melyet a tevékeny férj szerzett gyöngéden szerető neje, a lelkes honleánynak, melyet a honpolgári becsületességben őszülő apa nyujtott talizmánul szivvérei, édes gyermekei részére, családi magasztos ünnepet szerzett ez okmány. Ki hitte volna, hogy a nemes családnak utolsó öröme lesz. A visszaemlékezés bizonyára édesen melengető, mert nem mindennapias örömbuborék volt az élet tengerén, hanem tiszta gyöngy a népbizalom drága koszorujából.

Csodálatosak a végzet utai!

Ki a közügynek szenteli életét, s családját mégis imádásig becsüli, szereti, kettős érdemet, kettős tiszteletet nyer övéitől; mielőtt megérkezett volna az utolsó percz, — hogy szeretteinek gyengéden ölelő karjai közül kibontakozva, választó-kerületének székvárosába érkezett volna, honnan egyenesen az ország fővárosába távozandván, birtokát rendbe hozandó a határba ment, ki hitte volna, hogy család-vagyoni viszonyainak rendszerető munkásságában utolsó lépését tette meg. Hegyeken járt s a völgyben hült meg, lelke magasbra vágyott szállani, mert lent fájt neki némelyek gyötrő nyilazása, mely áldott szivének a rokon érzelem tövis vesszőjével czéloztatott.....

Aprilis 19-ére volt a nap kitüzve, melyen Nagy-Kanizsán Sümeghy Ferencz ünnepélyesen fogadtatik, előtte való nap azonban neje által irt levelet vettünk, melyben értesittetünk beteg állapotáról. Az ünnepély tehát elmaradt; ez alkalommal irt politikai programmját — utolsó müvét s kéziratát birva, ahelyett, hogy ő mondotta volna el, irántai kegyeletből minden változtatás és commentár nélkül mi egész terjedelmében közöljük, amint következik:

„Tisztelt választóim!

A mivelt világ szabad országainak politikai mozgalmain széttekintve, alig találunk államot, melyben nép képviseleti felelős kormányzat életszükségének az ellenőrzésre, hivatott alkotmányos ellenzéknek oly különböző indokokból keletkezett, — merőben ellenkező czélu, — egymástól teljesen független, — az eszközök megválasztásában ildomot s kéméletet nem ismerő, — eljárásaikban összhangzás nélküli féktelen árnyalatai lennének, mint a milyenek a magyar szent korona területén az országgyülés befejezése óta s kiválóan a képviselő-választások körül felmerültek.

A politikai mozgalmak által közel érdekelve lévén, nem kerülhette ki figyelmemet a zalamegyei ellenzéknek, különösen a kanizsai választó-kerületben tanusitott tevékeny müködése, melynek részletes jellemzésétől felment engem a január 19-ki vörös kiáltvány ismert tartalma.

Hogy ezen a kanizsai választó-kerület székhelyén kelt, s a zalaegerszegi kerület ellenzéki jelöltjének politikai programmja helyett is utánnyomatott, — s igy az egész megyében elterjedt, sőt a szomszéd Somogyba is átszivárgott vakmerő elferditésektől, — alaptalan ráfogásoktól — törvényhozás, és törvények iránti tiszteletlenségtől hemzsegő korcsszülöttje a sajtószabadságnak, — épen szülőföldjén, Kanizsán, és a választó-kerületben nem eredményezte azon hatást, — melyre rövidlátó koholói és terjesztői számitottak, kétségtelenül a választó-kerület értelmisége magasb miveltségének önzéstelen hazaszeretetének és a romlatlan köznép becsületes józan gondolkozása ellen intézett lelketlen támadás ellensulyozásá'ban tanusitott fáradságot nem ismerő hazafias buzgalmának, erélyének és kitartásának egyedüli érdeme.

Szivesen meghajulok én, uraim, — ezen eredmény előtt, melynek kifolyása a nékem tisztelt választóim küldöttsége által átnyujtott, s hálás köszönetem nyilvánitása mellett elfogadott megbizó-levél. — Nem tanuskodik ugyan ez a kerület választóinak osztatlan bizalmáról, de annyival inkább jelzi a lefolyt országgyülés eljárását helyeslő kerületi értelmiség tántorithatatlan ragaszkodását a törvényes alaphoz, melynek megvédése körül tisztelt küldőim által tanusitott éberség, erély és kitartás ösztönt és erőt kölcsönöz nékem előttünk álló nagy és nehéz munkához, melyre a tért, lehetőséget és alkalmat megszereztük ugyan az 1867-ik év 12-ik kiegyezési alap törvényben; de a jogfolytonosság alapján, ősi alkotmányunkhoz hü ragaszkodással, a politikai erélyek által megingatni nem engedett következetes kitartással alig volt nagyobb feladat hazánk alkotmányos szabadságát az absolut hatalom ellenében kiküzdeni, mint a communisticus, és demagog irányu izgatások által felzaklatott nép szenvedély alulról fenyegető zsarnoksága, ellensége ellenében a világtörténelem tanusága szerint a szabadelvüség, — ész, — és polgári erény legtündöklőbb fegyverei sem mindenkor képesek biztositni a — győzelmet.

Hogy szabadságharczunk uj stadiumba lépett, melyben alkotmányunkat nem idegen hatalom, hanem a nemzet demoralisatiojára törekvő bel ellenség veszélyezteti inkább, arról mindenkit meggyőzhettek a befejezett képviselő választásoknál észlelhetett szenvedélyes izgatások.

A törvényhozás előtt álló ezen uj, s az előbbinél a nemzet értelmiségének jó akaró támogatására van mindenek fölött szükségünk; mert alkotmányos szabadságunk drága életét a választók bizalmából a törvényhozás asztala körül tanácskozó orvosok csak ugy menthetik meg; ha a nemzeti lét, — vagy nem lét veszélyes crisisinek lefolyása alatt kezet fogva virrasztunk a nehéz beteg ápolásával foglalkozó nemzeti értelmiség hivatásszerü kötelességét hiven teljesitve az orvosok és gyógymód iránti bizalmat éleszti, és a gyógyszerek rendes alkalmazásáról gondoskodva biztositja hatásukat. —

A bevégzett választások eredménye szerint alakitandó képviselő házban az alkotmánykérdésnél eltérő nézetü politicai pártok állása a mult országgyülésinél kedvezőtlenebb arányt mutatván fel alkotmányos alap a kiegyezési törvény ellen az ellenzék részéről meg ujitandó habár nem is eredményt koczkáztató, de minden esetre időt rabló hadjárat veszi kétségtelenül mindenek előtt igénybe időnket és erőnket.

Minő állást foglalok én el az alkotmányos kiegyezési alap megvédésénél azt ugy hiszem mondanom sem kell; mert a védelem kötelességét az alkotásbani következetes részvét, és tisztelt választóimnak ez alapon irányomban ujabbi nyilvánitott bizalma szabják előmbe.

Belkormányzati kérdéseinknek törvényhozás utjani rendezésénél a társadalmi igények követelése oly tömegesen áll előttünk, hogy akár az egyes kérdesek sorrendjére, akár pedig azok elintézésénél követendő irányra nézve határozott igéretet tenni alig lehetséges.

Tisztelt küldőim megnyugtatására mégis nyilvánitom, — hogy minden körülmény közt, minden egyes kérdésnél a jog egyenlőség, egyéni és társadalmi szabadság, s ennek iker testvére a társadalmi jó rend leszneк a fő tekintetek, melyek elhatározásomra irányt adó befolyást gyakorolnak.

A szellemi miveltség, és anyagi jólét a szabadság legbiztosabb támaszai, alkotmányos szabadságunk biztositásának ezen két tényezőjét teljes áldozat készséggel gyámolitni, s virágzásra emelni hazafiui törekvésem elsőbbjének tekintem. —

A leélt absolut kormányzat idejéből ugy látszik, átok gyanánt szállt e törvény tisztelő nemzetre örökségül a törvények végrehajtása iránti közönyösség, mely törvény és tekintélyek iránt széltében mutatkozó tiszteletlenséget, és pedig fejetlenséget, nemzeti demoralisatiot, és a társadalom felforgatását vonja kétségtelenül maga után, ily veszélyt hazánktól eltávolitni minden igaz hazafinak szent kötelessége, e kötelesség érzetétől át hatva azok sorában fognak találni tisztelt küldőim; kik a törvényhozás és végrehajtó hatalom közti öszhangzást a kormányzat minden lépcsőzetére ki terjesztendő felelősség által létre hozni hazafias kötelességünknek tekintik. —

Belátom én tisztelt küldőim, hogy ezen általánosságban tett s tán igenis szük keretbe szoritott igéretem a baloldali izgatások, és be nem váltható csábitó igéretek által felzaklatott kedélyek megnyugtatására jelenben éppen nem elégséges; de az elbizakodás nagy mértéke nélkül alig is hihetné valaki, hogy oly mérvü izgatottságot, mely a kanizsai választó kerületben nem tudom csak hazafias tul buzgalomból-e vagy egyébb szándékkal idéztetett elő, bár mily jó hangzásu, de válósitható igérettel lecsillapithatná. —

Hosszabb kedvező körülmények, s a lefolyt eseményekből vont tanuság felfelé ugy mint lefelé lesznek csak képesek a felzudult kedélyek normalis állapotba helyheztetésére.

Én egész bizalommal reménylem, hogy az isteni gondviselés e szegény hazának szenvedéseit megelégelve, a birodalomnak békét s nekünk pedig sz. malasztot ád, hogy törvényhozói kötelességünket a nép javára, hazánk s nemzetünk boldogitására teljesithessük, mi ha megtörténik s az elvakitott nép tények által látja megczáfolva az ellenünk szórt rágalmakat, nincs okom kétkedni, hogy megvetéssel fordul el az alacsony önérdekből izgatók tömegétől." —

Szóljon a gyászjelentés, mely megdöbbentőleg hatott reánk, mi őt vártuk hozzánk örülni, s ellenkezőleg mi mentünk hozzá utoljára busulni.

„Sümeghy Ferenczné sz. Séllyey Magdolna maga és gyermekei Mária, Kornelia, Magdolna, Rozália és Kálmán nevében mély

Szerkesztőségi példány."

[Fájdalommal] jelenti szeretett férjének, illetőleg édes atyjoknak Sümeghy Ferencz országgyülési képviselőnek élete 50-dik, legboldogabb házassága 24-évében f. évi apr. 26. reg. 8 órakor tüdő-szélhüdésben történt gyászos halálát".

A temetés, mely apr. 28-án délután 3 órakor tartatott, nagy számu résztvevőket gyüjtött egybe, a megyei tisztviselőken kivül képviselve volt minden rendü s rangu közönség, egymást érték a diszfogatok távol vidékről, köztük vasmegyei főispáni helytartó Széll József urat is, mig a sójtöri s közel helységekből bánatos arcz és könnyes szemmel, állott körül a nép, melynek tanácsadója s pártfogója volt. — Az egyházi szertartást Königmajer Károly apát s plebános ur tartotta fényes és számos segédlettel. A holttetemet fáklyák vették körül, az iskolás gyermekek előlmenése s több kántor egyházias éneklése mellett beláthatlan népsokaság kisérte a távol eső temetőbe, hol a magas domb egy közép fája tövében készitett kriptába helyeztetett örök nyugalomra. Valamint a háznál az utczára, ugy a temetőben megyei s városi ifjabb tisztviselők emelték vállaikon a meghült szivet s tetemet rejtő ércz-koporsót.

Bucsut vettek a napsugarak a fényes koporsótól, betemettetett a sirbolt, elhangzott a bus harangszó, utólsó ütése oly siró volt és mi búsan szélledtünk szét s csak egy kis részét hozhattuk el a mélyen sujtott család kipótolhatlan vesztesége feletti bánatából, de szolgáljon vigaszul nékiek a részvét, — mely nemcsak megye-, de országszerte nyilvánul.

Végül a boldogult rövid életrajzát irom le, melyet minden tisztelője noha tud, mert életpályája nyitott könyv volt, mégis jól esik annak megujitása, szolgálván buzditásul az ifju nemzedéknek.

Sümeghy Ferencz született Sójtörön okt. 20-án 1819-ben, szülei gondos nevelésben részesiték. Tanulmányait megkezdette Nagy-Kanizsán a convictusban, folytatta Szombathelyen, Győrött s végre Pozsonyban. — Patvarista Tuboly Mihály zalamegyei főjegyző mellett volt. Pesten Berta Sándor jeles ügyvéd mellett működött mindaddig, mig 1841-ben az ügyvédi szigorlatot kitünő sikerrel letette, ekkor azonnal megválasztatott a kapornaki járásban Csányi Elek főbiró mellé szolgabirónak, 1844-ben főszolgabiró lett, — a következő szomoru időszakban ő volt az első az egész tisztikarban ki a megyegyülésen kijelenté, hogy absolut kormány alatt egy perczig sem szolgál, ez után 1860-ig kizárólag családja és gazdaságának élt, ütött azonban a szabadság hajnalának órája és — Sümeghyt a kapornaki járásban ismét főbirónak választották, az osztatlan bizalom, szeretet, melylyel e járás irányában viseltetett, egyhangulag követté választá ugy a 61-ki, mint a 65-ki országgyülésre, mint szinte harmadizben szótöbbséggel a jelen, vagyis 69-ki országgyülésre.

1848-ban vette nőül a megye egyik nemesb szivü s áldott jó lelkü hölgyét, Séllyey Elek dunántuli kerület táblabiró, s Zalamegye egykori főbirája s közszeretetü alispánjának leányát, a megyei közügyek tevékeny s szilárd előharczosa — Séllyey László szeretett nővérét — Séllyey Magdolnát, — kivel a legboldogabb életet élte, egymást nemcsak hogy mintaképen tisztelték, becsülték és szerették, hanem versenyeztek egymással a jótettek s vendégszeretet gyakorlatában, ép ugy, mint a gondos és figyelmes házi s gazdasági jólét s gyarapodás előmozditásában.

S tőlem, ki a sójtöri szépkilátású temetőről csak könyes szemmel tekinthettem az először látott vidékre, először jelenvén meg az utolsó „isten hozzád"-ot mondani a boldogultnak, kit életében szeretni s becsülni tanultam, fogadja a tisztelt család s a rokonok csekélységem igénytelen részvétét.

BÁTORFI LAJOS.

Heti szemle.

Aprilis 29-én 1869.

(B-ñ.) A gyógyszertárak a belügyminisztérium által rendeztetni fognak. — Poroszországban katonai életbiztositó bank állitatik fel. — Az országgyülést megnyitó királyi trónbeszéd tartama alatt a budai királyi palotán magyar s horvát zászló is ki volt tüzve. — Zágrábban királyi palotát akarnak épiteni. — Londonban Kleptomania (lopáskór) czimü munkára nyittatik 100 aranyos pályázat. — Hg. Eszterházi Pál nejével Budára érkezett; ezentul állandóan a várban levő palotájában fog lakni. — A Woronieczky-emlék érdekében uj felhivás jelent meg. — Az uj királyi testőrök már megkezdették szolgálatukat. — A belügyministerium rendeletet bocsátott ki a hatóságokhoz a lőporárulási s fegyverengedély megadásában hogy óvatosan járjanak el. — A pesti részvény és magyar nép szinházra az aláirások szép eredménynyel folynak. — Szemere Bertalan művei 4 kötetben jelennek meg. — Füredi Mihály jeles népdalár veszélyesen beteg. — 34 képviselő megválasztása ellen adatott be panasz. — A „Kecskeméti lapok" felelős szerkesztését Horváth Döme vette át, szerkesztő-társ Hornyik János. — A mosony-megyei kath. iskolákra, kath. jellegük megőrzésére Gr. Zichy Henrik 6 ezer forintnyi alapitványt tett. — Patay István és Csiky Sándor képviselők fenyegető levelet kaptak, hogy Beniczky sorsára jutnak.

Hirek.

— Május első napjának hajnala mozsárlövésekkel üdvözöltetett Nagy-Kanizsán. Délelőtt Herczeg Batthyányi Fülöp, mint e város egykori kegyura nevenapján isteni tisztelet tartatván, a városi elöljáróság s a herczegi uradalmi tisztség és nagy számu közönség volt jelen.

— Zala-Egerszegen az élveket nyujtó mulató-helyek hiányában egy alapszabályokkal biró zártkörü „Tekéző kör" czimü társulat alakult, mely egy privátháznál levő kertben közköltségen alkalmas teke-pálya felállitásán fáradozik, mely csak tagjai számára szolgálhat. Az alapszabályok értelme szerint vendég csak vidéki lehet, melyet valamelyik részvényes mutat be. Tisztikara is megválasztatott é pedig: Elnök Laubhaimer József, pénztárnok Szentgyörgyi J. mint kerttulajdonos, ellenőr s jegyző Bódy J. Megnyitása fényes leend, — E körben képviselve van a megyei tisztikar, a városi elöljáróság, a tanári kar és a polgári osztály. — Solid egy mulatság, kivált a mai zavaros pártoskodó időben!

— Zalamegyei „Deákkör" május 4-én közgyülést tart, melyre az elvbarátok minél számosabb megjelenése kéretik.

— Az 1865—8-ik évi országgyülési törvényczikkek diszes kiállitás és keménykötésben Wajdits József könyvkereskedőnél 2 ft. 80 krajczárjával kaphatók.

— Lapunk mult 1868-ik évi 40, 43, 44, és 45-ik számai nálunk igen szükségessé válván, tisztelettel kérjük szives beküldését azoktól, kiknél még található lenne, árát készséggel megfizetjük.

— Latabár jól szervezett szintársulat május elején 20 előadásra Sopronba utazik.

— Vettük a magyar és erdélyhoni izraelitáknak 1868—69-ik egyetemes gyülésén alkotott szabályzatok és hozott határozatok hiteles kiadását. A congressus eredménye 15 pontban mutatkozik, melyre e füzet nyomán alkalmilag vissza fogunk térni.

— Zala-Egerszog mellett fél órai távolra fekvő Ságodban a bakter 2 sir felujitására küldetett ki az ottani falutól félre eső temetőbe, hol az egyik felujitása után, mi mult hétfői napon történt, a másikára ledőlt és csak csütörtökön találtatott fel épen egy véletlenül arramenő által, mi hivatalosan feljelentetvén, a vizsgálat is megtörtént. — Eredménye hihetőleg gutaütés. — Ugyanitt egy földmives, ki typhus-abdominalis betegségben szenvedett, az ágya mellett heverő beretvával annyira összevagdosta magát, hogy minden orvosi kisérlet daczára se lehetett életét megmenteni. Épen neje ment be e borzasztó müködésénél, ki a helyett, hogy férje segitségére ment volna, kifutott, gondolván, hogy őtet akarja megölni.

TÁRCZA.

A világ.*)

Bizony furcsa ez az élet,
Ha az ember nézi;
A ki tegnap Rézike volt,
Ma nagyságos Rézi.

A ki este hintajából
Nézte le az embert,
Az adósok börtönében
Köszönti a reggelt.

Ma szerelmet vall a leány,
S esküszik javába,
Holnap már a tizedikért
Ugrik a Dunába.

Mondja a szép nő a férjnek
„Jó éjszakát lelkem!"
Reggelre meg a pénzével
Tul van árkon-berken.

A ki ma csak mosolyogva
Nyakastatott sorba,
Holnap az ő feje tánczol
Keringőt a porba.

Ha nem látnám és a világ
Előttem nem állna,
Azt hinném, hogy az egész egy
Részeg ember álma.

IMREFI JÁNOS.

Töredék az életből.

„Régi történet — mely mindig uj marad."

Fernandtól.

Sötét fenyves erdőséggel benőtt vadregényes völgyben, melynek felhőkbe nyúló szikla csúcsain sasok fészkelnek; — a hegyoldal meredekén porladozó várrom tövében fekszik egy ódon külsejü kis falu.

Nyár van és délután, felhőkkel elboritott a láthatár; — a légkörnek tikkasztó nyomása nehezedik az egész természetre; — a szélcsend daczára fel-fel kerekedik, és tova surran egy-egy gyenge forgó szél, mely az utcza porába kis örvény-nyomokat fúrva, ismét elenyészik; rendes előjelei ezek egy keletkező égi háborunak, nagy viharnak.

A kis faluban temetésre szólnak a harangok, melyeknek dallamszerü kongásából oly rémesen sir közbe a kis lélek-harang.

Az utczán végig gyász-menet vonul; négy legény viszi vállain a fekete posztóval beteritett puha-fa koporsót; — előtte egy gyermek lépdegél, kezében magasra tartott kis fa kereszttel, mely a sirhantot fogja jelezni; — gyász-fátyol van reá kötve, és az oly búsan lengedez!

Utánna az ősz lelkész, szelid arczán annyi részvéttel, és a vigasztaló hitnek mégis annyi nyugalmával, kit a keservesen zokogó, a szomszédnék által támogatott bánatos anyja követ az elhunytnak; — egyetlen fia! — egyetlen reménye volt az néki!

Legvégül a jó barátok és jó szomszédok gyér kisérete fejezé be a némán haladó kicsi gyászmenetet.

— Szegény Marczi! beh kár érte, mily szép legény és mily jó fiu volt! Ki fog most majd öreg anyjára szerezni, ki fogja azt a tén napjaiban ápolni?

— De mi baja is lehetett néki, hiszen úgyszólván nem is volt fekvő beteg? — igy sopánkodott, igy kérdezte szomszédnéját egy éltesebb nő azok közül, kik a korán elhunytnak most a végtiszteletet adák meg.

— Hjah! kedves komám asszony, azt csak az uristen tudja; maga az orvos is csak rázta a fejét, és azt mondá, hogy sok éjjeli virasztással szerezte magának tapasztalását, tudományát, de Marczi baját még sem ismeri.

— Hát már akkor ki tudhatná, ha az okos doktor ur sem tudja kitalálni, — válaszolt az előbb megszólitott és szokott bőbeszédüségével csendesen ismét folytatá; — én ugyan már több hét előtt mondottam, hogy nékem ez az ifju legény nem tetszik; úgy satnyult, úgy fogyott, mellére csüggesztett fővel némán úgy tévelygett, mint egy kisértet; most is azt mondom, kedves komámasszony, hogy a rosz szem ártott neki, valaki megbabonázta!

— Már az bizony úgy lesz! — zárá be a párbeszédet a másik komaasszony.

A szomoru menet lassan haladott, közbe-közbe az elhunyt lelki üdvösségeért a „Miatyánk"-ot mondá el feliben a kántor, mit másik feliben a kiséret halk morajjal és „Amen"-nel végzé be.

Amint a falu malmát hagyták el, annak nyugalommal forgó nagy kerekén, tajtékzó habokban, morajjal tört meg a folyó patak, erős vas rostélyzatos, faragott kővel szegélyzett nyitott ablakon át; virág-cserepek mögül női zokogást lehete hallani, üde, érczes, fris hangokban, milyenek egyedül csak a fiatalságéi szoktak lenni, és e fájó hangok a malom egyhangu zúgásával vegyültek össze!

Végre a menet a temetőbe ért, mely a falu felett emelkedettebb helyen, fenyves erdőség lábainál tisztáson terült el, és onnét nézett le az ódon házak tetejére azok egykori, de most itt porladozó lakóinak számos apró sirkeresztjei.

A koporsót letették a sir szélére, az ősz lelkész reszkető hangon kezdé vég-imáját:

„A mélységből kiáltunk fel hozzád ó urunk, hallgasd meg imádságunkat, és légy könyörülettel az elhunyt árva lelke iránt!" — Mire azt a sirba bocsájtották, — és midőn a hantok tompa kopogás között a koporsó fedelére hullottak, szivszakitó volt még csak nézni is a megtörött anya görcsös rángatódzását, kétségbeesését, fájdalmas nyöszörgését.

Végre mindenki távozott, — a szerencsétlen anyát, kiuél semmi rábeszélés sem használt, erővel vonszolák vissza magukkal a faluba, — csak a sirások foglalkoztak még egy ideig a sir betemetésével, annak felhalmozásával, és miután a kis fakeresztet faluba állíták, ők is eltávoztak.

Magában maradt most az elhagyott sirdomb, kis fa keresztjéről búsan lengett a gyászfátyol, mintha még egyszer intene végbucsút a távozóknak, még egyszer az ő édes — jó öreg anyjának.

A sirkertben a nagy kő-kereszt felett lengő szellő ekkor ezt susogá:

„Egy régi történet, mely mindig uj marad,
S a kit épen talál — a szive megszakad!"

* * *

Már este van, félhomály terül el a vadregényes völgy felett, — félhomály boritja a falu malmának vakolatlan kő-épületét, ennek egy sötétes szobájában, közel a virágos ablakhoz ül még most is az ifju özvegy, a szép szőke Molnárné, bánatos fejét a falhoz támasztja, zokogás közben gondolatjait szavakban fejezé ki, mint önmagát önmaga előtt vádolná.

— Istenem! — Istenem! — még csak temetésére sem mehettem szegény Marczinak, ki engemet oly igazán, halálig szeretett, de nem tehettem, nagy sirásom feltünt — sőt elárult volna. — Szegény Marczi! én okoztam halálodat! oh ha tudnád, hogy most ismét mily forrón szeretlek! — De olyan vagyok és leszek én mindig, rosz csillagzat alatt születtem, amig ő nem nézett reám, addig én jártam utána, hizelegtem, édesgetém magamhoz, amint pedig láttam, hogy már ő is szeret, akkor meghidegültem minden ok nélkül, — nem volt előttem többé értéke hü szivének, szerelmének, mert azt már birtam, ismét más érdekelt. Oh csak legalább ne bántam volna szegénynyel oly szivtelenül, talán még most is élne? Igen, igen — mondá elgondolkozva, rendezgetve a multak emlékeit — igen, fokonkint vontam tőle vissza szerelmemet; — amit még tegnap szabad volt hinnie, remélnie, abból másnap egy részecskét már visszavettem, lassan kinoztam, lassan gyötörtem lelkét, és ő mindezt türte, csak midőn látta, hogy mást szeretek, akkor utoljára állott előttem; igen, utoljára volt nálam, azt mondá ekkor szomoru hangon:

„Most már látom, hogy játékot üztél szivemmel, de tudd meg, hogy egy élettel játszottál! Isten véled! Lábom e végzetes ház küszöbét soha többé át nem lépi!"

— Ő oly búsan távozott, én pedig nevettem. Oh istenem, istenem! de mit tehettem én róla, mikor a szivnek megparancsolni nem lehet, — hogy kit szeressen és meddig szeresse! — Még mult vasárnap oly közönyösen néztem őt a templomban, és ma mit mindent adnék érette, ha csak még egyszer beszélhetnék vele! Szegény szegény, Marczi! Igen, beszélni akarok hozzád, virágokat viszek neked, nefelejtseket, azokat úgy szeretted, és imádkozni fogok elhagyott sirodon!

A szép bánatos fiatal özvegy nagy kendővel boritván el tagjait, — az ablak párkányán álló cserepekről leszaggatván mind a virágokat, kiment a falu temetőjébe, ott egy ujdonnan felhányt sirdombra térdelve zokogott, imádkozott, fris virágokkal koszoruzá meg s annak kis fakeresztjét magához ölelve, reá borult.

Soká térdelt igy.

Ezalatt az orkán lerázván bilincseit, felszabadult; dühe már nagy oszlopokban keringeté maga előtt a légbe kapott, s ott felvakart port.

A nehéz felhőkből nagy cseppekben kezdett aláhullani a zápor, mintha a felzúdult haragos elemek el akarták volna távolitani a sirdombtól az ingatag nőt, perczenkint erősben dühöngtek, mig végre az haza is távozott.

* * *

Így van ez gyakran az életben, mig a sziv szerelemben érez, addig hagyják mellőzéssel, fájdalomban, kinban dobogni.

Midőn már ott hamvad a sirdomb alatt, akkor hoznak reá friss virágokat.

Mennyi gúny ez — koszoru — fris virág — érzelemmel halmozni el, de csak akkor, midőn a sziv már többé nem érez, elhamvad!

* * *

A szép özvegy Molnárné fél év mulva is viselt szive tájára tüzve egy piczi bokrétát nefelejtsekből. — Marczi temetése óta mindig látni öltözetén egy ily kis virágot, melyet mint egy gyászjelt hord; ha rá tekint, egy sohaj bontakozik ki a gyönyörü kebelből, — sőt néha egy bánatos könycsepp is lopódzik a szép szemekbe, de jövő perczben már ismét mosolyg a rózsa ajk és érdekkel néznek a hüvös szemek egy áthaladó ifjura.

Egy kis töredék az élet képeiből!...

„Régi történet —
Mely mindig uj marad!
— — — — — —

*) [Múlt heti] számának sajtó alá adott egy közönségi közleményéről, melyről lapunk előbbi számában [...] bővebben szólt. Szerk.

Lapunk mai számához egy fél iv hirdetés van mellékelve.

NYITRAI ÉS TÁRSA

váltó-üzlete Pesten, Józseftér 5. sz. a.

Ajánljuk a t. cs. közönségnek az általunk leg-lényegesebben rendezett

társas-játékot

valamennyi Ausztriában létező sorsjegyekre
a következő fényereményekkel:

300,000, 250,000, 200,000. 140,000, 110,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 10,000 frt stb.

20 havi részletfizetésre 5 frtjával.

Minden vevő egy törvényesen kiállitott részvényjegyet kap, melynek értulmében a tulajdonos azonnal az első 5 frt részlet-lefizetésével a befizetés ideje alatt történendő

76 sorhuzás

valamennyi nyereményében részt vesz.

Egyuttal ajánljuk az oly gyorsan megkedvelt társas-játékot 100 darab

1864-ki 100 frtos sorsjegyet, 6 frtos részletfizetésre,
Hitelsorsjegyet 10 „ „

a valamennyi Magyarország és Ausztriában létező sorsjegyek 12, 18 és 24 havi **részletfizetésre** általunk megszerezhetők, ugyszintén **igérvények** is minden huzásra.

Csak nyeremény! Nyeremény! Nyeremény!

Hogy t. cs. ügyfeleinknek az eredeti sorsjegyek megszerezhetését megkönnyitsük, ugy intéztettünk, hogy a legkedveltebb sorsjegy-nemeket kisebb részletekben adjuk el, mint a mennyire eredetileg szólnak, ugyanis:

Egy huszadr.	**hitelsorsjegyet**	10 frtért,	huzása jul. 1.
„ „	**1864-ki 100 frtos sorsj.**	8 „	„ apr. 15.
„ „	**1839-ki Rothschild** sj.	7 „	

Minden vevő egy, általunk **törvényesen kiállitott kötelezvényt** kap, **pontos** megjelölésével a sorsjegy sorozata és számának, mely néki huszadrészben birtokába jut, a azonnal javára játszik, **anélkül, hogy további befizetéseket kellene tennie.**

A hitelsorsj főnyereménye	**200,000 frt,**	**a legk.**	**170—200.**
Az 1864-kieké	**250,000** „	„	**165—200.**
Az 1839 ki Rothschild-sorsj.	**140,000** „	„	**100 frt.**

Veszteség alig lehetséges,

minthogy már a legkisebb nyeremény is körülbelül egyenlő a sorsjegy vételárával, a külömben is mindenkor készek vagyunk kötelezvényeinket vissza is váltani, még pedig mindenkor a napi árfolyam szerint.

NYITRAI és Társa

bank- és váltó-üzlete Pesten, József-tér 5. szám.

Vidéki megbizások postai utánvétel mellett is pontosan eszközöltetnek. **Pontos megjelölésével a név és lakhelynek**, huzási jegyzékeket minden huzás után díj nélkül küldjük meg.

Nagy-Kanizsán WAJDITS JÓZSEF is szolgál valamint felvilágositással, ugy eredeti részjegyekkel (Antheilscheine) a hirdetményben kitett árért, melyek nála azonnal átvehetők. (253—3

Gyémántok, gyöngyök és drágakövek a külföld számára a legmagasabb árakon vétetnek.

Pesti biztositó-intézet.

Intézetünk folyó évben is nyujt

biztositást jégkár ellen

a legkulyonlegalabb dijtételek és legkedvezőbb föltételek mellett; továbbá t. cz. biztositó felek részére ép ugy, mint a mult évben a dijból

10%-ot leenged,

mely a kötvényben azonnal leszámittatik.

A dijfizetés **váltával** is eszközölhető. Intézetünk, mint általában tudva van, a **káresetet mindig leggyorsabban** rendezteti és **pontosan** s **teljesen** megtéritti.

Bővebb felvilágositás az alulirt főügynökségnél és minden nagyobb helyekben levő ügynökségeknél adatik.

Nagy-Kanizsán: Neuberger Mátyás és Pollák Ferencz uraknál.

Sopron, aprilis hóban 1869.

A főügynökség:

MÜLLER P.

(272—1,3)

Jégkár elleni biztositás.

Az alólirt igazgatóságnak van szerencséje a t. biztositó-közönséget ezennel értesiteni, hogy az **első magyar általános biztositó társaság** a jelen idényre a jégkár elleni biztositást már megkezdte.

Egyuttal azon t. biztositó feleinkkel, kik a mult évben jégkár ellen intézetünknél voltak biztositva, és kártéritésben nem részesültek, tudatjuk, hogy a mult évi jégkár-üzlet tiszta nyereményében részesittetvén, mult évi dijaik

5%-je jelen évi dijaikba fog betudatni.

A jelen évben biztositó t. felek **szintén részesittetni fognak a jelen évi jég-üzlet tiszta nyereményének**

20%-jében;

mely kedvezmény, reméljük, egyik indoka lesz azon nagy részvét és bizalom emelkedésének, melylyel a t. közönség társaságunk keletkezése óta folytonosan felénk fordult. — Pest, 1869. Április havában.

Az első magyar általános **biztositó-társaság igazgatósága.**

(268—3,2)

Nagykanizsai Ügyuökség: Fesselhofer József.

Soproni főügynökség: Lenk Samu.

!! Egy ezüst tallér egy forintért !!

(231—12,5)

A cs. kir. vámhivatattól **20,000 porosz tallérért** átvett **bielefeldi lenáruk** a bécsi biztos rendeletére **20,000 osztr. forintért** egyenkint vagy egyes összeválasztással **ünnepélyesen kiárultatnak**

a cs. kir. kizár. szabadalmazott

LENÁRUK RAKTÁRÁBAN

Goldschmiedgasse Nro 3, im neuen Bazar.

Egy vég **bielefeldi vászon**, 56 berlini, 50 bécsi rőf, 20 tallér helyett csak 20 frt o. é.
Egy „ **igen finom bielefeldi vászon**, 50 bécsi rőf, 24 tallér helyett csak 24 frt
Egy „ **igen finom szövet**, 56 berlini 50 bécsi rőf, 27 tallér helyett csak 27 frt.
Egy „ **legfinomabb batlist-szövet**, 50 bécsi rőf, 35 tallér helyett csak 35 frt.
Egy „ **szövet**, 36 berlini vagy 30 bécsi rőf, 15 tallér helyett csak 15 frt.
Egy „ **kimenkészitett nehéz haziviászon**, 30 bécsi rőf, 10 tallér helyett csak 10 frt.
12 darab **bielefeldi len-zsebkendő**, 3 tallér helyett csak 3 frt.
12 „ **igen finom len-zsebkendő**, diszes szegélyzettel 5 és fél tallér helyett csak 5 és fél frt.
12 legfinomabb **len-battistkendő**, atlasz-szegélyzettel 6, 7 és 9 tallér helyett csak 6, 7 és 9 frt.
Len-asztalszőnyek 6 személyre 5 és fél, 6, 7 és 8 tallér helyett csak 5 és fél, 6, 7 és 8 frt.
Több 1000 darab **battist-zsebkendő** és **linon-kendők** finom dúe kézi himzéssel, darabja 40, 60 és 80 kr.
Chinai selyemkendők a legszebb szegélyzettel, **nők számára**, darabja 90 kr.

Mindegyik vászon a legjobb és legszilárdabb munkával van készitve; a mindegyik darabra pontosan rá van irva a rőfök száma és az ára.

Egy db igen jó **vászoning**, mindegyik férfi nagysághoz alkalmasva; csak a nyakmértéket kell tudatni. — 1 és fél, 2 és fél és 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2 és fél 3 frt.
Igen finom **bielefeldi vászon-ingek**, legjobb munka, igen szép mell-redőzettel, 3, 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 2 frt 80 kr, 3 és fél 4 és fél frt.
Igen finom **bielefeldi vászon-ingek**, az uj divatú kereszt- vagy mellredőzettel 4 és fél, 5 és 6 tallér helyett csak 4, 4 és fél, 5 és 6 frt.
Vászon férfi-ábravalók házi vászonból 1 50, 1.80, 2, 2 frt 50 krig.
Shirting férfi-ingek finom mellerresztékkel, tetszés szerinti szép szabásu és nagyságu 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 2, 2 és fél és 3 frt.
Igen szép **szines carton-ingek**, legujabb mustrájú 1 és fél, 2 és 2 s fél tlr h. csak 1 és fél, 2 és fél frt.
Női vászon ingek különféle formával tetszés szerinti nagysághoz 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 frt.
Finom női vászon ingek himzéssel s csipkézettel 3 és fél, 4 és fél és 7 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél 6 frtig.
Női háló-ingek finom vászonból 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél frt.
Finom himzésű **női háló-ingek** finom vászonból 6—9 tallér helyett csak 5—8 frtig.
Női nadrágok finom battistból vagy vászonból 1.50, 2, 2.50, finom himzésű betoldással és csipkével igen elegans 2 frt 80 krtól 3 frtig.
Női háló-ütönyök elegans szabással, fenálló vagy lehajtó gallérral, 1 és fél, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 fél, 2 és fél, 3 frt.
Ütönyök himzéssel és csipkével, legujabb minta, 4 és fél, 6—10 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél egész 7 és fél frt.
Női szoknyák kurta vagy uszályos ruhákhoz, finom kés.itmény 3 és fél, 4 és fél, 5 és fél frt, igen elegans himzéssel 7 és fél egész 7 frtig.
Berlini gyapju-melleny és nadrág férfiak és nőknek 2 és fél, fél és 4 tallér helyett csak 2 és fél, 3 és fél, egész 4 frtig.
10,000 rőf háromnegyed széles **bielefeldi fehér fonal-vászon**, bécsi rőfe csak 35 kr.
20,000 rőf finom **shirting**, rőfe csak 35 kr.
Az elküldés utánvétel mellett eszközöltetik az osztrák birodalom minden vidéki városába **30 frt vásárlásnál 6 darab kendő ingyen hozzá adatik.**

CZIM: An die k. k. österreichische und kön. ung. Leinen- und Wäsche-Niederlage in Wien, Goldschmiedgasse Nro 3. im Neuen Bazar.

LAKÁS-VÁLTOZÁS.

Dr. Schreyer, orvos és sebész-tudor, szemorvos és szülész, a déli vasuti társulat személyzetének orvosa lakását Szent-Györgynaptól kezdve Belus József ur gyógyszertára feletti emeletbe teszi át.

Rendelési óra 11—12.

(170—2,2)

Mint haszon-adó ajánltatik

LOTZ H. ÉS TÁRSA PESTEN

váczi-ut 403. sz.

kézi szállitó eszközök

minden alkalomra használható, mostanig el nem ért előnyben, különösen földmunkálatokra

kézi taliga (amerikai navybarrow)

darabja 5 és fél forint o. é., amelyből a gyár naponta kétszáz darabot készit. (264—10,3)

Politechnikai
és gyakorlati találmányok.

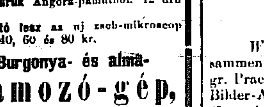

[illegible] kevés idő- [illegible] a gyüjtés- [illegible] nagy hatást [illegible] a művelt világ- [illegible] úgy a világ- [illegible] nagy kere- [illegible] örvend s az [illegible] jával feltalálója a cs. kir. szabadalmazott Chas-[illegible]-féle zsebpisztoly, (gyúszer) mely 1½ hüv. hosszu, [illegible] eszből verve, egy kis nyomás által egymásután tü-[illegible]. Ára 1 frt 50 kr.

Önnedvesitő tolltartók. Külön tintatartó nélkül folyton lehet velök irni; igen ajánlható olyanoknak, kik házon kivül használják, mint: [illegible], plébánosok, kivatalnokok stb. kiknek irásbeli munkájuk van. Egy darab, 12 tuczat tollal együtt 1 frt 50 kr.

Ezüst gyürük kék vagy fekete emaillirozással, költői beirattal szerelmesek számára, — tetszés szerint. Igen alkalmas ajándéknak való. Egy darab szép tokkal 1 frt 50 kr.

Óratárgyak, mint vasuti locomobile waggonokkal, futva 1 frt 20 kr.; futó báránynyal 1 frt; más állat 90 kr.; futó egérke 45 kr.

Fogfájás, bárminemű, azonnal állandóan megszünik a berlini fogcseppek használatánál. A jótállás annyira biztos, hogy nemhasználás esetében a pénz visszaadatik, miért is e szernek egyetlen házban sem szabad hiányoznia. 1 üveg ára 80 kr.

Igen fontos minden háztartásban a legujabban feltalált **fényesitő kenőcs,** melylyel mindenki a legkönnyebben s a legszebben kifényesítheti régi butorait stb. 1 katulya ára, mely elég egy egész garniturára, 60 kr. Megjegyzendő még, hogy e kenőcs romlásnak soha sincs kitéve.

Ezüst fényesitő-golyó, kitűnő szer minden meghomályosult érez-tárgy ujjá és fényessé tételére, arany- és ezüst-műveseknek nélkülözhetlen. Egy drb ára 10 kr.

Valamennyi óra regulátora a **regulált naptóra** compassal, mindenkinek a legjobban ajánlható, mert e bizonyára pontos órával minden mechanicus órát megigazithatunk, 1 darab ára finoman fényesitve 25 kr.

Mosdó-por. E por alkalmazásánál megtakaritunk **időt, munkát és pénzt,** emellett a legnagyobb előny még az, hogy a ruha sokkal jobban kimélletik, mint közönséges készületnél. 1 fontos csomagra 22 kr.

Amerikai patentirozott **biztositó zár,** kitűnő szerkezetü s minden betörés ellen biztos. 1 db kisebb rendü ára 30, 40, 50 kr. 1 db nagyobb rendü 70, 90 kr. 1 frtig. 1 nagyobb két kulcscsal egész 10 frtig. — 1 db utazó-táskára való 25, 40—50 kr.

Gyakorlatiak a **nadrág-védők,** melyek a nadrágot rosz időjárásban az elpiszkolástól védik. — Egy pár ára 20 kr.

Angol **ollók** a legjobb aczélból, 1 szabóolló, a legfinomabb 25, 35, 45 kr. 1 slingolló, a legfinomabb 20—30 kr. 1 olló-láncz 10 kr.

Nagy előnyt nyujtanak a legujabb **gép-irónok,** megkiméltetünk az unalmas hegyezéstől s biztosak lehetünk, hogy az ón hegye el nem törik. Egy db fába foglalva 10 kr. Csontba foglalva ára 15 kr. Tollartóval és késsel 90 kr. — 1 megtöltött tok, mely 3 hónapra elegendő, 10 kr. — 1 db unio-radirgummi ón és czink számára 5 krajczár.

A lábakat nedvességtől megóvni mindenkinek ajánlatos, mert ez az egés ségnek szolgál. A Motzger-féle kitünő bőrkészitésmódnál, mely a bőrt áthatatlanná teszi, ugy hogy a hosszabb járkálás után a nedvességben a nedv behatása nem érezhető, és a czélnak legjobb mértékben elégtétetik. Egy üveg ára 60 kr.

Sibiriai **fagy-balzsam**; ezen Sibiriában Dr. Bollin által rég idő által feltalált balzsam, mely már Austriában is több év óta közönségesen használtatik s mint a legjobb eszköz ismertetik. A fagyások s daganatokra felette jó s hasznos. Egy tégely hasznalati utasitással 50 kr.

Kitűnő **fénymáz** kautschukkal vegyitve, hogy a bőrt tartóssá tegye. 1 katulya ára 30 kr., mely 1 fontnyi

Legujabb Ligroine zsebtüz-szerszám, a leggyakorlatibb a maga nemében, nem dohányzóknak is ajánlatos, közönséges tüzszerszám kellemes kis formájában egy lámpával egyesitve, mely néhány órai égőanyagot felvesz, ugy hogy gyakran előjövő alkalmakban hamar világot gyujthatni. — A csekély ár gyors terjedésre van számitva. 1 db. ára 50 kr.

Perzsiai hajnövesztő-szer, miáltal szürke hajak rögtön tetszés szerint barnára vagy feketére festhetők, és egyszersmind a természetes frisseséget visszanyerik. Növényekből készittetik s tökéletesen ártalmatlan. 1 csomag utasitással együtt 2 frt.

Legujabb rozsdapor jótállással. — Minden rozsdafoltok eltávolitására vászonból, selyemből s más kelmékből, ugyszintén aczél- és vas-tárgyakból. 1 csomag 35 kr.

Tyúkszem-gyürük Angora-pamutból. 12 drb 25 kr

Minden látható lesz az uj zseb-mikroscop által. Darabja 40, 60 és 80 kr.

Burgonya- és alma-
hámozó-gép,

mely minden kiállitáson Párisban, Londonban és New-Yorkban az első jutalmat nyerte, minden tetszés szerint, papir vékony formában 60 darabot hámoz egy percz alatt; csekély ára nagy elterjedésre van számitva. Sulya más fél font. — Ára 3.50 kr.

Folyékony enyv. Minden háztartásban nélkülözhetlen, miáltal a külön-féle a háztartásban előjövő apróbb hibákat magunk igazithatjuk. — Ez enyv évekig eltehető és hidegen alkalmazható. 1 üv. ára 25 kr.

Angol bőrfénymáz. Minden bőrnek hajlékonyságot adni és egyszersmind fényesiteni. Egy kis üveg 25 kr., 1 nagy 45.

Cs. kir. szab. pecsétszappan, mely bármi néven nevezendő pecsétet minden kelméből kivétel nélkül néhánypillanat alatt eltávolit. Ezen uj készitmény hatására nézve felülmul minden eddigi hasonló gyártmányt, minthogy a legkényesebb szint is sértetlenül hagyja, és azonnal megszáradva, szag nélkül marad. — A keztyűk tisztitására is különösen ajánlható. 1 üvegese ára utasitással együtt 40 kr.

Általános tisztitó por, melylyel minden érczet, arany, ezüst, pakfong aczél és rezet tisztitani fényesiteni lehet. Egy katulya ára 20 kr.

Összefüggő időórák csinosan készitve, mint egy salonóra, a szobát diszitik, az időjárását 24 órával előbb mutatják. Ezen száz meg száz köszönő-irattal dicsért mű ára dobozzal 65 kr.

Párisi egyetemes ragasz, nemcsak az üveget, porczellánt, követ, tajtékot, fát stb. leggyorsabban megragasztani, hogy az elválhatlan legyen, hanem különfélék egyesitésére is, például fát érczczel, üveget akként porczellánnal stb., ugy hogy testté váljék. Pakétja ezen minden háznál nélkülözhetlen szernek csak 10 kr. **Ugyanezen ragasz,** folyékony állapotban igen kitünő, üv. 30 kr.

Ruganyos fogkefék minden foggép és más hasonló anyagok nélkül csupán tiszta vizzel a fogakat fehéren, szagtalan és egészségesen tartják. A nagy forgalom miatt díja csak 60 krra tétetett.

Szabályzó, a tollat minden kézhez és papirhoz igazitani, — ugy, hogy ugyanazon tollal a legfinomabb és legvastagabb vonásokat lehet véghez vinni. — 12 db 24 kr.

Valódi angol tollkések, 1 db két késsel 20, 30, 40 kr. 3 késsel, 50, 60 kr. legfinomabb 3 késsel 60, 70, 90 kr 1 frt, 4 késsel 80 kr. 1 frt, 1.20 kr.

Legujabb angol **dugaszhuzó-gép** minden erőltetés és veszély nélkül lehet az üvegek dugaszát kihuzni. Egy db ily czélszerü eszköz ára 1 frt

Legfelsőbb helyről szabadékozott méreg egerek, patkányok, hörcsögök, és vakandok kiirtására. Az eladás jótállás mellett történik. 1 nagy pléh-szelencze 1 frt.

A dió-olaj a legjobb, hogy a haj ruganyosságában megtartassék s a világos vagy szürke haj sötétre festessék, a vegyészi készülékek mind ártalmasak. Van szerencsém a nagyérdemü közönséggel tudatni, hogy hamisitlan, friss, kétszeresen finomitott dió-olajból raktáram van. — Egy kis üvegecske ára 25 kr., nagyobb 45 kr.

Gyökeres szer a tyúkszemet legfeljebb 8 nap alatt nyomtalanul kiirtani. Ezen ujonnan feltalált szer felülmul minden eddigit, és ezért jótállás mellett adatik el. 1 katulyahasználati utasitással együtt 60 kr.

Örökös jegyzőkönyv. Legujabb! — Ezen pergament-levelekből készült könyvecske beirt lapját viaszal le lehet tisztitni. 1 db szépen bekötve 35 kr diszesb 90 kr.

Igen finom **bőr-etui** 3½ hüv. hosszu valódi tajtszerekkel, t. i. pipa, szivarszivó-borostyánkővel és dohányzacskóval stb. ára 3 frt 80 kr.

Tolvajlások elleni védő angol tinta, mely a fehérnemű jelelés után soha ki nem mosható — és a ruha friss szine mindig megmarad. Minden háztartáshoz ajánljuk., 1 üveg ára csak 20 kr.

Örökös szivartartó, angol sodronyból, szépsége tartóssága, különösen olcsósága miatt a dohányzó nélkülözhetlen tárgya... 1 db 30 kr. bőrből aczélkörzettel 60 kr.

TRAUGOTT FEITEL első bizomány-üzlete BÉCS,

Kärntnerring Nr. 2, gegenüber dem Drasche-Haus.

Kereskedők és viszonteladók nagy engedményt nyernek. (287—2,2)

!!! Szerencse föl !!!

Egy millió 390,000 tallér kész ezüst pénzben

a Herczeg Braunschweig-féle kormánytól biztositott a felállitott országos lotteria által 22,400 nyereményre és következő nyerő összegekre felosztva játszik: *175,000, 105,000, 70,000, 35,000, 21,000,* 2-szer *17,500,* 2-szer *14,000,* 2-szer *10,500,* 2-szer *8050,* 4-szer *7000,* 3-szor *4375,* 12-szer *3500,* 23-szor *2625,* 105-ször *1750,* frt stb. Mindezen nyeremény kihuzás után rögtön készpénzzel fizettetik. Az egészre [illegible] hat huzás eszközöltetik, melyek közül az első már

május 10- és 11-én tartatik meg.

Ha a nagyobbszerü játékhoz ezen lotteriánál, sokkal kevesebbet bizonytalanitunk, miután *egy egész eredeti sorsjegy (nem igérvény)* csak 7 frt, egy fél — 3 ½ frtba, egy negyed csekély 75 krba jön, — melyek az összeg beküldése után a legtávolabb helyre is megküldetik.

Ki tehát ezen csekélységbe kerülő szelid uton szerencséjét megkisérteni óhajtja, méltóztassék bizalommal lenni

Schwarzschild Gusztáv,

nagykereskedő-háznál Hamburgban.

Wichtig
für Bücherfreunde!

Garantie für Neu, complett, fehlerfrei!

Die Preise sind in österr. Währ. in Banknoten gestellt.

Warren, Capt. Wilson und *Capt. Chamiers* Seeromane. 29 Bde. Octav. Alle 3 Werke zusammen 6 fl. *Ostindien,* malerisch-historische Beschreibung dieses höchst interessanten Erdtheils, gr. Prachtwerk mit 24 Prachtstahlstichen. Ladenpreis 8 fl., nur 2 fl. *Oken*'s naturgeschichtlicher Bilder-Atlas zu jeder Naturgeschichte, mit 300 sauber colorirten Kupfern gr. Quart 2 fl. *Deutsche Kunst in Bild und Lied,* grosses Prachtwerk mit vielen sauber colorirten Bildern berühmter Künstler, nebst vorzüglichem Text, gr. Quart, sehr elegant 4½ fl. *Spanien* und *Portugal* historisch-romantische Schilderungen der pyrenäischen Halbinsel, mit 12 Prachtstahlstichen, höchst interessantes Werk, gr. Octav, Ladenpreis 7 fl., nur 1.80 kr. *Deutschland,* sein Volk, seine Sitten, seine Sprache und seine Trachten. 600 Seiten stark, mit 16 saubern Bildern in Blattgrösse 2 fl. Bibliothek historischer Romane der besten deutschen Schriftsteller, 12 dicke, grosse Bde. Octav. Ladenpreis 28 fl. nur 3 fl. Bibliothek deutscher Classiker. 60 Bdchen mit Portraits in Stahlstich 2 fl. Hamburger Novellen pikant, interessant 3 Bde 1.80 kr. *Casanova*'s Memoiren, beste deutsche illustrirte Ausgabe 17 Bde mit Bildergallerie von 100 Kupfertafeln 15 fl. Liebesabenteuer Lebens und Schicksale des „Lorenza da Ponte“ Seitenstück zum Casanova 4 fl. — Liebesabenteuer des Chevalier Faublas, elegante Ausgabe in 24 Bde. 5.75 kr. *Schönheits-Album.* 24 Photographien von Frauengruppen in reizendster Stellung, sehr elegant 4 fl. — *Frauenschönheiten,* Beautés de femme. 24 brillante Photographien von Frauengruppen in reizendsten Positionen, in elegantem Album mit Goldschnitt 6 fl. *China,* Land, Volk und Reisen-Prachtkupferwerk. Quarto mit 35 feinen Stahlstichen statt 11 fl. nur 3½ fl. *Boz* (Charles Dickens) ausgewählte Romane. 60 Bde 4 fl. Die „Dresdener Gemälde-Gallerie“ mit 24 Photographien der beliebtesten Bilder derselben, eleg. geb. mit Goldschn. 5 fl. „Die malerischen Rheinlande“ 400 Seiten stark mit 100 saubern Abbildungen 2 fl. *Schenkel,* das Planzenreich mit 400 naturgetreuen Abbildungen, gross Octav. 1½ fl. Mein Noviziat 3 Bde 7 fl. Neue Frauenschule 3 Bde 7 fl. Raritäten 3 Bde 7 fl. Der Ehespiegel versiegelt 1 fl. Aus dem Leben eines jungen Mannes und einer schönen Frau 2 Bde 4 fl. Die Berliner Demi Monde 4 Bde 3 fl. Idas Memoiren 4 Bde 2 fl. Jettchen und Minna 4 Bde 2 fl. Grecourts Gedichte 2 fl. Mexico und die Mexicaner. Reisen und interessante Schilderungen aus Mexico mit 16 Prachtstahlstichen. sehr elegant 2 fl. 30 kr. Das weltberühmte *Düsseldorfer Künstler-Album,* grosses Prachtkupferwerk ersten Ranges mit Text und zahlreichen Kunstblättern jedes Blatt ein Meisterwerk. Quart, in Original-Pracht-Einbänden mit Goldschnitt 5 fl. *Düsseldorfer Monasthefte,* mit den vielen weltberühmten, besten komischen Bildern und illustrirten Erzählung nebst 24 grossen Kunstblättern Quart, sehr elegant 5 fl. — „Der Feierabend“, Scherz und Ernst zur Unterhaltung und Belehrung 3 Bde mit 20 prachtvollen Stahlstichen 1½ fl. Murillo-Album, Prachtwerk mit 24 brillanten Photographien nach den klassischen Meisterwerken Murillos, eleg. geb. mit Goldschnitt 4.60 kr. Alexander Dumas Romane, hübsche deutsche Cabinets-Ausgabe 125 Bde 8 fl. — Malerische Naturgeschichte der drei Reiche. 750 Seiten Text mit 330 prachtvoll kolor. Kpfrn. Prachtband 3 fl. 1) Shakespeare's sämmtliche Werke. Illustr. neueste Auflage in 12 Bdn. mit Stahlstichen in reich vergoldeten Prachtbänden. — 2) Neues elegantes Schiller-Album 2 Bde gr. Octav, beide Werke zusammen 6 fl. „Die malerische Schweiz“ 2 Bde mit 75 saubern Abbildungen 2 fl. 1) Lessing's Werke, elegante schöne Octav-Ausgabe. 2) Körner's sämmtliche Werke, Prachtband. 3) Jaroslav's Enthüllungen aus Russland 3 Bde gr. Octav (Ladenpreis 8 fl.) Alle 3 Werke zusammen 4 fl. 1) Cooper und Kpt. Marryat ausgewählte Romane, 27 Bde. 3) Heinrich Laube's Novellen 10 Bde gr. Octav, alle 2 Werke zusammen 4 fl. Illustrirte Mythologie aller Völker, 10 Bde mit 300 Illustrationen nur 3 fl. Heinrich Zschokke's humoristische Novellen 3 Bde gr. Octav 2.80 kr. George Sand's Romane 75 Bde 5 fl. „Deutsches Dichter Album“ der beliebtesten Dichter, als Chamisso, Freiligrath, Geibel, Rückert, Uhland etc. 290 Seiten stark, Prachtband mit Goldschnitt 1.80 kr. Kappar, Dichterwald für deutsche Frauen, elegant geb. 1 fl. Deutschland's berühmte Männer in Wort und Bild, vollständige Beschreibung mit über 300 saubern Abbildungen, sehr elegant 2 fl. Neuer Venusspiegel versiegelt 1 fl. 80 kr. 6) Jean Paul's Werke 8 Bde. Der confiscirte Eulenspiegel. 3) Aus dem Leben eines Richters, interessante Kriminalgeschichte 2 Bde. Alle drei Werke zusammen 4 fl. Bibliothek deutscher Originalromane, 10 dicke, grosse Bände, Ldprs 20 fl., nur 2 fl. 1) Schillers sämmtliche Werke, Original-Ausgabe 12 Bde. 2) Goethe's Werke, 6 Bde. 3) „Menzel, klassischer Hausschatz aller Nationen Prachtwerk, 700 Seiten stark, alle 3 Werke zusammen nur 6 fl. Sophie Schwarz, Romane aus dem Schwedischen, 118 Bde 7 fl. 50 kr. „Feierstunden“ in 100 ausgewählten Romanen, Erzählungen, Novellen etc. mit vielen hundert Illustrationen sehr elegant 3 fl. 20 kr. Valon Reisen in Orient, Ldprs 3 fl., nur 80 kr. „Die Fortpflanzung des Menschen“ und die heimliched Gewohnheiten beider Geschlechter mit fein lithogr. Abbildungen 3 fl. Dr. Heinrich, vollständiger Selbstarzt für alle Geschlechtskranke 2 fl. Dr. Morel, Das Geheimniss der Zeugung 2 fl. „Théâtre de Gaillard“ 8 fl. „La Legende joyeuse“ 6 fl. Dr. Warston, die Heilung geheimer Krankheiten und selbstverschuldeter Schwächen 1 fl. 50 kr. Eugen Sue's Romane, hübsche deutsche Kabinet Ausgabe 125 Bde 8 fl. „Polizei Geheimnisse und der Jesuit“ höchst interessanter Roman aus der Neuzeit 5 Bde 2 fl. Deutsche Literaturgeschichte der neueren Zeit (Heine, Börne, Gutzkow, Geibel etc.) in Biographien Proben etc. 30 Bde mit 58 Portraits, feinste Stahlstiche, statt 26⅔ fl. elegant nur 8 fl.

Musikalien.

Mozart, Beethovens und Webers sämmtliche Sonaten für Piano. Alle 3 zusammen nur 6 fl. Des *Pianisten Hausschatz.* 12 brillante Salon-Kompositionen beliebter Komponisten: Godfrey, Kafka, Richards, Ascher, Hamston u. s. w. Ldpr. 13 fl. nur 4 fl. 64 der beliebtesten Ouverturen von Mozart, Weber, Rossini, Bellini, Spohr, Donizetti, Beethoven für Piano. Alle 64 zusammen nur 6 fl. Opern-Album, brillant ausgestattet, 6 Opern enthaltend 2 fl. 30 der neuesten, beliebtesten Tänze, einzeln 15 kr., zusammen 2 fl. Die Opern der Gegenwart: „Robert,“ „Norma,“ „Stradella,“ „Regimentstochter,“ „Hugenotten“, „Troubadour,“ „Traviata“, „Freischütz“, „Rigoletto,“ „Stumme,“ „Faust,“ „Martha.“ Alle 12 zusammen 6 fl. 12 der beliebtesten Salonkompositonen von Ascher. Jungmann, Mendelsohn-Bartholdi, Richards und A. Ldnprs 8 fl., nur 2 fl. Jugend-Album, 80 beliebte Kompositionen, leicht und brillant arrangirt, prachtvoll ausgestattet, 2 fl. Festgabe auf 1869. Brillantes Festgeschenk für Jedermann 2 fl. Tanz-Album auf 1869. 25 Tänze enhaltend mit elegantem Umschlag 2 fl. Franz Schubert; Müllerlieder (24) Winterreise (24) Schwanengesang (14) Erlkönig (23) u. s. w. Alle 84 Bilder zusammen nur 2 fl. — Volkslieder-Album, 100 der berühmtesten Volkslieder enthaltend, 190 Seiten stark 1 fl. 50 leichte Tänze für Violine, zusammen 2 fl. — Chopin's 6 berühmte Walzer 2 fl. — dessen acht Polonaisen 3 fl.

NB. Direkte Bestellung unter Beifügung des Betrages in öst. Banknoten werden sofort prompt ausgeführt. (Postvorschuss wird abseiten der deutschen Postanstalten nach den k. k. öst. Staaten nicht ertheilt.)

Gratis ausser den bekannten werthvollen Zugaben zur Deckung des geringen Porto's bei Bestellungen von 5 fl. und 10 fl. noch neue Werke von Auerbach, Mühlbach; — **erhält Jeder** illustrirte Werke und Classiker gratis.

SIGMUND SIMON in Hamburg,

Bücher-Exporteur

grosse Bleichen Nro 31.

(266—2,2)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

— Jövő hétfőn, május 10-én tartatik a nkanizsai tavaszi vásár.

— Meghivás. A nagykanizsai dalárda május 6-án délután 1 órakor tartja rendes évi közgyülését a „Zöldfa“ teremében, melyre alulirott a t. tag urakat tisztelettel meghivja. Elnöki megbizásból: Pecz Antal, titkár.

— A nagykanizsai kereskedelmi s iparbank nagyfontosságu hivatásához megfelelőleg egy uj vasutvonal létesitésén fáradozik, nevezetesen közép Magyarországot átszelő vasuttal akarja Kanizsát rövidebb összeköttésbe hozni, és pedig Kecskeméttől kezdve Paks, és Kaposvárott át városunkig. A terv mindenesetre életre való s melegen üdvözöljük, melynek keresztül vitele hazai haladottságunkhoz nem csekély mérvben hatván, ujabb érdem koszoruzza a helybeli bank tevékenységét.

— A nagykanizsai „független párt“ vörös programmja miatti sajtóperében a kőszegi esküdtszék által felmentetett, s ennek következtében mint halljuk, ujolag nyomatás alá adatott.

— Lasner Ignácz gordonka-müvész s nem mint a „Somogy“ szerint bőgész (?!?) hangversenye apr. 29-én csekély számu közönség előtt tartatott meg, pedig ügyes és könnyü játéka megérdemelte volna a buzgóbb pártfogást. Nagy-Kanizsáról Szombathely és innen Kőszegre megy.

— Kis Radán a bucsu alkalmával egy kiszolgált katona agyon szuratott, a tettes nyomozstatik.

— A hires nagykanizsai nagy sarat a nagy por váltotta fel, hej beh óhajtandó volna egy kis utczai öntözés! Ezzel kapcsolatosan megemlitjük, hogy a részvényes gőzfürdő létesitése hol késik az éji homályban?

— A kegyelet jelvényeit kedvelőket figyelmeztetjük Csányi László egy kardjára, mely mint a P. L. irja — P.-szt.-Mártonban Gödre mellett Balzar Wenczel urad. főerdész tulajdona jelenleg és ugyanazon élesitett és aranyozott állapotban van, mint azt első tulajdonosa 48-ban viselte. Ugyancsak Csányi egy székét láttuk 1863-ban Nagy-Kanizsán Radakovits Károly csizmadia mester birtokában.

— A sümegi m. k. postahivatalnál f. évi május 15-től betöltendő kiadói állomásra pályázat van.

— Károlyi Lajos jól szervezett szintársulata Nagy-Kanizsára érkezvén, május elsején kezdi meg előadásait a „Rosz ember“ czimü vigjátékkal; május 2-án a „Szép Galathea“ operettet és „Egyetlen leány“ lengyel vigjátékot adják elő. Felhivjuk a t. közönséget szives pártfogásra, s a szinház minél tömegesebb látogatására.

— Sopronmegyei Kis-Martonban Török Sándor jobboldali a Pesti Hirnök volt szerkesztője választatott országgyülési képviselőnek.

Nyilt pósta.

Sz. Zala-Egerszeg. Azonnal teljesitettük, a többit is el fogjuk küldeni.

— V. Sopron. Aki betegség után ily nevettető levelet ir, a betegség csak hasznára van. 1870-ik mart. 1-ig tart az előfizetés.

— A szerkesztőségi irnok (?) és segédkező (!) fogadja köszönetünket, s ezzel mi tartozunk.

— N. A. Pécs. Ujabb kitüntetésén szivünkből örvendünk. A munkálatokat vettük s alkalmilag felhasználjuk.

— Emlékezés a democratia eszméjéről szóló korszerű czikket köszönjük; mielőbb közöljük.

Nyilt tér.*)

Köhögés és tüdőbajban szenvedők és különösen a tavaszi időben megjelenendő betegségek ellen ajánló gyógyszer.

Kik ezen bajokban szenvednek, sziveskedjenek ezen forrást megkisérteni, mely az utóbbi éven több százezer, és e gyógyszer feltalálása óta millió egyént gyógyitott ki e betegségből.

Udvari szállitó Hoff János ur központi raktára Kärntnerring 11. Bécsben.

Husz év óta folytonosan szenvedtem gyomorgörcs és elfogultságban. Magában értetődik, hogy a gyógyuláshoz semmi reményem nem lévén. De csodaszerü hatása az ön Maláta-kivonat és Maláta-egészségi chokoládéja megtevése hatását, mert alig használám, a megkisértésig már a legnagyobb elégedettségemre gyógyultam; és csodálatosan jött a javulás, mert 18-ik használat után gyomorgörcsöm és ezzel együttes bajom megszünt lenni. A legnagyobb örömmel teszem ezennel leghálásb köszönetemet, Bécs febr. 9. 1869. Hirsch Mária. — Sz.-Veit febr. 18. 1869. Önnek első küldeménye Maláta-kivonat-sör ugyszinte a Maláta egészségi chokoládé hosszabb idő óta tartó köhögésemet megjavitá, a miért kérem ezen jeles gyártmánynak ismétlését. Niederseithinger R. orvos. — Klainica febr. 11. 1869. Sajnálattal teszem azon értesitésemet, hogy önnek nagyszerü gyógyszerét közelebbről nem vásárolhatom, miután ezelőtt hat évvel a fejbetegség és rekedtségből tökélyetesen kigyógyitott. Poturic Anna. — Prelok febr. 13. 1869. Miután önnek Maláta-kivonat egészségi sőre betegeimnél oly szép sikerrel működik, kérek mielőbb egy küldeményt Tettes Tkalicic József kerületi jegyző urnak tenni. Mandel, főorvos. — Unczmarkt febr. 1869. Egy helybeli orvostól lett önnek Maláta-chokolade-pora ajánlva kérek azen üdvös gyógyszerből egy nagyobb mennyiséget küldeni. Eymnth József, Schwarzenberg herczeg uradalmi számtartó.

Árak: Maláta-kivonat egészség sör üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70, 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt. 58 üveg 27 frt 30, 120 üveg 55 frt; — Maláta-egészség csokoládé Nr. I. egy font 2 frt; Nr. II. egy font 1 frt 60, öt fontnál fél font ingyen, tiz fontnál egy és egy negyed font. Maláta-chokoládé csecsemők számára; a hiányzó anyatej pótlására ... és 40 kr. Mell-maláta-bonbons 60 és 80 kr. Minden Bécsből.

A valódi udvari Maláta-kivonat egészségi sör, Malata-egészségi-chokolade és Maláta kivonatu bonbons csupán Hoff Jánosnál Kärntnerring 11-ik szám kapható Bécsben.

Kapható Pesten Török József gyógyszerésznél Királyutcza 7-ik szám. Leitner és Grünwald. — N.-Kanizsán kapható Rosenberg J. és Wellisch J. Schwarz Adolf; Rosenberg Ferencz és Reichenfeld C. uraknál.

A nyerni óhajtó közönség érdekében tesszük figyelmeztetésünket, hogy a legfőbb ideje a Braunschweigféle sorsjegyekre megrendelést tenni Schwarzschild Gusztáv nagy-kereskedő házhoz Hamburgba, kik ezen szerencsekisérletben, mely május 10 és 11-én tartatik, résztvenni óhajtnak.

Bucsu s nyilvános köszönet. Nagy-Kanizsa városából Debreczenbe költözködvén, valamint Zala — ugy Somogymegyebeli sok jó ismerőseink s barátainktól sem személyesen, sem levélileg egyenkint el nem bucsuzhatván, kénytelen vagyunk a nyilvános uton venni szivélyes bucsunkat, tartsanak meg becses emlékezetökben s barátságukban, mi mindenkor kedvesen és hálával emlékezünk vissza. Isten velünk!

Nagy-Kanizsán apr. 28. 1869.

CORVINUS FRIGYES
vasuti mérnök és
neje.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

ÜZLETI-HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869. aprilis 30-án.

A gabona üzlet a lefolyt héten feltünő élettelen volt, kevés zérdezösködés történt, még kevesebb volt a vidéki kereső. Ellenben mindenki iparkodik előbbi időben kötött egyezkedéseiket sietve kiegyenliteni, és tisztába jönni, mi ily alkalom és idő járásban rendesen az eset adja magát elő. A raktárak üresednek s aratásig folyton üresedés alá is fognak már jönni. Leginkább hiányzik a magtári készletekből csekélyebb qualitásu buza és kukoricza, mely Triestbe erősen szállitatik az alsó dunai részről.

Piaczi heti-vásári keletárok.

NAGY-KANIZSÁN, április 30-án.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 83—85 fontos 3 frt, 70 kr. frt 85—86 fnt. 4 fr. 20 kr. 87—88 fts. 4 frt 35—40 kr. Rozs 78—79 fnt 2 fr. 40 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 50 kr. Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 2 fr. 20—40 kr 71—72 fnts 2 frt. 50 kr. Árpa közönséges, 65—66 fts 1 fr. 90 kr. 67—68 fns. 2. frt. 20 kr. Kukoricza 2 frt 10 kr., 2 frt 25 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 50 kr. Zab 41—45 fns. 1 frt 75 kr. 46—47 fns 1 frt 90 kr. Pohanka 66—68 fns. 2 frt. 80 kr. 60—65 fts 2 frt. 90 kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr Paszuly, tarka 2 frt. 50 kr. Széna mázs. — frt. kr. Szalma — frt — kr

Bécsi pénzárfolyam, apr. 30.

5% metaliques 61.95; 5% nemz. kölcsön 69.80; 1860-ki álladalmi kölcsön 100.80; bankrészvények 7.23; hitelintézeti részvények 285.70; London 122.80; ezüst ágio 120.50; arany darabja 5.75 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Buda felé	d. u.	1 óra 22 percz.	
"	"	estve	9 órakor	
"	Bécs	reggel	7 óra 15 percz.	
"	"	estve	7 óra 45	"
"	Triest	d. u.	1 óra 50	"
"	"	estve	9 óra 25	"
"	Barcs	reggel	8 óra 56	"
"	"	délután	2 óra —	"
Érk. N. Kanizsára	Buda felől	reggel	5 óra 6	"
"	"	d. u.	1 óra 20	"
"	Bécs	reggel	8 óra 21	"
"	"	estve	7 óra 30	"
"	Triest	reggel	5 óra 25	"
"	"	délben	12 óra 52	"
"	Barcs	d. u.	1 óra 44	"
"	"	estve	7 óra 20	"

Heti naptár.

Május 2-tól 8-ig 1869.

Hó- és heti-nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Hold
Visszamegyek ahoz, ki engem külde s János XVI. 5-14.			
2 Vasarnap	C 5 Atn., Za	C 5 Rogat	
3 Hétfő	† m.	Kereszt f.	
4 Kedd	+ Flóra	A. Monika	
5 Szerd.	P us p.	Jámbor	
6 Csütörtök	Áldozó-csüt.	Áldozó-csüt.	
7 Péntek	Szaniszló	Gizela	
8 Szombat	Mihály j.	Ákos	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**
Segédszerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

Glück auf nach Hamburg!

Keine Anzahlung, sondern Jeder Theilnehmer bekommt von mir die Braunschweigischen Orig.-Staatsloose sofort übersandt.

Als eines der vorteilhaftesten und solidesten Unternehmen empfiehlt unterzeichnete Bankfirma die vom Staate Braunschweig genehmigte und garantirte grosse neue

STAATSPRÄMIEN-VERLOOSUNG

von über 2 Millionen Gulden, deren Gewinnziehungen schon am 10. Mai beginnen.

Es werden nur Gewinne gezogen. (265—3,3)

Die Hauptpreise sind:
Gulden 175 000; 105.000; 70.000; 35.000; 21.000; 2 à 17.500 2 à 14.000; 2 à 10.500; 2 à 8750; 4 à 7000; 2 à 4375; 12 à 3500; 23 à 2625; 105 à 1750; 156 à 700; in Allem 22100 Gewinne.

Gegen Einsendung des Betrages versende ich die das Herzogliche Wappen tragenden Original Staatsloose [keine Promessen] für obige Ziehung zu folgenden planmässigen, festen Preisen! Ein Ganzes 7 fl. Ein Halbes 3.50. Ein Viertel 1.75 Banknoten, unter Zusicherung promptester Bedienung. — Verloosungsplan, sowie nach Jeder Ziehung die amtliche Liste wird ohne weitere Berechnung übersandt.

Durch das Vertrauen, welches sich diese Loose so rasch in Oesterreich erworben haben, erwarte ich bedeutende Aufträge, solche werden bis zu den kleinsten Bestellungen selbst nach den entferntesten Gegenden ausgeführt.

Man beliebe sich baldigst vertrauensvoll und direckt zu wenden an das mit dem Verkaufe obiger Loose beauftraste Grosshandlungshaus ADOLF HAAS, Staatseffectenhandlung in Hamburg.

Die meisten Haupttreffer fallen gewöhnlich in mein Debit und habe ich dieses Jahr schon wieder den allerhöchten Gewinn persönlich in Ungarn ausbezahlt.

Allerneueste Glücks-Offerte

Das Spiel der Oesterreichischen Loose ist von der Kaisert. Oest. Regierung gestattet.

„Gottes Segen bei Cohn!“

Grossartige mit Gewinnen bedeutend vermehrte Capitalien-Verloosung von über 6½ Millionen.

Die Verloosung geschieht unter Staats-Aufsicht.

Beginn der Ziehung am 3-ten Mai d. J.

Nur 8 Gulden österr. W. oder 4 Gulden österr. W. oder 2 Gulden ö. W.

kostet ein vom Staate garantirtes wirkliches Original-Staats-Loos, (nicht von den verbotenen Promessen, aus meinem Debit und werden solche gegen frankirte Einsendung des Betrages selbst, nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Es werden nur Gewinne gezogen

Die Hauptgewinne betragen:
250,000 150,000 100,000 50,000 30,000, 25,000, 2 à 20,000 2 à 15,000; 2 à 12,000; 11,000; 3 à 10,000 2 à 8000 3 à 6000 5 à 5000, 4000, 14 à 3000 106 à 2000, 6 à 1500, 6 à 1200, 156 à 1000, 206 à 500, 6 à 300, 224 à 200, 21650 Gewinne à 110, 100, 50, 30.

Gewinngelder und amtliche Ziehungslisten sende meinen Interessenten nach Entscheidung prompt und verschwiegen.

Durch meine vom besonderem Glück begünstigten Loose, habe meinen Interessenten bereits allein in Oestreich die allerhöchsten Haupttreffer von 300,000, 225,000 187,500, 152,500, 150,000, 130,000, mehrmahls 125,000, mehrmals 100,000, kürzlich schon wieder das grosse Loos von 127,000, u. jüngst am 3-ten MÄRZ schon wieder den allergrössten Haupt-Gewinn in Wien ausbezahlt. (269—3,2)

LAZ. SAMS. COHN
Hamburg,
Bank- und Wechselgeschäft.

Römerbad

(Römer fürdő,)

Stajerországi gyógyhely, a déli vaspályán (junius 1-jétől gyorsvonattal Bécsből 8 ½, Triestből 6 ór.) igen erős hegyi léggel R. 30°, különös hatékony a köszvény, csúz, idegbaj, senyvedés, gyengülés, női bajok, vérkeringési akadály, csont és csuklyó-betegségben stb.,

Környékezve kellemes, kiránduló és árnyékos sétahelyekkel, bérkocsik s lakásokkal van ellátva.

A nyári idény kezdete 1-ső május.

Felvilágositó értesités ingyen ád a Römer-fürdői igazgatóság Alsó-Stajerországban. (267—3,1)

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegezett

tized.-mérlegek

négyszögü alakban, utolérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilárdságra nézve, 8 évi jótállás mellett.

Horderő:	1	2	3	5	10	15	20	25	30	40	50 mázsa.
Árak:	18,	21,	25,	35,	45,	55,	70,	80,	90,	100,	110 frt.

Az ezekhez szükséges hiteles sulyok rendkivül olcsók.

Egyensuly mérlegek (5 évi jótállás), ezekhez tálcsák, minden üzletre s minden czélra és használaira alkalmasak, tetszésszerinti utasitás szerint.

Horderő:	1,	2,	4,	10,	20,	30,	40,	50,	60	70,	80 font.
Árak:	5,	6,	7.50,	12,	15,	18,	20,	22,	22,	27.50,	30 frt.

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, ökrök, tehenek, sertések, borjuk, juhok, továbbá kisebb kézi kocsik, taligák stb. megmérésére.

Horddrő:	15,	20,	25,	30,	40 mázsa.
Árak:	100,	120,	150,	180,	200 frt.

korlát nélkül, azonban a szükséges sulyokkal. Fakorláttal és sulyokkal minden mérleg 15 frttal több. Vaskorláttal és sulyokkal 50 frt és feljebb

Század-hidméregek vert vasból, a hid- és forditó-ruddal együtt, hatóságilag hitelesitett, 10 évi jótállás. Megterhelt kocsik vagy több darab állat megmérésére.

Horderő:	50	60	70	80	100	120	150	170	200 mázsa.
Árak:	350	400	450	500	550	600	650	750	750 frt.

Továbbá minden kigondolható, bármily szerkezetü mérlegek és sulyok.

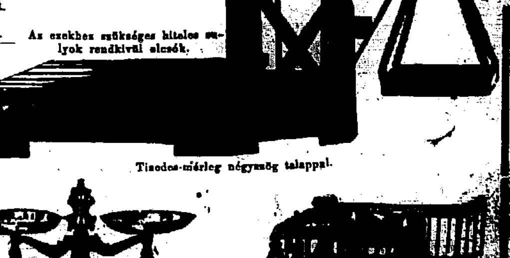

Tizedes-mérleg négyszög talappal.

Egyensuly-mérleg.

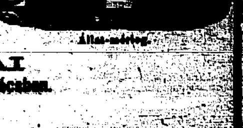

Állat-mérleg.

(274—12,1)

BUGANYI L. és TÁRSAI

mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben.

Főraktár: Stadt, Singergasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesittetik.

Csak nyerni lehet ! !

Nem igérvények, sorsjegyek eladása részvényekben.

Hogy t. cz. ügybarátainknak az eredeti sorsjegyek vásárlását megkönnyitsük, azon intézkedést tettük, hogy a legkedveltebb sorsjegyeket az eredetinél kisebb részletekben adjuk el, és pedig adunk

egy huszadr. eredeti 1864-ki 100 frtos sorsjegyet 8 frtért,
egy „ „ hitelsorsjegyet 10 frtért,

Az üzlet megkötésénél a vevő egy általunk kiállitott eladási levelet kap, melyen a sorsjegy sorozat és folyó száma pontosan fel van jegyezve, s a sorsjegy huszadrészben azonnal **a vevő tulajdonává válik**, s ennélfogva annak javára játszik.

A sorsjegy mindaddig nálunk marad letéve, míg az huzatik, mely után mi a nyereményösszeget átveszszük, s a vevőre eső járandóságot részünkről minden levonás nélkül azonnal kifizetjük.

A főnyerő az **1864-iki sorsjegyeknél 250,000 frt**, a legkisebb 160, 165, 170—200, — **hitelsorsjegyeknél a főnyerő 200,000 frt**, a legkisebb 165, 180, 185—200 frtig.

Eszerint tehát a befizetett összeg elvesztése lehetetlen,

mivel a legkisebb nyerő is, mikép a fönnebbiekből látható, a sorsjegynek — **melynek okvetlenül huzatnia kell**, — beszerzési árával körülbelül egyenlő, **és mi részjegyeinket minden időben visszaváltjuk.** — Hiszszük, hogy ez intézkedéssel a közönség egy valódi szükségletének feleltünk meg, mivel a kevésblé tehetőseknek, kik nincsenek azon helyzetben, hogy egész sorsjegyet szerezzenek maguknak, ezáltal alkalmat nyujtunk, ily sorsjegypapirok előnyeiben magukat, habár kisebb mérvben is, részeltetni, mig tehetősebb egyének a különféle sorozatok és számok összevásárlása által a nyerési esélyeket gyarapitják.

A kevésbbé vagyonos, ki reményt akar szerezni a nyerhetésre, eddig igérvényeket vásárolt, anélkül, hogy pénzeért valaha kárpótlást kapott volna, s a reá költött pénz örökre elveszett: részjegyeink megvétele által ez többé nem szükséges, mivel a vevő egy csekély letétele által **egyszer mindenkorra** biztositja magának a megvett sorsjegy **valamennyi** huzásaira a játékbani részvételt s azon kellemes tudatban van, hogy pénzét, mikép fönebb kifejtetett, el nem veszitheti. — Ajándékokra, jutalmakra stb., díszes kiállitásuk folytán, részjegyeink fölötte alkalmasak.

PIRNITZER TESTVÉREK bank- és váltó-üzlete Pesten, Dorottya-utcza 10. sz.

Vidékröli megbizások legpontosabban teljesittetnek s a járulék utánvétele mellett is eszközöltetnek.

(248—6,4)

ROSENTHAL H. bécsi Glycerin-gyomor-itala ajánlható **gyomorsérültség és arany-ér ellen.**

Porosz királyi udvari küldő.

ROSENTHAL H. bécsi

(Glycerin gyomor-ital-készitő)

GLYCERIN-EISEN-LIQUEUR

melyet az udv. tanácsos és orvostudor urak

Oppolzer, Balassa, Viszánik,

ugyszinte a fő-orvosok

Kovács, Löwy és **Dr. Lenk**

(Hazi orvosai herczeg Schwarzenbergnek.)

sárgaság, vérvesztés, erőtlenség és női bajok ellen, meggyőződésük után jóváhagyják. — Kapható Rosenthal H., Praterstrasse 24-dik szám, ugyszinte az osztrák-birodalom majd minden gyógytáraiban.

Egy nagy üveg ára 2 frt — kis 1.50.

Pótlék-raktár Bécsben:

Josef Weis, Stadt, Tuchlauben zum Mohren; **Wilhelm Raab,** Stadt, Lugek zum schwarzen Bären; **Dr. Jos. Birtler,** Stadt, Freiung Nr. 7; **Ant. v. Waldheim,** Stadt, Himmelpfortgasse 17; **Heinr. Jesovich,** Wollzeile! **Dr. Johann Lamatsch,** Wiedner Hauptstrasse, zur heil. Dreifaltigkeit; **Carl Branta,** Josefstadt, zum goldenen Löwen; **V. Höfer,** Landstrasse, Ungargasse Nr. 12; **A. Völk,** Rudolfsheim Schönbrunnerstrasse 190; **J. Pohlmann** Kohlmarkt; **F. Kaashäuser,** Mariahilf zur „Mariahilf."

Raktár a birodalom gyógytáraiban:

Depot in **Pest**: Josef v. Török, zum heil. Geist; Mich. Jsovits, pharmac. und technisch-chemisches Institut; Dr. **D. Wagner**, zum Reichspalatin; **F. Formágyl**, zur Maria Mutter Gottes; **Eisenstadt**, Fr. Grüssner, zum St. Salvator: **Gr.-Kanizsa** Josef Belus; Carl Lovák zum schwarzen Adler; **Güns**, Franz X. Strehle, zum ung. König; — **Kaposvár**, J. Markus; **Oedenburg**, Andr. Mezey, zum König v. Ungarn; **Steinamanger**, Fr. Pillich zum Auge Gottes; **Veszprim**, K. Ferenczy zum schwarzen Adler; **Zala-Egerszeg**, Ant. Issó. (242—12,6)

A nagykanizsai

„kereskedelmi s iparbank"

igazgató-választmánya az egyesület ez évi rendes közgyülésének megtartására határidőül

1869-ik évi május hó 9-ik napjának reggeli 9 óráját

az intézeti helyiségekbe Nagy-Kanizsára kitüzte s erre minden társulati részvényes urat az alapszabályok 47- és 50-ik §§-ára figyelmeztetés mellett tisztelettel meghivja.

A közgyülés tárgyai lesznek:

a) az üzlet eredményéről előterjesztett jelentés.
b) a zárszámlának a számvizsgáló bizottmány jelentésével együtti előterjesztése.
c) az osztalék meghatározása.
d) az alapszabályok értelmében kilépő 4 igazgató-tanácsos, és 3 tagból álló számvizsgáló-bizottmánynak megválasztása.

N.-Kanizsán, 1869-ik évi april hó 8-án.

Az igazgató tanács.

A hivatkozott alapszabályi §§-ok akkép szólnak:

47. §. Minden részvényes a közgyülésen szavazatképes és pedig [illegible], hogy egy részvény után 1 szavazat, 2 után kettő, 3 után három [illegible] szavazatnál többet azonban nem gyakorolhat senki — [illegible] részvényeinek száma.

50. §. A közgyülésen személyesen vagy meghatalmazottjaik által [illegible] részvényesek 8 nappal vagy a 34. §-ban [illegible] 8 nappal a közgyülés előtt részvényeiket (ideiglenes jegyeiket) s még le nem járt szelvényekkel együtt a [illegible] pénztárnál, innen nyerendő téritvény mellett, mely egyuttal belépti jegyül szolgáland, letenni tartoznak. (258—3)

1262
1869

Árverési hirdetmény.

Zalamegye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságnak fennti szám alatt kelt végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Nagy-Kanizsa város törvényszékének 1868 ik évi augusztus hó 28-án 2703. sz. a. kelt végzése folytán Piller József és neje Kasza Anna hagyatékát képező és a kanizsai 731. sz. alatti telekjegyzőkönyvben ugyanazok tula donaul felvett és 4300 frt o. é. becsült, + 1 2 helyszinelési számmal jelölt ingatlan birtoknak elárverezése elrendeltetik, ennek foganatositására f. 1869. évi **Május hó 24-ik**, szükség esetén 1869. évi **Junius hó 24-ik** napjának mindenkor délelőtti 10 órája a helyszinére Nagy-Kanizsára kitüzetik, oly hozzáadással, hogy ezen birtok az első árverésen csak becsáron felül, a második árverésnél azonban becsáron alul is el fog adatni, és hogy a venni szándékozók bánatpénzül a becsár 10 o o-át készpénzben, az árverés megkezdése előtt a birói kiküldött kezére letenni tartoznak.

Az árverési feltételek a Zalamegyei telekkönyvi hatóság irodájában és Nagy-Kanizsa város tanácsánál Nagy-Kanizsán megtekinthetők.

260—3,2)

Zalamegye telekkönyvi hatósága.

Árlejtési hirdetmény.

Zalamegyének 1869. évi január 12-én tartott rendkivüli közgyülése $\frac{4846.368}{33}$ számu végzése által a Zala-Egerszegi nagy megyeház két szárnynyal való megtoldását, — és a régi megyeház alkalmasitását rendelte el.

Az első épitmény, mely 147° 3' 6" területet elfoglaland, és pinczék nélkül a régi megyeház módjára és formájára épitendő lészen 20,661 forint 66 krnyi költséggel van megszámitva. — A második munkára, t. i. a régi épület alkalmatositása és lépcsőházzal leendő ellátására, melynek tervei azonban csak nagygyából léteznek és részletesen csak az épités alatt, az épités vezetés által készittetni fognak, egy 7138 forint 34 krnyi átlag összeg van kivetve.

Az első munkánál az árlejtés az egész összegre történendik, a másodikra nézve a tervhez mellékelt egység árak szerint azon világos kikötéssel, hogy az utóbbi biztositására leteendő bánatpénz és biztositék a kitett átlag összeghez mérendő.

Ezen épitési munka, vállalat utjáni kiadására 1869-ik évi május 12-én Zala-Egerszegen székelő számvevői hivatalnál reggeli 9 órakor kezdendő szóbeli és irásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Ezen árlejtési tárgyalásban mindenki részt vehet, ki érvényes szerződések kötésére jogosulva van, és a ki vagyoni állását, nagykoruságát és üzleti összeköttetéseiben jó hirnevét igazolhatja, azok pedig, kik nem szakértők, a szóbeli árlejtés megkezdése előtt szakértőkkeli összeköttetésüket kimutatni tartoznak.

A szóbeli ajánlat biztositására a kikiáltási ár 5 százaléka, azaz 1390 forint osztrák érték bánatpénzképen még az árlejtési tárgyalás előtt leteendő, mely összeg a vállalat elnyerése esetében a vállalati összeg 10 százaléknyi biztositékra kiegészitő leszen. Az irásbeli ajánlatok mindjárt az ajánlati összegnek 10 százaléknyi biztositékával terhelendők, és a vállalkozóktól az árlejtési tárgyalást megelőző napon esti 6 óráig a megyei számvevői hivatalnál beadandók.

A bánatpénz és biztositék készpénzben, államkötelezvényekben, azaz napi árfolyam szerint, és tökélyetes jelzálogos okmányokban letehető.

Az irásbeli ajánlat felszerelésére nézve ezenkivül meggjegyeztetik: hogy az 50 kros bélyeggel ellátva, jól bepecsételve legyen, az ajánlati összeg határozott kijelentését számokkal és betükkel és azon nyilatkozatot: miszerint ajánló magát az illető általános és különleges épitési feltételek pontos megtartására kötelezi, tartalmazza. Az irásbeli ajánlat végén ajánlat tevő vezeték és mellék neve, lakása és polgári állása, nem különben az ajánlat kiállitásának kelte bejegyzendő, Kivülről az ajánlat akként czimezendő, hogy azon az árlejtés tárgya könnyen felismerhető legyen.

Az ezen épitésre vonatkozó terv és költségvetés, valamint az árlejtési és épitési feltételek a számvevői hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1869. april 5-én.

(257—3,3)

A bizottmány

Legrégibb s legjobb hirnévben álló dombor- és szinnyomat-gyár.

Kanitz C.

papir-, iró- és rajzszerkereskedése Pesten, Deák Ferencz-utcza 6. szám a., a „fehér hajó"-ban, ajánlja levélpapir-készletét a legujabbszerű

NÉV-JEGYEKKEL.

100 db levélpapir szines névjegygyel 1 frt 30, 1 frt 50, 1 frt 80 **egész 3 forintig a legfinomabb.**
100 db levélpapir és 100 db boriték mindegyik szines névjegygyel 2 frt 40, 3 frt, 3 frt 60, 6 frtig a legfinomabb.
Minden 100—100 db levélpapir- és boritékhoz egy díszes pépboriték ingyen adatik.
100 db levélpapir és 100 db boriték névvel és czimerrel vagy kezdőbetükkel díszes pépboritékban 1 frt, 1.50, 2 frtig a legfinomabb.

Látogatójegyek tüstént elkészülve,

szines nyomatban, tömör, fénytelen bristolpapirra 100 db 50 kr, minden további sor 10 krral több; szines bristolpapirra 80 kr, brillantin papirra 1 frt 50; kettős lakpapirra aranynyomattal 1 frt.

Levél-pecsétjegyek.

1000 db aranynyomatban 2 frt 50 kr, a legfinomabb pecsétviasz színéhez hasonló nyomatban 3 frt, többes szinü (congreve) 4 frt.

Férfi papir-gallérkák és hajtókák (mansettek)

1 tuczat gallérkák 35—40 kr. — 6 pár mansettek 35—40 kr.

Raktár rovatozott üzleti és kereskedelmi könyvekben.

Ezek külön megrendelése is elvállaltatik és mind a kivánt minta szerint leggyorsabban és legjutányosb árért elkészittetnek.

Szintugy elvállaltatnak mindenféle könyvkötészeti munkák is.

Ajánlok továbbá közönséges iró-, irodai- és levélpapirt, levélboritékot, aczéltollakat, tolltartókat, rajz- és iront, irodai-, posta- és szines hölgy-pecsétviaszt, teljes rajzszert, tusfestéket, másoló-viaszont és másoló papirt, rajzpapirt tekercsben, másoló-gépet, másoló- és alizarin-tintát, díszes tintatartót, tollkést, fénykép albumot zenével és zeneszer nélkül, beszervezett irótáskákat, portemonnaikat és levéltáskákat, valamint minden más irodai és iskolai szereket nagy választékban.

Angol és franczia illatszerek, Au de Cologne és a legfinomabb pipere-szappanok.

Minden legcsekélyebb megrendelés is legpontosabb szorgalommal teljesittetik.

Levélbeli megrendelések utánvét mellett, csomagolásért és bélyegdij fejében 10 krt hozzászámitván, leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Leveleket igy kérem czimezni: (263—24,2)

Kanitz C. papir-kereskedése Pesten.

---

5 sorsolás évenkint | **Junius 1-én 1869.** | F-nyeremény 250,000 frt.

Főnyereményi sorsolása a cs. kir. austriai államkölcsön-szelvények 1864-ik évről,

A szelvény nyereményének fokozatosan 250,000; 220,000; 200,000; 150,000; 50,000, 25,000; 15,000; 10,000; 5,000; stb. stb. Legkisebb nyereményrész 160 forint.

Hiteles bélyegzetü szelvényrészeket,

melyek **mindaddig érvényesek**, mig a főnyeremény 250,000 frt 20 adrészre lefelé 160 frtig részökre nem **hajlik**; az ár előleges beküldése vagy postai utánfizetéssel ajánljuk. — **Drbja 8 frt, 9 drb ára 70 frt, 20 drb ára 155 frt.**

Rothschild és társa

Postgasse Nr. 14. **Bécsben.**

Ismét-eladókról gondoskodva leend.

(273—5,1)

Nagy-Kanissa 1869. május 8-án. 19. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a széplrodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész ívén.

Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 3-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt-, Lipcséban: HAASENSTEIN & VOGLER, Lipcse-, Bécs- és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK.

A vasárnapi iskolák.
III. pályamű.
(Folytatás.)

Népoktatási törvényeinken kivül nagyban segítik elő a tanügy (ideértve mindenkor a vasárnapi iskolát is) fölvirágzását a közoktatási m. kir. ministerium által kezdeményezett és ajánlt „Népnevelési egyletek," mint azt hazánk különféle helyein a már felállittattak eddigi működéseik szépen bizonyitják. — Mennyivel nagyobb lendületnek indittatott volna szegény elhagyott oktatásügyünk, ha az üdvös eszméjü emlitett egyletek hazánkban még nagyobb számban terjesztettek volna el, emlitnem is fölösleges. Ily módon tünt ki legalább, hogy hol és kik vannak áthatva a népoktatás szent ügyének fontosságától, s kik a népoktatás barátai.

Egész a bámuláshoz tartozik hazai népnevelésünk és oktatásunk előhaladását a legsikerdúsabban biztositó „Népnevelési egyletek"-nek még mennyi nevezetesebbnél nevezetesb helyeken fel nem állitása, mi nemcsak a tanügy iránt táplált rideg közönynek, hanem szellemi eltespesülésnek is lehet következménye. — Hogy messzire ne kellessék mennem állitásom igazolására példát keresni, azért csak saját megyénket, a 100 □ mfld kiterjedésü-, élénk lakosságu-, kies fekvésü- és történetü nevezetességeiről gazdag Zalamegyét emlitem föl. — Fájdalommal telik meg a kebel, ha az ember e megyének néma csendben haladó tanügyi állapotát tekintetbe veszi, sajnálattal szánakozhatik az ember annak tapasztalatára, hogy megyénk főbb városaiban még „Nevelési egyletek" se alakitattak, sőt még nem is kezdeményeztettek. Mig más vidékeken tanügyi dolgozatok hagyattak és oldattak meg, addig környékünk e tekintetekben szellemileg szunnyadott, mi, igen természetesen, előhaladásra nem is mutatott. Ne engedjük, kedves pályatársak, magunkat a szellemi szunnyadásnak át, ébredjünk fel hosszas álmainkból, fogjunk erélyesen fáradalmainkat áldással jutalmazó „Népnevelési egyletek"-nek legalább megyénk első városaibani alakitásához, mert — csak igy egyesithetjük a népnevelés- és oktatás-ügyének emelésére tanerőinket, — tisztázhatjuk eszméinket és mozdithatjuk elő erkölcsi és anyagi érdekeinket… mert — csak igy lehetünk többi községeinknek ösztönző például a haladásra: „Aki nem halad, hátramarad." Minek előségitésére terjesztheti ki hatását legüdvösebben a „Népnevelési egylet," mint a vasárnapi vagyis ismétlési iskolákéira, — melyeknek előmahetését mindeddig sok akadály korlátozá.

A vasárnapi iskola szorgalmas látogathatását akadályozó számtalan ok lehetne még felémlithető, de részint a hosszadalmasság elkerülhetésé, részint a t. olvasók úntatni nem akarása végett azokat elhallgatom, azon édes ötömben ringatván magamat, hogy e lényeken, ha eddig semmi, ezentúl, mint már fennebbi soraimban is elmondtam, — gyökeresen fog segiteni a népoktatási törvény alapján — reménylhetőleg — rövid idő mulva a tanügyhöz értő tagokból összeállitandó iskolai szék, melyek tettleges működése, mint szentesitést nyert oktatási törvényünk 1., 4. és 50. §§-ai is mutatják, a vasárnapi vagy ismétlő iskolákra is kiterjedend.

E törvénypontok 15 éves élet-idő betöltéseig elrendelik az iskolábai járás kötelezettségét; kötelességükké teszik a szülők, illetőleg gyámok vagy gazdáknak először fenyités, másodszor az iskolai pénztár javára fokozatos megállapitás mellett — fizetendő pénzbeli büntetés terhe alatt tankötelezettjeiknek az *ismétlő iskolákbai* szorgalmas bejáratását, mindezek nem használása esetében még más gyám elrendelését is szorgalmazza, végre meghatározza az ismétlő iskolák számára a köteles tanidőt*) is, mi a téli idény alatt 5-, a nyárira pedig 2 órára van szabva. Mindezek által még sem érnők el a ne-továbbot. — Kell tehát: hogy ezen népnevelés- és oktatásra áldásosan ható törvényes intézkedések a törvény utján választandó iskolai hatóságok által lelkiismeretes szigorúsággal hajtassanak végre, mivel csakis ily módon érhetjük el korszerü nevelés által kitüzött czélunkat, mely nem egyébb, mint a Teremtő által mindenekkel bőven megáldott hazánknak hasznavehető, munkás, törvénytisztelő és erényes, művelt polgárokat kiképezve és országunknak, -- most, midőn a szent szabadság korszakát éljük, — most, midőn vasuti hálózataink és egyéb közlekedéseink szaporodtával az ipar és kereskedelem tetőpontjára jutott, erkölcsi és anyagi virulását fejleszteni; — és ezen mi segithet legtöbbet, mint a vasárnapi vagy másképen ismétlési iskola, mely keblében úgyis csak a nagy világba lépett ifjakat fogadja. — Hogy mindezen törvényes intézkedéseken felül semmi jobbat és üdvösbet még csak ohajtani se lehet, azt minden a nevelés-ügyhöz értő ugyis tudja. — Nem is e tekintetben, hanem több évi tapasztalaton alapuló szerény véleményemet, azon édes szándékban, hogy a népnevelés javára teszem azt, mintegy kiegészitő részül a következőkbe vagyok bátor foglalni:

Minden ismétlési iskoláját bevégzett köteleztessék az iskolai szék, vagy ennek kebeléből összeállitandó vizsgáló bizottság előtt nyilvános vizsgálatot tenni, melynek, — ha legalább *kielégitőleg* megfelelni nem tudna, büntetésül hiányzott ismereteinek helyrepótolhatása végett utasitassék vissza.

(Folytatása köv.)

SZÉLIG FERENCZ,
el. főtanodai tanitó.

*) Ha a tanitási idő csakugyan az esti időre tétetnék, mint az emlitve volt, igen helyesen történnék. Leone esti iskolánk. Sz. F.

A bakonyvidék termelése.
(Vége.)

Ezen nagyszerü lendületnek van azonban egy most még beláthatlan mérvü hátránya, s ez a moralis erő, és az öntudatos működés hiánya. A kendertermelésnek emelését ugyanis nem a meggyőződés, nem az elismert hasznos volta, de a kénytelenség, a szükség parancsolta vaskarja idézte elő, a mi azt az idők és viszonyok fordultával ismét az előbbeni pangásba, hogyne mondjam visszahatásba sülyesztheti. És ettől csak a felvilágosodás mentheti meg, csak a felvilágosodás eszközölheti, hogy a nép átlássa, minő kincset bir termesztvényében, átlássa; hogy termelvénye nemcsak saját használatára, de a kereskedelemre is használható, s pénzzé tehető.

Van-e azonban ezen, a kendertermelés felvirágzásához szükséges kellék teljesülhetéséhez remény? nézetem szerint, az a lehető legkisebb, mert a kendertermelés körül itt végzendő százados és elavult szokások erre legkisebb kilátást se nyujtanak, s nem is vállalnak kezességet. A kendernek olyszerü elkészitése, mint itt divik, a kereskedelemre használhatlan, s ha pedig a kereslet buzditásul nem lép előtérbe, az elavult módok elvetése nem várható. Ez magába véve a mily egyszerü és összefüggő, de nem logicai is, mert miután nem várható, hogy Mohamedhez fog jönni a hegy, szükséges, hogy ő menjen hozzá. Hogy pedig ezen kölcsönös érintkezés megtörténjék, az egyesek jó akaratu buzditása elégtelen levén, kellene hogy a gazdasági egyesületek — itt különösen a veszprémmegyei gazdasági egyesület állana az ügy élére, s adna a dolgoknak uj irányt és lendületet. Igaz hogy ezáltal teendője gyarapittatnék, — de az elismerés koszorúja se maradna el.

Hogy a bakonyvidéki kender kereskedelem és üzlettárgyává nőjje ki magát, s ez által anyagi hasznunkat öregbitse, a régi sleudrianismusból ki kell vetkőznie, miáltal nem a mennyiség öregbitése, de a minőségi előállitás czéloztassék.

Miben rejlik pedig ezen elavult kezelés, röviden elmondom. A főtényezők különösen három pontra vonhatók össze és pedig: a kender osztályozásának elhanyagolása, az áztatás hiányossága. Ugy hiszem, ezek oly tényezők, melyekből magyarázat nélkül is kitünik az itt lévő kendercultura alacsony foka, de kitünik, hogy ily bánásmód mellett a legszebb kenderek se nyujtanak mást csöpünél, melyhez a kereskedő nemhogy kedvet, de idegenkedést kap, s a termelőnek pedig nem hasznot, de csakis kárát idézi elő.

Hogy kenderből piaczi vagy kereskedelmi czikket formáljunk, egyik főkelléke az osztályozás. Ez legkönyebben megtörténhetik a nyüvés alkalmával, a midőn csaknem szálankint jő a munkás kezébe, s a hosszabbat a hosszabbal, s a rövidet a röviddel könnyebben párosithatja, mig később áztatás vagy törés után a rostok összekuszálódván, csak a csöpüt szaporitja, a mi pedig a termesztőnek nem igen tölti lapos tárczáját duzzadttá.

Hogy kenderünk megfeleljen a virágzásnak, hogy fekete szálak helyett fehér rostot, durva éles helyett simát nyerjünk: egyik elmulhatlan szükségessége a jó és tökéletes áztatás. Valjon dicsekedhetik-e ezzel Bakonyvidékünk? de sőt dicsekedhetik-e a dunántuli kerület? bizonyára nem? — Itt a rendszeres áztatásnak, ezzel kapcsolatban czélszerü áztatóknak hire sincs. A kendertermelés és kezelés ezen lényeg s pontjára legkisebb felügyelet se fordittatik, az áztatás rendszerint a hegyi patakokban és megállapodott mocsárok, posványokban történik, melyekben a viz minőségére vagy hévségére felügyelni mindenkinek a legkisebb gondjai közé tartozik. Hogy pedig az ilynemű áztatási rendszer mellett a kender kereskedelmi és ipar-czikké nem válhatik — az nagyon is világos.

A bakonyvidéki patakok vizei rendszerint hüvösek és sebes folyásuak addig, mig a nyár heve őket ki nem párologtatja, addig, mig a patakok medreit, mint Farao népe a Vörös-tengert, száraz lábbal át nem gázolhatjuk, mert emlitetlen nem hagyhatom, hogy az a melegebb évszakokban rendes tünetek és körülmények közé tartozik.

Mit tegyen ilyenkor, s mit tesz virágos kenderével termesztő? legtöbbször elhagyja őszig, midőn az esőzések beálltával növekedik a viz is, más esetben pedig eláztatja kenderét bokáig érő vizbe, megrakva tetejét hantokkal, melyből, daczára ezen előkészületnek, a kendercsomagok feles része a viztől érintetlen marad, miáltal a termelvénynek jókora része veszendőbe megyen, s alkotni segiti a töméntelen pozdorját. Az őszi áztatás, habár nagyobb vizállással bir is, még nagyobb kárt ró a termelő nyakára. Megázik ugyan kendere, de száritásnál hiányozván a nap heve, a kender barna szinezete mellőzhetlenül megmarad. Ez azonban csak a kisebb kár.

Beállván az esőzések, a hegyekről lezuhanó vizek nemcsak megtöltik az imént említett patakok csekély medreit, de túlkáron nyalják az árkokat, magukkal sodorván hidat, követ, mindent mi utjukat állja, magával sodorva a patakokba czölöpölt kendercsomagokat is, ugy hogy a vizár elmultával a völgyekben, a füzfásokban stb. kell a kendert összeszedegetni, összekeresgetni. Ez az őszi áztatás majd minden évben megujuló szomoru következménye. Erre bekövetkezik az áztatás ismétlése, ismételt munka és fáradalmak kiséretében! És kibirja kenderét mind összeszedni? senki; nagy része idegen kezekbe, más határba vándorol, nem ritkán a vizi malmok végnélküli veszedelmére.

Ha valahol szükségessé tétetnek tehát az áztatók, kétszeresen szükségesek azok a hegyvidékeken, kétszeresen a Bakonyban, de a hol erről az oly sok időtől sujtott és sanyargatott nép fogalommal sem bir. Mind könnyü szerrel készittethetnének pedig az [illegible]

[illegible]

az áztatók! csak kezdő, kezdeményező és buzditó ne hiányoznék! Minden falu birhatna, ha többel nem, legalább egy jó áztatóval, s alig kerülne lélekszám szerint egy, legfeljebb kétnapi munkaidőbe; oly csekélység, melyet már a biztositás tudata is kárpótolna, ide nem számitva az általa létrejövő anyagi hasznokat.

Végre a gerebenyzés munkálatához jutottam.

A kendertermelésnél ez a munka vége, ez az ostorcsattanás, nem számitva ide a kereskedésre szántnak kötözés és csomagolását.

Hogy a jó és fokozatos gerebenyek használata sok részben megjavitja a roszul kezelt, roszul áztatott kendert, széthasogatván a rostokat, s ha azt nem is szálasabbá, de finomabbá teheti; ugy hiszem felesleges is mondanom, melynek tudalma azonban még idáig nem hatott, s a gereben sürüségének fokozódásáról (de igen sok más helyen is) — szó sincs. Egy gereben végzi nemcsak mindazon kötelmeket, melyek a kender simitására használtatnak, de egy és ugyanazon gereben szolgál egy egész falunak eszközül. Alig van helység, hol több gerebenyre akadnának egy, legfölebb kettőnél, ezek járják végig a falut szomszédról szomszédra, egyik komámasszonytól a másikhoz, s csak őszre kerül vissza a tulajdonoshoz őszi kender gerebenyzésére; ha visszakerül. ha nem kell érte az egész falut összekerestetni, futkostatni s tűvé tétetni.

Hogy ily eljárás, ily gerebenyzési mód és ily gerebenyekkel nem lehetünk képesek magunknak sem elegendő szép sima kendert késziteni, — ugy gondolom, hogy ezt is szükségtelen mondani.

Hogyan juthatna tehát a kereskedelem és elismerés fokára?

Hogy kendertermelésünk kibontakozhassék ezen végnélkül kezdetleges és primitiv állapotából, hogy elérhesse az általa megérdemlett magassági fokot, ezen elavult nézetek és kezelések elvetése, kell, hogy a legelső lépés legyen.

A czél és kivitel egyesületi eszme és közreműködés által létesithető legkönnyebben. Nagyobb számu termelők, vagy egy egész község és helység központosulása, közakarata mily könnyen létesitene czélszerű áztatókat, mily könynyen szerezhetne nagyobb számu és fokozatos gerebenyeket mig ez az egyesek anyagi tehetségeit tökéletesen kimeritené, a közakarat minden erőfeszités nélkül létesithetné.

Vajha ezen egyesületi szellem mihamarabb átlengené kendertermelő falvainkat; vajha az ige testté válhatnék, hogy kendertermelésünkkel necsak magunk szerény szükségeit fedezhessük, de abból a kereskedelemnek is szolgálhassunk, s ezáltal anyagi jólétünket öregbithessük.

F. G.

A demokratia eszméjéről.

Lezajlott már a barát, a rokoni kötelékeket szét szaggató, — haragot, gyülölséget, boszut előidéző, — és társadalmi életünket megmételyező követ-választási időszak, miként a patak vize, melyet az emberi számitás bizonyos czél tekintetéből egy tónak medrébe szoritott; — megszünt a tettleges — a szóbeli bántalmazás; elcsendesült a zaj, mintegy tért és időt engedve az élet mozzanatainak higadt áttekinthetésére.

Jelen időben társadalmi életünk egyik főbb mozanata s a melyet elérni ohajtunk, bizonnyal a democratia, illetőleg annak meghonositása. Ki tagadhatná ezt?! Ki tagadhatná, hogy az ember feletti eszme czéljának elérése, mely valósitva több állami létnek virágzó jövőt biztositott, s melynek gyökere a hol meg fogamzott, ott áldás-dus gyümölcsöket termett — nem az emberiségnek összpontosult vágya! Áldozzunk tehát egy kis megemlékezést a „democratia“ eszméjének.

A mult leple alatt hagyva a régi és középkort, forditsuk figyelmünket azon időszakra, midőn a magához tért magyarnak eszébe jutott: hogy hisz ő a maga lábain is tud mozogni.

1848-ban vagyunk. A világ-óriás megúnta magát s megrázta a földet egyik sarkától a másikig; — sokan örökre elbuktak, sokan elbukva felemelkedtek, még egy rész állva maradt a talapon a rázkódás alatt; de a ki megdönthetetlen állást nyert — az csak egy volt, a világ-szabadság legnemesebb szülöttje: a democratia, — a hova az betette lábát, ott megörökődött, hiába üldözték a kény-uralom közegei a rém minden kigondolható fegyvereivel, nem szökött el, ott lappangott az mindenütt a nép között, a nép életében, a nép szivében.

Hazánkban a democratia csak 48-ik év elején kezdett életet nyerni; de szivének első dobbanása már nem a csecsemő, hanem egy életerős nemzetet magával ragadó nagykorn szivének dobbanása volt. Oltárt emelt neki a nép, a magasabb osztály nagyobb része pedig eléje rakta „aristocraticus“ korlátait. Hanem egyszer aztán mikor a lelkesültség a legmagasabb fokon ringatá magát, — egy hatalmas kéz belemarkolt a vihar üstökébe, s orkán korbácsaival elsöprötte az oltárt, az aristokraticus korlátokat pedig vissza vitte egykori tulajdonosainak palotáiba.

Azonban a nép összeszedte a szétszórt oltárrom maradványait s két évtizeden át féltve őrzé az enyészettől, mint — Petőfiként — a megfagyástól őrzi a világot a meleg verőfény, még az aristocraticus korlátok szilárdulni kezdtek.

Végre valahára derülni kezdett egünk, husz évi boru után felpillantott láthatár ágyából reményünk csillaga s az első sugár mely belőle kipattant, — a democratiának adott ujult életet.

Oh mi kéj-érzet rezgett át a magyar nemzet keblén, midőn üdvözlé az egyenlőségnek — tetsz-halottaiból feltámadását; mily boldognak érezte magát a köznép azon tudatban:

Hogy az emberi tökéletesedés lerombolá a közte fenálló korszerütlen falakat! Igen, igy volt az 1861-ben; — de most, midőn 1869-et irunk, mintha valami ismeretlen járvány mérge keveredett volna a légbe, — annyira, oly észrevehetőleg megváltoztak az emberek, és pedig ezuttal nem az aristocratia adta az agit.

Van a társadalmi életben egy ugynevezett közép-osztály, s annak különösen azon egyénei, kik sem magas származással, sem krezusi gazdagsággal nem dicsekedhetnek, kiket önérdemeiken kivüli eröttetett népszerüség állitott fel a mulandó szerencse kerekére, s kik ezért ámitásból a hol alkalom nyilik, soha elnem mulasztják ékes dictiókat tartani a democratia isteni eszméje felett, — ezek az emberek aztán a közéletben a gőgösségnek elsőrendü uszály hordozói.

Az aristocratia jobban mint nem, lemondott már hagyományos elkülönzési szokásairól, s igen észrevehetőleg kezd alászállni a néphez, illetőleg törekedik ezt felemelni oda, hova előbb-utóbb felemelkednie kell; azonban annak a közép osztálynak egy jelentékeny

---

TÁRCZA.

A Balaton.

— Tündérrege. —

Mltgos Gróf Szápáry Géza főispán ur által költeményre kitüzött 3 db magyar aranyra.

II. pályamű.

I.

Hova a vad jár hűs érre,
Vár az erdők szép tündére,
Várja, várja, várva várja,
Jő-e szive daliája.

Tündér-leány, tündérleány,
Miért csüggsz te a föld fián?
Földi ember, tündér-kebel,
Egymás szivét emésztik el.

Lombos, árnyas zöld ligetben,
Hol a madár szárnya lebben,
Vár a lányka — édes ajka
Epedezve zeng fel dalra.

Kis szivében nyughatatlan:
„Hol marad ez alkonyatban,
Mért nem siet tündéréhez,
Ki csak érte, érte érez.“

Hova a vad jár hűs érre,
Vár az erdők szép tündére;
De mostan nem hiába vár,
Daliája közeleg már.

Kis madár ül a bokorban,
Bokor rezzen, elszáll onnan;
Elhallgat a tündér-ének,
Epedése szerelmének.

„Jó, hogy jösz már én szerelmem,
Nem jöttödtől félni kezdtem.
Félni kezdtem, mert szerelmed
Élet az én életemnek.“

„Tündér-leány, tündér-leány,
Miért csüggsz te a föld fián,
Földi ember, tündér-kebel,
Egymás szivét emésztik el.

„Hogyha szived egykor elhagy,
S én tudom, hogy hütelen vagy,
Földi ifju! nagy hatalma
Tündérhonnak áll bosszumra.

Én apám a tündér-király,
A ki értem majd boszut áll;
Földi ifju, én szeretlek,
Üdvösségem csak szerelmed.“

Igy beszélt az égi lányka
[illegible] felelt az, várva várta,
Nem felel az, ajka csókja
— Hogy szive üres — jobban mondja.

[illegible] a mább-hon szép leányá
Hogy találjon, nem kivánta;
[illegible]
[illegible] volt a válasz neki.

Lombos, árnyas, zöld ligetben,
Hol a sólyom szárnya lebben,
Tündérlány a bokor mellett
Ad és fogad el szerelmet.

Tündérleány, tündérleány,
Miért csüggsz te a föld fián?
Földi ember, tündér-kebel,
Egymás szivét emésztik el.

Földi ifju mostan boldog,
Nincs tanuja, csak a bokrok,
Ifju! tündér szeret téged,
Kivánsz-e más üdvösséget?

Kis madár ült a bokorban,
Bokor rezzent, elszállt onnan,
Ujra zeng a tündéri dal
A boldogság hangjaival.

Hova a vad jár hűs érre,
Zeng az erdők szép tündére;
Kottő van, ki őt csodálja,
Az alkony és daliája.

Már a nap se ragyog rájok,
Irigylé a boldogságot,
Hogy a silány földnek ifja
Tündérleány szivét birja.

„Földi ifju, én szeretlek,
Üdvösségem csak szerelmed,
Ha te szeretsz, nincs más vágyam,
Benne mindent feltaláltam.“

Igy beszélt az égi lányka,
Mit felel az, be se' várta,
Szivét kétség nem tépdeli,
Elég válasz a csók neki.

A haragos nap helyére
Rózsa-felhő jő az égre,
Hirül adni a leánynak:
Társaid s szülőid várnak.

„Isten veled földnek ifja,
Szerelmemet szived birja —
És szerelmem elvár holnap
Itt ölén e hűs bokornak.“

Igy beszélt a tündérlányka
S a holnapot alig várta;
Rózsa-felhő alászálla,
Tündérlány hadd üljön rája.

Rózsa-felhő lágy ölébe
Tündérlány búsan lépe.
„Mért nem vagyok én is földi,
Vele vágynám éltem tölteni.“

Sziv szivének daliája
Szerelemmel néz utánna.
Szeme nézi, mig beéri:
„Mért nem vagyok én is égi?“

II.

Hova a vad jár hűs érre,
Vár az erdők szép tündére;
Várja, várja, várva várja,
Jő-e szive daliája.

Tündérleány, tündérleány,
Miért csüggsz te a föld fián?
Földi ember, tündérkebel,
Egymás szivét emésztik el.

Lombos, árnyas zöld ligetben,
Hol a sólyom szárnya lebben,
Vár a lányka — édes ajka,
Epedezve zeng fel dalra.

Kis szivében nyughatatlan,
„Hol marad e déli napban,
Mért nem siet tündéréhez,
Ki csak érte, érte érez.

Tündérlányka máris ott van,
A madár is a bokorban;
Nem rezzen a bokor ága,
Dalra figyel a madárka.

„Kis madárka, földi állat,
Ki szerelmem ifját láttad,
Menj el hozzá, mond meg néki:
Jöjjön, szivem kétség tépi.“

Megérti e szót a madár,
Bokorból a magasba száll,
Ott tekintget előbb körül,
Aztán, miként a nyil röpül.

Nyughatatlan a leányka,
Kis hirnökét alig várta — —
Meg is jött ez nemsokára,
Nyughelye a tündér válla.

Búsan hallja a leányka,
Miket beszél a madárka;
Most a zengő madár-ének
Tőr, fájdalom kis szivének.

„Tündérleány, szived ifja
Szerelmét más, földi birja.
Hütelen lett, más ligetnek
Ölén mástól esd szerelmet.

Búsá lett az égi lányka,
Szive ifját visszavágyta,
„Földi ifju, én szeretlek,
Szived élte életemnek.“

A ki hozzám hütlen lettél,
És helyettem mást kerestél,
Földnek ifja! nagy hatalma
Tündérhonnak áll bosszumra.

Szólt a lányka csüggedt szivvel,
Boszujában — véli — irt lel.
Öl a hosszu kétélü tőr,
Ha jobbra sujt, balra is öl.

Tündérlányka parancsára
Rózsafelhő alászálla,
A madárral kis keszőbe',
Gyorsan vitte őt az égbe.

„Apám király, hatalmadat,
Lányodnak csak ez egyszer add —
Földi ember tündért bánta,
Ez, mi bosszumat kivánja.

Földi ifjat szerettem én,
Szerelemmel csüggtem szivén;
De kijátsza ő szerelmem,
Földi lányért megcsalt engem.“

„Oh apám, add meg kérésem,
Többé tőled soh'se kérem!“
Szóla a király: — Legyen, de
Vigyázz, sebet üt szivedbe.

„Kis madár, te légy vezérem.
Veszsz, a mig őt elérem — —
Rózsa-felhő, ő utánna
Rohanj, mint az ég villáma. — —

Szállt vezére, a madárka,
Rózsa-felhő ő utánna,
Rohanának, mint a villám,
Boszut állni a föld fián.

III.

Lombos, árnyas zöld ligetben,
Hol a sólyom szárnya lebben,
Ül a lányka, földi lányka
S néz merengve messze tájra.

Majd félig nyilt édes ajka
Epedezve zeng fel dalra —
Bánat van a dalba irva:
Eltávozott szive ifja.

Beszél a dal boldogságról,
Hőn szeretett daliáról;
Boldog, a kit ily lány szeret,
Nem kivánja az az eget.

Kis madár ül a bokorban,
Boker rezzen, elszáll onnan,
A leányka is elnémul,
A hozzá szállt tára felé nyul.

Bokor rezzen, zöld ágára
Rózsa-felhő most leszálla.
Rózsa-felhő nyosszolyája,
Bosszus tündér paripája.

Bosszus tündér szól a lánynak:
„Jó, hogy téged feltaláltak.
Te voltál elcsábitója,
Te vagy húmnak okozója.

Érzelmei enyém voltak,
De te őket elraboltad;
Ő rajta nem állok bosszut,
Nekod helyette is kijut.

Ha elhagyott, hütlen lett is,
Szeretem én őt mostan is,
Szeretem őt mostan is még,
Ha nem birom is szerelmét.

Ő ha lehet, legyen boldog,
De te reád átkot mondok.
Átkot, hogy a világ lássa,
Mi dij vár a csábitásra.

— „A ki karja közt nyugodtál,
Helyt ne lelj a nyugalomnál.
Tündér üdvét tetted tönkre,
Lelked e tudat gyötörje.

— Ki örömtől könnyet sirtál,
Ne nyugodjál soha sirnál;
Hogyha elkezd könnyed folyni,
Folyása ne apadjon ki.

— Ki együgyün azt hihetéd,
Miként szive csupán tiéd,
Tudd, hogy tegnap még enyém volt,
S most számomra s számodra holt.

— Könnyeidnek tengerébe
Merülj bünöd emlékére,
S hogy ne mentsen meg halálod,
Kősziklává kellend válnod.“

Szállt a tündér nagy haraggal
S rózsa-felhőn tovanyargal,
Rózsa-felhő jaj de piros,
Mint a tündér, oly haragos!

Tündérleány, tündérleány,
Miért csüggtél a föld fián?
Földi ember, tündér-kebel,
Egymás szivét emészti el

Az átkozott leány pedig
Fut, miként csak tőle telik.
Szalad — üzi őtet átka,
Boldogtalan földi lányka!

Rohanva egy rónára jön,
Megtölti ott szemét a köny —
Sir, siratja keservesen,
Hogy hütlen lett szerelmese.

Aztán — mint az átok mondta —
Könnye lehullt sárba, porba — — —
S hogy kövé vált a leányka,
Sirját soha nem találta.

Bánatában kisirt könyje
Sok száz évig folyton ömle;
S bár kövé vált a leányka —
Nem szünt könnyei folyása.

Melyet szeme szélylyel hinte,
Eltünt a 'ris eleinte;
De mégis megmaradt utóbb,
S képezé a B a l a t o n tót.

Könyjeinek tengerébe
Merült büne emlékére — — —
Későbben a kövé vált lány
S nem volt nyugta csalódásán.

A könnyből lett tó partjára
Le-lejárt a tündérlányka,
Mert abban van eltemetve,
Kié most is még szerelme.

A l k o n y a t k o r most is eljő
Még a partra rózsa-felhő,
S a tündérlányt felragadja,
Hogy szünjék meg nagy bánatja.

Ha nem bántják is viharok,
A Balaton felháborog;
Felzúdulnak a sik habok:
Mert a kőlány szive dobog!

TAKÁCS JENŐ.

Folytatás a mellékleten.

NYITRAI és TÁRSA

váltó-üzlete Pesten, József tér 5. sz. a.

Ajánljuk a t. cz. közönségnek az általunk legelőnyösebben rendezett

társas-játékot

valamennyi Ausztriában létező sorsjegyekre

a következő főnyeremányekkel:

300,000, 250,000, 200,000. 140,000, 110,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 10,000 frt stb.

20 havi részletfizetésre 5 frtjával.

Minden vevő egy törvényszéken kiállított részvényjegyet kap, melynek értelmében a tulajdonos azonnal az első 5 frt részlet-lefizetésével a befizetés ideje alatt történendő

76 sorhuzása

valamennyi nyeremányében részt vesz.

Egyuttal ajánljuk az oly gyorsan megkedvelt társas-játékot 100 darab

1864-ki 100 frtos sorsjegyet, 6 frtos részletfizetésre,

Hitelsorsjegyet 10 „ „

s valamennyi Magyarország és Ausztriában létező sorsjegyek 12, 18 és 24 havi **részletfizetésre** általunk megszerezhetők, ugyszintén **igérvények** is minden huzásra.

Csak nyeremény! Nyeremény! Nyeremény!

Hogy t. cz. ügyfeleinknek az eredeti sorsjegyek megszerezhetését megkönnyítsük, úgy intézkedtünk, hogy a legkedveltebb sorsjegy-nemeket kisebb részletekben adjuk el, mint a mennyire eredetileg szólnak, ugyanis:

Egy huszadr.	**hitelsorsjegyet**	10 frtért,	huzása jul.	1.
„ „	**1864**-ki **100** frtos **sorsj.**	8 „	„ apr.	15.
„ „	**1839**-ki **Rothschild** sj.	7 „		

Minden vevő egy, általunk **törvényesen kiállitott kötelezvényt** kap, **pontos** megjelölésével a sorsjegy sorozata és számának, mely néki huszadrészben birtokába jut, s azonnal javára játszik, **anélkül, hogy további befizetéseket kellene tennie.**

A hitelsorsj. főnyereménye	**200,000 frt, a legk.**	**170—200.**
Az 1864-kiké	**250,000 „ „**	**165—200.**
Az 1839-ki Rothschild-sorsj.	**140,000 „ „**	**100 frt.**

Veszteség alig lehetséges,

mivelhogy már a legkisebb nyeremény is körülbelül egyenlő a sorsjegy vételárával, s különben is mindenkor készek vagyunk kötelezvényeinket visszaváltani, még pedig mindenkor a napi árfolyam szerint.

NYITRAI és Társa

bank- és váltó-üzlete Pesten, József-tér 5. szám.

Vidéki megbizások postai utánvétal mellett is pontosan eszközöltetnek. **Pontos megjelölésével a név és lakhelynek, huszadi jegyszámokat minden huzás után díj nélkül küldjük meg.**

Nagy-Kanizsán WAJDITS JÓZSEF is szolgál valamint felvilágositással, úgy eredeti részjegyekkel (Antheilscheine) a hirdetményben kitett árért, melyek nála azonnal átvehetők. (253—5

Gyémántok, gyöngyök és drágakövek a külföld számára a legmagasabb árakon vétetnek.

Pesti biztositó-intézet.

Intézetünk folyó évben is nyujt

biztositást jégkár ellen

a legjutányosabb díjtételek és legkedvezőbb föltételek mellett; továbbá t. cz. biztositó felei részére ép ugy, mint a mult évben a dijból

10%-ot leenged,

melyet a kötvényben azonnal leszámittatik.

A díjfizetés váltóval is eszközölhető. Intézetünk, mint általában tudva van, a károkat mindig leggyorsabban rendezteti és pontosan s teljesen megtéríti.

Bővebb felvilágositás az alulirt főügynökségnél és minden nagyobb helyekben levő ügynökségeknél adatik.

Nagy-Kanizsán: Neuberger Mátyás és Pollák Ferencz urnál.

Sopron, aprilis hóban 1869.

A főügynökség:

MÜLLER P.

(272—3,3)

! ! Fele árért kapható ! !

! ! Vissza nem hozható kiárulás ! ! (250—12,6)

Nagy árleszállitása az osztrák államokban létező legnagyobb cs. kir. szabadalmazott tiszta **lenvászon**- és kész **fehérruha**-gyárnak

Bécsben, Tuchlauben 11-dik szám alatt, Gunki-házban.

Már régóta nem okozott oly nagy feltűnést egy kiárulás is, mint a **Tuchlauben 11. sz. a.** levő cs. k. szab. gyáré. — Tény, hogy több mint **30,000** db. elegans **kész férfi és női fehérneuű** mindenféle nagyságrul, az árúk felerét adatott el. A t. közönség nagyobb kényelme végett levéli álbeli kivánatra a vidék minden városába küldetnek mustrák a kiválasztás megtekintése végett mindenféle fehérneműből, vászonból, szekrényből, asztali ruhákból utánvétel mellett; a mely küldemények meg nem tartatnak, azokért a pénz a postán rögtön vissza küldetik. — Az eladás **febr. 7-én** vesszi kezdetét és addig tart, míg a készlet el nem fogy.

Férfi vászon-ingek közönséges 1.70, 2.50, 2.80, 3 frt; finom belföldi vagy rumburgi vászonból 3 frt 50 kr, 4.60, 5 frt 50 kr; legfinomabb vászonból és battistból 6.50, 7.50, 9 frtig; himzett vászon mell-betoldással 6.50, 7.50, 8—10 frtig.

Fehér shirting-ingek szép moll-redőzettel 1.80, 2, 2.50, 2.80; angol shirting 3 frt, 3 frt 50 kr; fehér angol báli ingek vászon mellel, elegans kiállitás; egyenes vagy keresztmell-redőzettel 4.50, 5.50 kr.

Szines ingek jó mosó mustrákból 1.50, 1.80, 2.30; legujabb ang. szines shirting-ingek 2.70, 3 frt, **3.50 kr.**

Egyszerű **vászon női-ingek** 1.70, 2.50, 2.80; igen elegans himzett női ingek 3, 3.50, 4.80; **legfinomabb** vászonból, elegans himzéssel és czipkézettel 5.50, 7—10 frtig; vászon női háló-ingek **hosszu ujjal,** gallér és kézelővel 3.50, 4.50; legujabb gazdag himzésű 5.50, 7, 9 frtig.

Női háló-fitőkötők 1.50, 1.80 és 2.50; finom himzéssel 2.80, 3.50, 4.50 krig; igen finom battistből, elegansul 6.50, 8.50 9 frtig; fodrázs kötőkötő vagy szoros ujjal 3.50, 5.50, 7.50; női nadrágok finom perkalból 1.50, 1.80, 2 frt; női nadrágok himzéssel 2.80, 3.50; női szoknyák harchend vagy finom shirtingből 3.50, 4.50; legfinomabb szoknyák 5.50, 6.50, 7.50; női háló-fitőkötők legfinomabb vászonból himzve 1.50, 1.80, 2, 2.50 kr.

Vászon zsebkendők férfiak és nők számára, 1 fél tuczat 80 kr, 1, 1.50, 1.80; igen finomak 2.50, **2.80, 3,** 4.50 krig; batiszt vászon-zsebkendők 2, 1.50, 3.50, 4.00, 5 frtig; chinai battiszt zsebkendők körszettel 1 fél tuczat 2.50 kr. 3 frtig.

1 db 48 rőfös vászon 5negyed széles 17 frt 50 kr, 19, 21 frtig; 1 db 50 rőfös igen finom 5negyed széles 23, 25, 27, 31 frtig; 1 db 50 rőfös legfinomabb battiszt szövet 35, 37, 43 frt; 1 db 30 rőfös kézi tonászu házi-vászon 9, 10 frt 50 kr, 11 frtig; finom fehér perkál rőfe 25, 30, 35 krig igen finom.

6 személyre asztalneműt 5szerelős abrosz és asztalkendővel 5, 7.50 krig; finom damasztből 9—11 frtig; 12 személyre 1 abrosz 12 asztalkendővel 10—13 frtig; atlasz-damasztból 20—28 frtig; 6 személyre lombli 1.80, 2.50 krig; szervéták vagy törölközők, 1 fél tuczat 2.50 egész 3 frt 50 krig.

50 frtnyi vásárlásnál 12 személyre való asztalneműt adatik ráadásul.

Ingek rendelésénél a nyak bőségének tudatása kéretik.

Czim: Central-Depot der kais. kön ausschl. priv Leinen-Wäsche-Fabrik Tuchlauben Nro 11

Üdvözlet! Köszöntve

a népgazdászati korszellemtől!

TRAUGOTT FEITEL, első ausztriai Magyarországnak ált. bizomány-szállitó-üzlete

Bécs, Kärntnerstr. 57. és Kärntnerring 2. gegenüber dem Drasche-Haus.

Tárgyak és árúk minden különbség nélkül, melyek az összes birlapokban előjönnek, alul-rott által ugyanazon minőségben és azon árért megszerezhetők, azon kellemes különbséggel, hogy a csomagolásért mi sem számittatik.

Ezen tárgyakat, mint ajándékoknak egyuttal megvan gyakorlati értékük, mint:

Ezen mechanikus egyszerűen szerkezett órákban napszámitó kalendárium pontos és csinosan kiállitva, a férfi és női órákon mint érmek viselhetnek, az egyik oldalon mechanismus által a nap és éjjel hosszát, a nap felkeltét és lementét, a másik oldalon a folyó hejet és kánapot mutatják. — Egy darabvalódi ag aranyozott 45 kr. egyszerűen aranyozott 25 kr. egy drb. közönséges 10 kr.

A varráshoz igen szükséges az ujon feltalált **varrótű-befűző gép**, melylyel a vak is egy percz alatt a legfinomabb varrótűbe a szálat befűzheti. — Egy tűnagyságu szelencse ára csak 30 kr. 100 ang. szab. varrótű, mindegyik darab jobb acélből 20 kr.

Egy likacsos szerkezetű angol **feső** minden a mai napig készitett tárgyat a háttérbe szorit. — A kés élét 3—4-szeri lemés után élesre tesszi, a nélkül, hogy karczolna. — Egy darab ára 30 kr.

Egyszemes bűvmérő és legmérő szélestetőt lappal, csinos tokban, házi szükségletre felfüggesztenő, vagy utazásra, bizonyára mindenki fog magának szerezni. Egy darab ára 35 kr. Szemüvegek és egyéb optikai tárgyak.

Angol tollkés bassemeri acélből 2, 3 vagy 4 késsel. Czenttal 15, 20 kr — Gyöngyanyával 40 és 50 kr, pecsétnyomóval és két betűvel 60 kr, 1 darab gyöngyanya 4 késsel 11 frt 20 kr.

Wunder A **csodamadár** aranyozott árcsőből a kedves ifjuságnak mutatja a legszebbi mulatsága. A havassi énekesek dalait csalódásig utánozza. Egy darab ára 20 kr., egész hanggal 60 kr.

Egy **interna magica** birtokában mindenki bűvész. Egy disses s egyuttal ifju és öregnek felvilágosító játékszer, mely 72 különféle meglepetés szemléltetőket minden tetszés szerinti helyre bűvöl, a társaságokban kedvesen fogadtatik, 1 db. a hozzátartozandókkal 80 kr, nagyobb 1 ft. 20 kr. még nagyobb Nr. 3, 1 frt 50 kr.

Egy **kesérka** — illat-szerekkel és szappanszal megtöltve — gyümölcsökket képesnek. — Háromféle nagyságban egy-egy darabja 50, 70, 80 kr.

Egy gyűrű uj aranyból 50 kr: Legujabb ékszer-tárgyak (nem bronz) dupla uj aranyból készitve.

Medlik, 1 db. csinos tokban, 30, 40, 60, 80 kr—1 frt.

1 pár fülfüggő fekete sommáncsszal acél vagy tatázás szerint 35, 50, 80 kr. 1 frtig.

Csinos ajándék egy gyűrű egyes aranyból minden db. megbélyegszve.

1 nő-gyűrű tatázás szerinti szinű kővel 1.50 kr.
1 **női pecsét-gyűrű** kővel 1 ft 80 kr.
1 férfi „ „ 2 ft — kr.
1 db. két betűvel vésve 3 ft 50 kr.

LAKATOK.

Legujabb betűrés s tűzbiztos szab.

lakatok

1 db. kicsi . . . . . 50 kr.
1 db. nagy . . . . . 1 frt.

Eszerszik, alpacca 2.40, félezüstben 3.80, ezüstben 6.50, mindkettő fanyél és acél alappal 3 ft 80 kr.

Karpereczek tömör 1 db. 1 frt 50 krig.

Érmek, vésve, sommáncszva 10, 30, 40, 60 kr.

Óralánczok, uj párisi 30, 50, 90 kr.

Nyak óralánczok, somásszs gyűrűvel diszesen kiállitva 1 frt 60 kr.

Acél óralánczok rövidek 10, 15, 30kr. Nyaklánczok 30, 70, 90 kr.

1 pár kösélőgomb 25, 35, 40 kr.
1 db. mellgomb 3, 8, 15 kr
1 db. galléregomb, csont 3 kr, aranyozva 5 kr. — gyöngyanya 9 kr.

Varrószekrény csinos bőrládákban, melyben áll 1 olló, gyűszű, tűtartó, karöntőpaszly, fűző, kés, lyuktágitó stb. 60 kr. — kétszer ilyen nagy 1 frt 20 kr. még csinosabb 3 ft.

Ezen tárgyak szarvakkal s vad kan-agyarakkal dissitve természetességüknél fogva minden szoba és terem diszitésére a vadászathedvelőknek kellemes meglepetésül szolgálnak: mint egy darab 1db-szakos szarvasfejjel 60 kr; 1 db a rajsolat szerint 1 ft 20 kr; 1 db órataró szarvasfejjel 67 kr; 1 db szelep vad kan-fogakkal és fejjel 40 kr; 1 darab gyujtócsokos róka- vagy szarvasfejjel 90 kr; 1 darab rakatartó 4 vad kan-agyarral 40 kr; 1 darab szarvas, ős, rókafej természetes nagyságban 1 frt 50 kr; 1 pár diszes nagy gyertyatartó szarvval 3 frt 50 kr; 1 pár dámszarvval kétkaru girandol 9 frt.

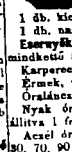

Órák saját készitmény minden formában és nagyságban két évi jótállási jeggyel.

1 db. függő óra ar. czimmel 1.40.
1 db. ugyanaz ébresztővel 1.80.
1 db „ porcz. számlappal 1.60.
1 db. „ „ ébresztővel 1.80.
1 db. „ „ tűtassal 2.80.
1 db. ingaóra, szekrényes fényezett, 2 napig járó szerkezettel 10 frt.
1 db. utazó-óra, használ is használható, ébresztővel 5 frt 50 kr.

Ezüst angol zsebórák 13 latos ezüstből, minden egyszerű 1 drb. 4 rubinnal egy diszes uj szép lánczczal, melynek tológyűrűje sommáncszva van, 12 frt.

Albumok, kefék, fogkefék, virágcserepek, gummilabdák, bronzszenczek, levélnyomók, china-ezüst készletek, kanál, villa, kés, gyertyatartók, pakfong-fülek, fegyverek, kesztyűk, lábszűk, radrágtartók, gallérok, tűnszerszámok, kávé-, thea- és asztali terítőkek, rajzeszközök, lakatok, tárcskák, igen nagy választékú gyermek-játék- és tárgyak játékok stb.

TRAUGOTT FEITEL

első ausztriai Magyarországnak ált. bizomány-szállitó üzlete, Bécs, Kärntnerstrasse 57. és Kärntnerring 2. gegenüber dem Drasche-Hause. (257—12,6)

8 sorsolás évenkint **Junius 1-én 1869.** F-nyeremény 250,000 frt.

Fényereményi sorsolása a cs. kir. austriai államkölcsön-szelvények 1864-ik évről.

A szelvény nyeremények lokozatosan **250,000; 200,000; 150,000; 50,000, 25,000; 15,000; 10,000; 5,000;** stb. stb. **Legkisebb nyeremény-rész 160 forint.**

Hiteles bélyegzetü szelvényrészeket,

melyek mindaddig érvényesek, míg a fényeremény 250,000 frt 20 ad évenki lefolé 150 frtig részekre nem hullik; az ár előlegos beküldése vagy postai utánfizetéssel ajánljuk. Egy db 8 frt, 9 db ára 70 frt, 20 db ára 155 frt.

Rothschild és társa

Postrasse Nr. 14. Bécsben.

Ismét-eladókról gondoskodva leend.

(273—5,2)

Legmagasabb első nyilvános

Kereskedelmi tanintézet

Bécs, Leopoldstadt, Praterstrasse 32

Tanulói iroda a kereskedelmi **tanulmányokhoz,**

Porges Károly igazgatónál.

Kik háttérbe vannak szoritva ezen intézet összeköttetésétől, e felfogadásokat folytonosan, és oktatást nyernek a vizsgáig e szakba vágó intézetek képviselőségére.

(241—12,5)

Mint haszon-adó ajánltatik

LOTZ H. ÉS TÁRSA PESTEN

vácsi-ut 403. sz.

kézi szállitó eszközök

minden alkalomra használható mostanig el nem ért előnynyel, különösen földmunkálatokra

kézi taliga (amerikai navybarrow)

darabja 5 és fél forint o. é., amelyből a gyár naponta kétszáz darabot készit. (264—10,4)

Römerbad

(Römer fürdő,)

Stajerországi grógyhely, a déli vaspályán (junius 1-jétől gyorsvonattal Bécsből 8 ½, Triestből 6 ór.) igen erős hegyi léggel R. 30°, különös hatékony a kőszvény, csúz, idegbaj, senyvedés, gyengülés, női bajok, vérkeringési akadály, csont és csuklyó-betegségben stb.,

Környékesve kellemes, kiránduló és árnyekos sétahelyekkel, bérkocsik s lakásokkal van ellátva.

A nyári idény kezdete 1-ső május.

Felvilágositó értesités ingyen ád a **Römer-fürdői igazgatóság Alsó-Stájerországban.** (267—3,2)

Gyomor-ütés ellen. Gyomor-ülldöző és arany-ér ellen.

Glycerin-Gyomor-italt

ROSENTHAL H. bécsi

Porosz királyi udvari küldö.

ROSENTHAL H. bécsi

(Glycerin gyomor-ital-készitő)

GLYCERIN-EISEN-LIQUEUR

melyet az udv. tanácsos és orvostudor urak

Oppolzer, Balassa, Viszánik,

ugyszinte a fő-orvosok

Kovács, Löwy és **Dr. Lenk**

(Hási orvosai herzog Schwarzenbergnek,)

sárgaság, vérvesztés, erőtlenség és női bajok ellen, meggyőződésük után jóváhagyják. — Kapható Rosenthal H., Praterstrasse 24-dik szám, ugyszinte az osztrák-birodalom majd minden gyógytárában.

Egy nagy üveg ára 2 frt. — kis 1,30.

Pótlék-raktár Bécsben:

Josef Weis, Stadt, Tuchlauben zum Mohren; **Wilhelm Rash**, Stadt, Lugek zum schwarzen Bären; **Dr. Jos. Girtler**, Stadt, Freiung Nr. 7; **Aut. v. Waldheim**, Stadt, Himmelpfortgasse 17; **Heinr. Jesovich**, Wollzeile; **Dr. Johann Lamatsch**, Wiedner Hauptstrasse, zur heil. Dreifaltigkeit; **Carl Brants**, Josefstadt, zum goldenen Löwen; **V. Höfer**, Landstrasse, Ungargasse Nr. 12; **A. Völk**, Rudolfsheim Schönbrunnerstrasse 190; **J. Pehlmann** Kohlmarkt; **F. Kunnhäuser**, Mariahilf zur „Mariahilf."

Raktár a birodalom gyógytár aiban:

Depot in **Pest**: Josef v. Török, zum heil. Geist; **Alois J** sovits, pharmac. und technisch-chemisches Institut; Dr. D. **Wupper**, zum Reichspalatin; **F. Formagyi**, zur Maria Mutter Gottes; **Ebenstadt**, Fr. Grössner, zum Sl. Salvator; **Gr.-Kanizsa**, Josef Belus; Carl Lovák zum schwarzen Adler; **Güns**, Franz X. Steehle, zum ung. König; — **Kaposvár**, J. Markus; **Gödenburg**, Andr. Mezey, zum König v. Ungarn; **Steinamanger**, Fr. Pillich zum Auge Gottes; **Veszprém**, K. Ferencsy zum schwarzen Adler; **Zala-Egerszeg**, Ant. Iseó. (243—12,7)

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegézett

tized.-mérlegek

négyszögü alakban, utólérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilárdságra nézve, 8 évi jótállás mellett.

Az ezekhez szükséges hitelesülyok rendkivül olcsók.

Horderő: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 mázsa.
Árak: 18, 21, 24, 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100, 110 frt.

Egyensuly m. rleg.k (5 évi jótállás), ezekhez tálczák, minden ügletre s minden czélra és használatra alkalmasak, tetszésszerinti utasitás szerint.
Horderő: 1½, 2, 3, 4, 5, 20, 30, 40, 50, 60 70, 80 font.
Árak: 5, 6, 7 50, 12, 15, 18, 20, 22, 22,27 50, 30 frt.

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, borkák, tehenek, sertések, borjuk, juhok, továbbá kisebb házi kocsik, taligák stb. megmérésére.
Horderő: 15, 20, 25, 30, 40 mázsa.
Árak: 160, 120, 150, 180, 200 frt.

korlát nélkül, azonban a szükséges súlyokkal. Fakorlattal és súlyokkal minden mérleg 15 frttal több. Vas korlattal és súlyokkal 50 frt és feljebb.

Szárazt hidmérlegek vert vasból, a hid- és fordító-rudd.al együtt, hatóságilag hitelesitve t. 10 évi jótállás. Megterhelt kocsik vagy más darab állat megmérésére.
Horderő: 50 60 70 80 100 120 150 170 200 mázsa.
Árak: 550 600 650 700 750 800 850 900 750 750 frt.

Továbbá minden kigondolható, bármily szerkezetü mérlegek és súlyok.

Tized-mérleg négyszög talappal.

Egyensuly -mérleg.

Állat-mérleg.

(274—12,2)

BUGÁNYI L. és TÁRSAI

mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben.

Főraktár: Stadt, Singergasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesittetik.

A 19-ik **századnak egyik csodája!**

ÆSTHETIN.

Tisztanövényi szer az ősz haj eredeti, a megószülés előtti szinének visszanyerésére, annak a megószülestől s kiesésétől mindenkorra való megóvására s a hajnövésnek feltünő módon elómozditására.

Ez állomány nem érzős, azért tökéletesen ártalmatlan, s igen egyszerü alkalmazásu, a hajat nem rontja meg s szine nem változik. — Egy üveg ára 1 frt 50 kr., póstai elküldésnél 1 frt 60 kr. használati utasitással együtt. — Ismét eladók tetemes százalékban részesülnek.

STARK I. fodrász

Josefstadt, Josefstädterstr. 16. sz. a. Bécsben

Pesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél, király-utcza 7. sz. a.

A „Med. Wochenschrift" birálata:

„Aesthetin"-nak nevezetik azon — STARK ur által feltalált hajfestő szer, mely hasonlói felett azon előnyével bir, hogy árcskeverékül szolgáló semmiféle kártékony befolyást nem gyakorol a hajtalajra, hanem ellenkezőleg vegrásesinő fogva a kellemest a hasznossal egybekötve, a hajat szépen festeni s a kiesésétől óvja. Minden ezzel tett kisérlet kiállotta a próbát, a használat is igen kényelmes.

(200-12,1)

Für Unterleibsbruchleidende.

Ihre zusgesichnete Bruchsalbe hat mich von meinem 23-jährigen Bruchleiden vollständig geheilt. Da mein Bruder auch am gleichen Uebel leidet, so bitte ich um 6 Töpfe halb von der gewöhnlichen Sorte und von der stärkern. Obschon wir von den ersten Ärzten umgeben sind, haben wir noch Keinen gefunden, der einen Bruch so radikal zu heilen im Stande ist, wie Sie. Empfangen Sie dafür die herzlichste Danksagung.

Paris, den 7. October 1867.

Haffner, pallasier, von Weinfelden.

Diese durchaus unschädlich wirkende **Bruchsalbe** von **BUTTLER STURZENEGGER** in **Herisau** (Schweiz) ist in Töpfen zu 3 fl. 20 kr. österr. Währung nebst Gebrauchsanweisung und Zeugnissen ächt zu beziehen sowohl durch den **Erzeuger** selbst, als durch Herrn **F. Formagyi**, Apotheker zur heil. Maria in **Pest**.

(212—10,6)

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget, különösen földbirtokosok és gazdatiszt urakat

f. hó 9., 10. és 11-én

tartó a pesti országos vásár napjain a vásár-téren rendezendő

id. MADARÁSZ A.

gépgyárában készült

GAZDASÁGI GÉPEK

és

Gyári készitmények

kiállitására.

Szándékozom, — mely alkalomra intézkedtem, miszerint minden egyes gép megpróbáltatása is eszközölhető legyen.

Pest, 11. Madarász Manó.

Régi

pénzeket,

és mindennemü **arany, ezüst és drága-kövekkel kirakott régiségeket**; továbbá **gyüngyöket, szines köveket, aranyat, ezüstöt** és **ásványokat** vesz és czserél a legmagasabb áron a

régiségek és természetiek irodája

Pesten, Dorottyautcza a Lloyd épületben, 14. sz. a. Bécsben Herren-Gasse No. 5.

hol egy nagyválasztéku raktár mindennemü régiségek, régi pénzek, gombok, fiúk és szente-kövekből szlegeitcsdbb áron ugyszintén egy nagy raktár ásványok, lepkék, bogarak, madárbőrök, tojások és tivegszemek is találhatók. Levelekre szivesen válaszszal és értesitéssel szolgáltatik. (196—12)

Id. Madarász And. Pécsett

ajánlja

GÉPGYÁRA ÉS ÖNTÉSZETE

készitményeit.

gőzgépeit, különösen pedig malom szerkezeteket, olaj hengereket, sajtókat, borpréseket, gőz- és vizvezetési csöveket tokárló helyeket és azok egyes részeit, kutakat, oszlopokat, rácsozatokat minden néven nevezendő öntvényeket, továbbá

gazdasági gépeit

u. m. szántó-, irtó-, kapáló- és töltögető ekéket, vetőgépeket, magtakarókat, rostákat, erőmüveket (göppel) lószerkezetre, cséplőgépeket, kukoricza morzsolókat, répa és szecska-vágókat, szénés daráló gépeket.

Minden a gépészet szakmájába vágó megrendeléseket a leggyorsabb előállitás s legjutányosabb árak mellett elvállal, ugy a gyárba Vitéz-utcza 14-ik szám alatt, valamint raktári irodájában országut 5-ik szám, hol a fentebb elősorolt készitmányokból folytonos készletet tart.

(175—11)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

része átkos szellem gyanánt állja el a castok egyesitésére egyengetett utat, és még egyrészről a kicsinlés megvetésével tekint azokra, kik az életben utánna állnak.

A rosz példa rosz vért szokott szülni.

A középnél alantabb s a még alsóbb osztály látva azt, hogy nem az aristocratia, hanem a sorstól csak alig föléje helyezett egy secta öltögeti feléje a megvetés fullánkjait, vissza vonul az egymásközti érintkezés teréről, mint a sulyosan sebzett oroszlány üldözői elől; de elzárkózottságban lelke keserüsége a gyülölet kárhozatos gyümölcsét érleli meg, és bizodalmának határait vissza vonja egyszerü tüzhelyéhez.

És ez nem jól van igy: A népnek jóra hajlandó lelkét nem szabad megmételyeznünk, ha viszonyaink között boldogulni akarunk; azért nem késünk figyelmeztetni azokat a tulkapottakat: hogy hagyjanak fel czél és érdek nélküli élet-politikájukkal, mert minden abból származható következhetőségekért az Isten, saját lelkiismeretük és az utókor itélő széke előtt szigoruan felelősek lesznek.

RUSA KÁLMÁN.

Levelezés.

Keszthely, april 28. 1869.

Idáig a testi betegek panaszairól talán egy szó sem folyt ki tollam alól, most az egyszer vagy először megengedi, t. szerkesztő ur, hogy ezek érdekében is koczkáztassak pár szót. A helybeli gyógyszertárra több izben hallottam panaszkodni, hogy majd az orvosság kiadása, majd annak keszitése körül visszaélések, amiket illetőleg szertévesztés fordult elő. Nem tudom a panaszkodók mennyiben igazolják állitásukat, de mégis el nem hallgathatom a fölötti aggályomat kifejezni, hogy lehet eset, mikor az emlitettem tévesztés orvosolhatlan bajt fog szülni. Azért anélkül, hogy mélyebben befolyni akarnánk, szabadjon ajánlanunk a humanismus mellé szigoru fölügyeletet a gyógyszertár vezetőjének.

Hogy a kor kivánalma nálunk is felforgatott s némi gyümölcsét is fogja élvezni a még zsendülő emberiség, bebizonyitá városkánk elöljárósága. Ugyanis a népnevelés és tanitás körüli, idáig nyommasztó hiányok lehető orvoslását magáévá tenni igérte. Legközelebb jelentékeny tan-eszközök kiszolgáltatásával kezdték meg az utat, mely nélkül előre sohasem, ellenben igen visszamehetnénk. Adja Isten, hogy a szent czél szentesitse továbbra is az akaratot! igy, bár egyszerre kis lépésekkel haladhatunk, mégis nyugtatásunkra leend, hogy: „sok kicsiny sokra megy."

Reich Károly ur, urasági gépész, egy három kerekü velocipide-et készitett, mely a multkor bemutatottnál czélszerübb, mindamellett valamint az — ez is luxosus valami. A propos! A luxus lassankint kibujtatja óriási reményü fiatalainkat a magyar öltözékekből. Sebaj! ez is haladás. Minek szomoritsa azokat a törékeny vagy olvadékony piskóta termeteket az az elegans magyar ruha?! Hölgyeinkről is elmondhatnánk ilyesmit, de az illdomosság nem engedi, hogy kimondjuk, miszerint ők e tekintetben még az arszlánokon is tultettek.

Ma mintegy 30 mázsa harcsát fogtak ki a Balatonból; a legnagyobb több két mázsánál. Valjon jut-e belőle nekünk is? Nem vándorolnak-e távol földre? A viszonttalálkozásig!

K. Gy.

Zala-Egerszeg, május 4. 1869.

Mai nap a Deákkör helyiségből egy ablakon kitüzött gyászlobogó jelenté, hogy Sümeghy Ferencz volt országgyülési követünkért 10 órakor a requiem fog megtartatni.

Mély benyomás, fájó keserv, elszorult szivvel irom e sorokat. — Csak látni kellett, hogy 10 órakor a templomi harangszó zúgásaira mennyire sietett mindenki a szentegyházba, a gyászravatal a nagy oltár előtt nagyszámu gyertyával feldiszitve, melynek látására fájdalommal jutott eszünkbe Sümeghy Ferencz, hazánk elhunyt jelese, — kit ezelőtt néhány nappal a rideg sirba tettek.

Csakugyan a halálnál kezdődik elhunyt nagyjaink halhatatlansága! A temetésnél lobogó szövétnekek kialvása után az igazság fáklyája lobog, mely minden kegyelet, minden magasztalás s nagyitás nélkül világitja meg az elhunyt pályáját, s valódi érdemek után itéli neki a jutalom-koszorút.

Számos vidéki és helybeli intelligentia repraesentálta e gyászmisét. Nagyságos s főtiszt. apát ur több assistentiával végezte a szent misét, s midőn fenn a chorus légzengőbb szivre ható dalát, minden sziv imára fakadt, soknak szemében a kegyeletes hódolat emlékeül gyászköny ült; — boldog a köny, melyet fájdalom fakaszt, mert isteni megváltónk letörli azt! és mégis, midőn visszatekintek még egyszer Sümeghy Ferencz dicső multjára, nemesen eltöltött földi életére, aki életének pályáját választva, csak hazaszeretetét követé, kit sem nehézségek, sem a jólét csábjai, sem egyes honfitársainak közönyössége az egyszer választott pályától nem térithettek el, — méltóan megilleti e gyászravatalon pihenő nemzetünk jeles fiát, kinek erényeiből, mint hervadhatlan virágokból e néhány sorban összeállitott koszorút kegyeletes hódolatom emlékeül, hogy gyászravatalára tegyem.

A gyászmise végezése után nagy számu nép gyült össze a Deákkörben, hol gr. Batthyányi Zsigmond urat, mint elnököt, sokszoros éljen-felkiáltással fogadták. Ő szinnel üdvözölte az együttlévőket és köszönetét fejezte ki, hogy ily szép számmal összejönni sziveskedtek voltak. Ezen értekezletben kimondá ő méltósága, hogy a mostani Deákkör összejövetelének czélja constatirozni azt, miszerint Zalamegye Deákpártja elég buzgóságot érez, a közbiztonság, a csend s rend fenntartására, miért is Zalamegyének kormánybiztosra nincs szüksége.

Felkérte tehát a jelenvoltakat, hogy noha tulélve a követválasztási mozgalmas napokat, de mégis tekintve a mai időnek nagy[illegible]ságát — midőn helyzetünk oly sokat követel, a haza oly sokat vár — minél többen oda sorakozni, hogy a correct rendet törvényes uton megőrizzük; a mai körülmények közt pedig csak ugy lehet győzni, ha ez érdemben a megyének Deákpárti tagjai minél számosabban iparkodnak a folyó hó 19-én tartandó megyei nagygyülésen itt lenni.

Elhatároztatott, hogy a bizottmánynak névsora járásonként szét fog küldetni, s mindenki hazafias kötelességének fogja tartani a gyülést megelőző napon magán értekezletre megjelenni. Ezután helybeli apát ur még két inditványt tett, az első, neveztessenek ki azon egyének, kik a megyének közadministratiójára szóló utmutatásokat a jövő gyülésig elkészitsék, — a másik pedig, ezen korből választassanak meg közkivánattal Skublics István, Tolnai Károly, Babocsay János, Ecker Antal és Héries János, a kik Sümeghy Ferencz fölötti fájdalmas érzetöket e családjánál az összes Deákkör nevében tolmácsolandják.

Végre Tolnai Károly igen helyesen emelt szót a népiskola ügye fölött. Ugyanis fölemlité, hogy b. Eötvös minister ur, kir. tanácsosi subot rendezett közelebb, s midőn több vármegyébe — a tanfelügyelőket e czimmel már fel is ruházta, jónak látja a népiskolai törvényjavaslat értelme folytán Zalamegyében is az iskolai széket jövő nagygyülésen fölállitani; és e végből ajánlotta az iskolai ügyhöz értő egyéneket valláskülönbség nélkül négyet a tanitói karból is megválasztatni, és a megyei nagygyülésen felterjeszteni. — Ezen tervezet elfogadása után az ülés vége délután 1 órakor.

UJLAKI MÁTYÁS.

Magyar-Szerdahely, april 17. 1869.

Örömhajnal, kedves nap, örömünnep bibornapja ragyogott ma föl Magyar-Szerdahelyen, mert kis polgárai, az iskolás gyermekek, ma voltak szerencsések Főtisztelendő s tudós Talabér János kanizsa-kerületi esperes s sz.-balázsi plébános ur e jeles muzsabarát, szivjóság s koszoruzott szerénység előtt bemutathatni ama szorgalmi virágcsokrot — melyet meglepően szedett össze a nevelés ügybarátja Száringer Károly szerdahelyi fiók községi-tanitó ur. Igénytelenségem végig hallgatta a vizsgát, s a siker örömre heviti keblemet. Hizelegni nem tudok, nem is szorult reá e fáradhatlan népnevelő, mert ismert forrás ő, mivel eledele a tanitás, nyugalma az olvasás: s kedves édes felesége az iskola-Fáradalmának utóeredményeiben reá illenek Vörösmarty eme szavai: „Láttad-e folytában özönét a szőke Dunának? Kis forrásból jő, — végre hajókat emel." Száringer ur növendékei versenyeztek a legkielégitőbb feleletben. Sajátságos beosztási modorával hallgatók és felelők figyelmét egyaránt lekötő s ébren tartá: A hit-, erkölcs- és szertartástan, az olvasmányok nyelvtanilag elemezve, kimeritőleg kezeltettek. A történetből — mostanig — őseink bevándorlásától, pompás előadás örvendeztetett meg. A földleirásban Magyar — Erdélyben nevezetesebb hegyei, folyói, tavai, csatornái, ásvány — és terménye, kitünően tárgyaltatván a vendégkoszoru osztatlan figyelmét elragadólag vonák magukra; midőn pedig az összes magyarhoni vaspálya-hálózatot egy nyolcz éves fiutól hallanók, bámultuk az ernyedetlen szorgalmat. A fejszámitás bonyolódott tételeinek gyors megfejtése, az üteny-irás, s az egyházi és válogatott világi ének-darabok harmonicus dallama, a jelesebbnél jelesb költészeti szavalmányok izzadságuk verőtékét letörlék, s nem vették észre, hogy dél van. Éljenek hazánk ily jeles népnevelői, Klio és a szent kegyelet enyészettől őrzendi nevöket! A népnevelés szorgalmas gondozása mellett kivirágzand majd — a boldog megelégedés gyümölcstermő fája; s meg fog nőni Magyarország szellemi nagysága. Sokrates Athén utczáin botjával tartóztatta föl egy jeles ifjut — Xenophont — kérdvén őt: „Hol árulnak bölcseséget?" Az ifju hallgatott. — „Jöjj tehát velem." S nem csodáljuk-e mánap ő benne a bölcsészt, hadvezért és történetirót? Sajnos, — de igaz — hogy sok szegény néptanitónak bánatköny áztatja panaszos falatját, mert szava eredménytelenül hangzik el a puszta sivatagain! „Mi van ismét kezedben?" „A nyelvtan." „Majd letetetem veled — förmed rá a gondatlan szülő — minek az a sok mindenféle? Én sem tanultam, mégis itt vagyok; nyelvtan a kapa, história a a kasza, lódulj dolgodra!" — Szegény népnevelő, látod, mint rontja le ültetvényedet a gondatlan szülő! Hisszük, hogy az uj szervezet közelgő csillaga e téren is boldogabb jövendőt biztositand koronánk számára, addig is bizzuk ügyeinket a Gondviselés legmagasabb akaratára. — Isten velünk!

JAUERNEK JÓZSEF.

Heti szemle.

Aprilis 29-én 1869.

(B-ll) A magyar hadászati akademia parancsnokává — hir szerint Vetter Antal tábornok van kiszemelve. — Szalay Magyarország történetét Popov Miklós orosz nyelvre forditá. — A Kanári szigeteken nem ismernek sem szegény embert, sem gonosztevőt, 25 év óta öngyilkosság sem történt. — A képviselőház elnöke Somssich Pál, első alelnöke Gajzágó Salamon, 2-od alelnöke Bittó István, jegyzők: Jámbor Pál, Mihályi Péter, Fodroczy Sándor, Bujanovics Sándor, Majláth István és Széll Kálmán lőn. — A Rothschildféle hagyaték 850 millió ezüst forintot tesz, melynek 5%-u évi jövedelméből egy napra 125 ezer ezüst forint esik. — A felsőház elnöke Majláth György; jegyzők: gr. Venckheim Frigyes, Bogovics Imre zágrábi főispán, gr. Apponyi Sándor, b. Majthényi László honti főispán, Tisza Lajos bihari főispán, gr. Sigray Fülöp, b. Nyáry Gyula. — Hevesmegyei egri honvéd egylet szoborügyi bizottsága a Kápolnánál dicsően elvérzett honvédek emlékére felállitandó szoborra pályázatot hirdet. — Abauj-Szántó községben m. hó 19-én a tüz több mint száz házat pusztitott el. Szebeléb községben (Hontmegye) pedig 148 házat, 117 gazdasági épületet s két juhaklot. — Fürely Mihály f. hó 3-án életének 54-ik évében meghalt. Áldás és béke hamvaira! — A honvéd-zászlóaljakba máj. 8-án kezdik még a toborzásokat. — A mult napokban beköszöntött hideg idő igen sok helyt okozott károkat. — A magyar koronaőrség jövőre a magyar honvédelmi ministerium által rendeltetik honvédegyenruhát nyer. — Nagy-Kállóban az elhunyt Böszörményi helyében Degenfeld Gusztáv gr. választatott meg egy hangulag országgyülési képviselőnek. — Május 1-je a szebenieknek Erdélyben hóval köszöntött be. — Pesten a lipótvárosi templomban az összeomlás által képződött kő-halmaz alatt egy szökött katonának hulláját találták. — Morvai Alajos nemzeti szinházi kórista, pinczelyukba esés következtében meghalt. — Derecsken egy beteg asszonynak opiumot rendelt a sebész, melynek bevétele után kevés idő mulva meghalt és eltemettetett. 3 nap mulva ugyan e sirba temettetvén egyik rokona, kitünt, miszerint csak tetszhalott volt és ugy élve temettetett el.

Hirek.

— Biztos forrásból vett hirkép közöljük, hogy ő Felsége szombathelyi megyés püspökké Mltgos és Főt. Markl Ignácz váldulcinai püspök urat veszprémi nagyprépost s kanonok, apát, a lelki ügyekben püspöki helyettes, egyházi fő-ügyhallgató s a zsinatvizsgáló bizottmány elnökét méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni. ő Mga született 1798-ban, áldozár lett 1821-ben.

— A nagykanizsai kerület követválasztási mozgalma megindult ujolag, de ugy látszik higgadtabb s óvatosabb előzményekkel mint a minapi. Ez érdemben tartatott mult csütörtökön délután egy értekezlet a Zöldfánál, mely alkalommal Dr. Pressburger helyes nézetből kiindulva oda vezette a dolgot, hogy egy általános értekezlet egybehivása elkerülhetlenül szükséges és méltányos is, mely értekezlet egybehivásánál sem név, sem párt nem szolgálna alapul, hanem csak ez értekezleten magában, talán épen szerencsés egyetértés kieszközlésével határoztatnék meg a követjelölt kiléte. A nagy többség ugy látszik Csengery Antal körül csoportosul, kinek javára volt balpárti követjelölt Martinkovits Károly főbiró ur többek jelenlétében kijelentette visszalépési szándokát.

— A Nagy-Kanizsa városi képviselő testületből — mint halljuk interpellatió készül tételni a város tulajdonát képező tizenhárom városi két raktárnak ajtai hogy még mindig sárga-fekete szinnel mosolygnak felénk, holott azoknak már nemzeti szinüeknek kellene lenni, vagy tisztán egy szinünek.

△ Jó madarak. Állitólag alföldről talán kéjuti kirándulásra érkezett vidékünkre két jó madár, mint szemtanuk jelentik, két [illegible] és kocsin; pénz-, fegyver- és méreggel [illegible] egyelőre ellátva; működésöket azzal [illegible] meg, hogy egy pinczét felvertek és egy hordó pálinkát kocsijokra feltéve, Varasdra [illegible], hol egy puska-müves kereskedését is felverték, s 8 különféle fegyvert kocsijokra téve, a [illegible]breggi vásárra mentek; ide érkezve, [illegible] lovaikat áruba és cserébe bocsájtani. A véletlen ugy hozta magával, hogy a pálinka valódi gazdája a kocsihoz közelgett, és hordóját felismerve, azonnal a csendőröknek jelentést tőn, befogatás után náluk csakugyan nagy mennyiségü pénzt, fegyvert és mérget találtak. Vasra verve behűseltették, s két csendőr vevé át az őrt, egyik azonban csekély időre távozott; ezt e két — mint láttuk — jártas jó madár észre véve, daczára a rajtok levő vasnak, felugrottak, az őrt álló csendőrt megragadva, földhöz verték, revolverját kezéből kivéve, siker nélkül reá löttek és futásnak eredtek. — A lövésekre segitségül jő a másik csendőr, ki a futókra fegyverét tüzelte, mely után egyik közülök összerogyva földre esett, ezt azonban a másik észrevéve, visszaugrott, a sebesültet vállára vevé, s szaladását oly erővel folytatta, hogy a rajta levő vas leesett, észre vette azonban, hogy társa halálos sebet kapott, egy árokba dobta és minden nyom nélkül eltünt.

— Szabar községben f. hó 7-én, pénteken délután 3 órakor egy asszony vajat forralván, feldőlt s ez meggyulladván, a tüz kiütött s csakhamar 36 ház s mellék-épület égett hamuvá, köztük a pap-lak is, ki még egy könyvet sem tudott megmenteni. A sujtottaknak mindenök odaégett, sőt még a szőllőhegyi gyepü is meggyulladván, 8 pincze is elégett.

— *Koldusainkról* már több izben tettünk emlitést; Nagy-Kanizsán elannyira szaporodnak, hogy naponta, de főleg pénteken a kereskedésekben rendes ajtónállót kell rendelni, ki az alamizsna-krajczárokat osztogassa. A kéregetők közt legtöbb a vidéki, s feltünő sok a dologképes, ezt restelli az ember, azért előzékeny tisztelettel felkérjük városunk tanácsát vagy képviselőtestületét: komoly szigorral intézkedjék ez ügyben s ha már keregetnek, bizonyos jelvenynyel láttassanak el azok, kik csak ez uton tarthatják fel életüket, a dologképesek ellenben foglalkozásra utasittassanak. Valóban bosszantó, hogy a munkát kerülik, midőn a munkaadó tavasz itt van, henyélésből nemcsak alkalmatlankodnak, de erkölcsileg is naponta alább sülyednek.

— Kis-Kanizsán f. hó 6-ára virradóra egy ház égett el, a tüz a konyhából eredt, ahol gondatlanságból az esti tüzet nem oltották el.

— Károlyi Lajos szintársulata ez idéig négy előadással mutatta be magát Nagy-Kanizsán, és ezekből itélve, jó lélekkel elmondhatjuk, hogy a vidéki szinészet egyik nemcsak jól szervezett, de az ügyért lelkesedés- és ügyszeretettel viseltető társulata levén, méltó figyelem és pártolást érdemelnek. E hó 8-tól kezdve 10 előadásra bérletet nyitottak, támlásszék 6 frt s zártszék 5 frtjával. Az előadandó darabok a következők lesznek: „Boissy boszorkány" operette 3 felvonásban. „Tiz leány" operette 1 felvonásban. „Vig czimborák" eredeti operette 1 felvonásban. „Pajkos diakok" operette 1 felvonásban. „Fortuna dala" operette 1 felvonásban. „Matrózok" operette 1 felvonásban. „Erdő szépe" szinmű 4 felvonásban. „Piroska és Bariska" vigjáték 3 felvonásban és „Rákóczy Julia" eredeti drama 3 felvonásban. — Ezekből látva élvezetes estéket nyujtandanak, — miért nézve ajánljuk t. cz. közönségünk szives részvételébe.

— Főtiszt. Kádas Rudolf kir. tanácsos és győri tankerületi főigazgató ur ő Nagysága folyó hó 2-án Szombathelyről Nagy-Kanizsára érkezvén, az összes tanodát személyesen meglátogatá, a tanmenetről magának biztos tudomást szerzett. — Városunkból Keszthelyre távozand. Hordozza az ég szerencsésen!

— Május 13-án, csütörtökön délelőtt 9 órakor a „Zöldfa" nagy termében deákpárti értekezlet fog tartatni, melyre minél számosb megjelenés kéretik.

— Miként lapunk hirdetési rovatában olvasható, idősb Madarász A. ur gépgyárában készült gazdasági gépek- és gyári készitményekből f. hó 9-, 10- és 11-én kiállitás rendeztetik Pécsett a vásár-téren. Figyelmeztetjük t. gazda-közönségünket reá.

Nyilt pósta.

Az „emléksorok" közölhetők. Üdvözlet!

— L. Hozzá! Nem lehet a nyilvánosság terére hozzá juttatni, magán uton bizonnyára szivesen fog vétetni. Különben is az illető ébren van!

— A „szabácsi hősök" czimü ballada jó, de mikor? azt nem tudjuk.

— H. Lengyeltóti. Ha valami közbe nem jő, mindenesetre! A meghivást köszönjük.

— N. Pécs. A költemények jönni fognak, de kecsánat, hogy később, mert az előbb beküldötteket is elfogadottakat is ohajtjuk közölni.

— „Kazinczy sirjánál" czimü költeményt alkalmilag közölni fogjuk.

ÜZLETI-HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869. május 7-én.

Daczára, hogy minden oldalról panaszok érkeznek hozzánk, mintszint a repcze, gyümölcs és szőllőveszélyes károkok elmaradtak, részünkről örömmel jelenthetjük, hogy vidékünkön ezen állapot nem következett be, sőt minden vetemény, különösen a kenyérnek való vetések a legkivánatosabb állapotban vannak és áldásos eredményt várhatunk, ha csak még ezután valamely áradás tájjárás meg nem semmisiti. Ezen alapból kiindulva mindenik gabnanem ára lenyomatik s az eladók a követk. elkövetik, hogy szerződvényeket köthessenek, különösen a csekélyebb minőségüekben.

Piaczi heti-vásári keletárak.
NAGY-KANIZSÁN, május 7-én.
Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 83—85 fontos 3 frt, 70 kr. frt 85—86 fnt. 4 fr. 20 kr. 87—88 fts. 4 frt 35—40 kr. Rozs 78—79 fnt 2 fr. 40 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 50 kr. Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 2 fr. 20—40 kr. 71—72 fnt 2 frt. 50 kr. Árpa közönséges, 65—66 fts. 1 fr. 80 kr. 67—68 fns. 2. frt. 20 kr. Kukoricza 2 frt 10 kr., 2 frt 25 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 50 kr. Zab 44—45 fns. 1 frt. 75 kr. 46—47 fns. 1 frt 90 kr. Pohanka 66—68 fns. 2 frt. 80 kr. 60—65 fts 2 frt. 90 kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr Paszuly, tarka 2 frt. 50 kr. Széna mázs. — frt. kr. Szalma -- frt — kr.

Bécsi pénzárfolyam, máj. 7.

5% metaliques 61.75; 5% nemz. kölcsön 69.55; 1860-ki államadalmi kölcsön 101.40; bankrészvények 7.94; hitelintézeti részvények 284. 50; London 123.35; ezüst ágio 121.50; arany darabja 5.85 kr.

— A „HAZA“ életbiztositó magyarbank folyó évi ápr. havi üzletforgalmi kimutatása: Benyujtatott 642 db bevallás 706.480 frt tőkére függőben maradt a mult hónapból 1.069,920 o. é. frt. — 1.803,400.

A bank működésének kezdete óta t. i. 1867. szeptember 1-től egész 1869. ápril hó végéig az összeg benyujtott bevallások összege: 19.865.060 frt o. é.

Vasuti naponkinti menetrend;

Indul N.-Kanizsáról	Buda felé	d. u.	1 óra 22 percz.	
„	„ „	estve	9 órakor.	
„	Bécs „	reggel	7 óra 15 percz.	
„	„ „	estve	7 óra 45	„
„	Triest „	d. u.	1 óra 50	„
„	„ „	estve	9 óra 25	„
„	Barcs „	reggel	8 óra 56	„
„	„ „	délután	2 óra —	„
Érk. N.-Kanizsára	Buda felől	reggel	5 óra 6	„
„	„ „	d. u.	1 óra 20	„
„	Bécs „	reggel	8 óra 20	„
„	„ „	estve	7 óra 30	„
„	Triest „	reggel	5 óra 25	„
„	„ „	délben	12 óra 52	„
„	Barcs „	d. u.	1 óra 44	„
„	„ „	este	7 óra 20	„

Heti naptár.

Május 9-től 15-ig 1869.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	utj
Midőn eljövend a vigasztaló. János XV. 26—27.				
9	Vasarnap	C 6 N. Ger.	C 6 Exaudi	
10	Hétfő	Antonin p.	Hermina	
11	Kedd	Pongr. v.	Berczi Asp.	
12	Szerd.	Szerv. p.	Nereus	
13	Csütörtök	B szüz	Mucius	
14	Péntek	Bonif. pk.	Bonifác	
15	Szombat	Zsófia az.	Izidor	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**
Segédszerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

A legnagyobb vászonruha-raktárban

váczi utcza YPSILANTI-hoz

Pesten.

Kaphatók a legolcsóbb árakon a legnagyobb választékban mindennemü kész fehérnemüek. férfiak, urak és gyermekek számára, ugymint:

20 ezer darabnál több **férfi ingek** rumburgi, hollandi vagy irlandi vászonból, darabja 2 ft 50 kr., 3 ft, 3 ft 50 k, 4 ft, 4 ft 50 k, 5 ft, 5 ft 50 k, 6 ft, 6 ft 50 k, 7 ft, 8 ft, 10, 12 ft.
10 ezer darabnál több **szines férfi ingek**, ezer különböző mintában 1 ft 50, 1 ft 80 kr., 1 frt, 2 ft 50 kr, 3 ft.
Fehér madapolán-férfi-ingek, 1 ft 50 kr. 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 50, 3 ft, 3 ft 50, 4 ft.
Férfi-gatyák vászonból, magyar, félmagyar vagy franczia mintára 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft.
Női ingek vászonból, simák 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 5 ft. himezve 3 ft, 3 50 kr, 4 ft, 5 ft, 6 ft, 8 ft, 9 ft, schweizi és franczia mellmustrával 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 6 ft, 7 ft, 8 ft, 9 ft, 10 ft.
Női fűző-vállak (Damen-Mieder) 1 ft 50 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr. 4 ft, 4 ft 50 kr.
Fiu-ingek vászonból 4 éves 1 ft 80 kr. 2 ft 40 kr, 6 éves 1 ft 85 kr. 2 ft 40 kr, 8 éves 2 ft, 2 ft 45 kr, 10 éves 2 ft 10 kr. 2 ft 65 kr, 12 éves 2 ft 40 kr, 2 ft 90 kr, 3 ft 50 kr, 14 éves 2 ft 65 kr, 3 ft 15 kr, 4 ft 20 kr. 16 éves 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr.
Szines fiu-ingek, 4 éves 1 ft 10 kr, 1 ft 25 kr, 6 éves 1 ft 25 kr, 1 ft 40 kr, 8 éves 1 ft 35 kr, 1 ft 55 kr, 10 éves 1 ft 60 kr, 1 ft 75 kr, 12 éves 1 ft 65 kr. 2 ft, 14 éves 1 ft 75 kr, 2 ft 10 kr, 16 éves 1 ft 75 kr, 2 ft 20 kr.
Mindennemü **téli alsó mellények**, **nadrágok**, **harisnyák** és egyéb téli czikkek férfiak és hölgyek számára, nagy választásban.
Főraktára a legjobb **amerikai krinolinnak** mindenféle szinben 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3—5 ftig.
Szines alsó-szoknyák. 4 frt 75 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft — 10 ftig.
és sok egyéb kész fehérnemü czikkek, melyekről az árjegyzék kivánatra bérmentesen elküldetik. — Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat **rumburgi, hollandi, és irlandi vásznakban**, vége 27 ft, 38 ft, 30 ft, 32 ft, 35 ft, 40—120 ftig.
Creas-vászon vége 12 ft. 12 ft 50 kr, 13 ft, 14 ft, 15 ft, 16 ft, 18 ft, 20—25 ftig.
Vászon zsebkendők, tuczatja 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft, 6 ft, 7 ft, 8 ft, 9 ft, 10 ft, egész 20 ftig.
Törülközők, tuczatja 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 ft, 10 ft, 12—20 ftig. (92—12,12)
Szines ágyi canavász, vége 9 ft, 10 ft, 11, 12 ft, 13—16 frtig.
Vászon-asztalkendők tuczatja 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft 20 kr, 6 ft 60 kr, 7 frt 50 kr, 8—12 ftig. — **Abroszok** minden nagyságban 6 személytől 24-ig. — **Asztali készletek** 6, 12, 18 és 24 személyre.
Nagy választás **ágyteritők, pique és tricot-paplanokból, kávés- és csemege-kendőkből.**

Menyasszonyi készletek bevásárlásánál fehérnemüink roppant halmaza következtében oly helyzetben vagyunk, hogy a legnagyobb mennyiséget mindenkor készen szolgáltathatjuk.

☞ Küldeményeket minden irányban utánvétellel még a levél érkezte napján azonnal elküldünk és csomagolást nem számitunk, ugyszinte megrendelések leghamarább elkészittetnek.

Kollarits József és fiai.

Jégkár elleni biztositás.

Az alólirt igazgatóságnak van szerencséje a t. biztositó-közönséget ezennel értesiteni, hogy az **első magyar általános biztositó társaság** a jelen idényre a **jégkár** elleni biztositást már megkezdte.

Egyuttal azon t. biztositó feleinkkel, kik a mult évben jégkár ellen intézetünknél voltak biztositva, és kártéritésben nem részesültek, tudatjuk, hogy a mult évi jégkár-üzlet tiszta nyereményében részesittetvén, mult évi dijaik

5%-je jelen évi dijaikba fog betudatni.

A jelen évben biztositó t. felek **szintén részesittetni fognak a jelen évi jég-üzlet tiszta nyereményének**

20%-jében;

mely kedvezmény, reméljük, egyik indoka lesz azon nagy részvét és bizalom emelkedésének, melylyel a t. közönség társaságunk keletkezése óta folytonosan felénk fordult. — Pest, 1869. Aprilis havában.

Az első magyar általános **biztositó-társaság igazgatósága.**

(268—3,3)

Nagykanizsai ügynökség: **Fesselhofer József.**
Soproni főügynökség: **Lenk Samu.**

Wajdits József

könyvnyomdájában kedvező feltételek mellett **néhány**

TANONCZ

vétetik fel.

Allerneueste Glücks-Offerte
Das Spiel der **Oesterreichischen Loose** ist von der **Kaiserl. Oest. Regierung** gestattet.

„Gottes Segen bei Cohn!“

Grossartige mit Gewinnen bedeutend vermehrte Capitalien-Verloosung von über $6^1/_2$ Millionen.

Die Verloosung geschieht unter Staats-Aufsicht.

Beginn der Ziehung am **3-ten Mai d. J.**

Nur 8 Gulden österr. W, oder 4 Gulden österr. W, oder 2 Gulden ö. W.

kostet ein vom **Staate garantirtes wirkliches Original-Staats-Loos**, (nicht von den verbotenen Promessen, aus meinem Debit und werden solche gegen **frankirte** Einsendung des **Betrages** selbst, nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Es werden nur **Gewinne** gezogen

Die Hauptgewinne betragen: **250,000 150,000 100,000 50,000 30.000, 25,000, 2 à 20,000 2 à 15.000; 2 à 12,000; 11,000; 3 à 10,000 2 à 8000 3 à 6000 5 à 5000, 4000, 14 à 3000 105 à 2000, 6 à 1500, 6 à 1200, 156 à 1000, 206 à 500, 6 à 300, 224 à 200,** 21650 Gewinne à 110, 100, 50, 30.

Gewinngelder und amtliche Ziehungslisten sende meinen Interessenten nach Entscheidung prompt und verschwiegen.

Durch meine vom besonderem Glück begünstigten Loose, habe meinen Interessenten bereits **allein in Oesterreich die allerhöchsten Haupttreffer** von **300,000, 225,000 187,500, 152,500, 150,000, 130,000,** mehrmahls **125,000,** mehrmals **100,000. kürzlich schon wieder das** grosse Loos von **127,000,** u. **jüngst am** 3-ten **MÄRZ schon wieder den allergrössten Haupt-Gewinn in Wien ausbezahlt.** (269—3,3)

LAZ. SAMS. COHN
Hamburg,
Bank- und Wechselgeschäft.

LAKÁS-VÁLTOZÁS.

Dr. Schreyer, orvos és sebész-tudor, szemorvos és szülész, a déli vasuti társulat személyzetének orvosa lakását Szent-György-naptól kezdve Belus József ur gyógyszertára feletti emeletbe teszi át.

☞ Rendelési óra 11—12.

(170—3,3)

„Halljuk a szép szót!“
„Rajta fiuk, vigadjunk!“

(187—8*)

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

„Halljuk a szép szót!“

czimü magyar felköszöntő (toast) könyv, mely kötött és kötetlen mindennemü felköszöntést tartalmazván, díszes kiállitása és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva az ifjuság figyelmébe különösen ajánlható. — A 150 lapra terjedő és 145 többnyire eredeti felköszöntést tartalmazó szines keménykötésü könyvnek ára 1 ft.

Továbbá megjelent

a dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!“

közkedvességü dalkönyv második javitott és tetemesen bővitett kiadása.

E nagy szorgalommal összeállitott mü közel 1000 válogatott dalt tartalmaz, és szines boritéku; csinos kiállitásánál fogva is kitünő, mondhatni: egyetlen a maga nemében. Az első kiállitás 2000 példánya igen rövid idő alatt elkelt, mi eléggé tanusitja, hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az 530 lapra terjedő s díszesen kiállitott zsebkönyvnek 1.20 kr., dús aranynyomás- és aranyszegélylyel 1.80 kr.

Végre ugyanott megjelent

LENORMAND,
A HIRES CZIGANYNŐ IGAZMONDÓ VETŐKÁRTYÁJA

32 szinezett kártyával, magyar aláirással és szöveggel. — Ára 50 kr.

Mind a három Nagy-Kanizsán, Wajdits József könyvkereskedésében egyszerre véve, valamint utánvéttel együtt rendelve 2 frt 50 kr., és 10 példány után egy tiszteletpéldánynyal is szolgálok.

Minden postai utánvét mellett a megrendelő szíveskedjék bérmentes levélben az emlitett összeg egy harmadát mellékelni.

WAJDITS JÓZSEF,
könyvkereskedő Nagy-Kanizsán

Uj könyvek,

melyek

WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében kaphatók:

A VÁLASZTÁSOK ELŐTT. Ára 2 forint.
VÁLASSZUK-E A TÖRVÉNYKEZÉSI TISZTVISELŐKET? Ára 2 frt.
„SZABAD EGYHÁZ A SZABAD ÁLLAMBAN.“ Williams Roger, ezen elv megteremtője s megtestesitője. Életrajzi vázlat. Irta Horváth Mihály. Ára 84 kr.
A NEMZETGAZDASÁGI ESZMÉK FEJLŐDÉSE, TÖRTÉNETE és befolyása közviszonyokra Magyarországon. Irta Kautz Gyula. Ára 4 frt 40 kr.
KOSSUTH LAJOS ujabb leveleire Horváth Mihály. Harmadik jutányos kiadás. Ára 50 kr.
LASSU VIZ PARTOT MOS. Regény. Irta Szabó Richárd, két kötet. Ára 2 forint.

NAPTÁRAK 1869-IK ÉVRE
legnagyobb választékban, különféle árakon.

RAJZMINTÁK,
az általánosan jeleseknek ismert Hermes-félék.

Olasz virágcsokor-papirosok,
a legdíszesebbek, kertészek számára.

FÉNYKÉP-ALBUMOK
igen díszesek, merés olcsó áron.

Papirosok és egyéb irószerek
a legnagyobb választékban irodák számára, üzleti és magánhasználatra a legméréskeltebb árakon ajánl

Nagy-Kanizsa 1869. május 15-én. 30. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és müvészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész iven. **Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:** WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M. Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

Gazdászati nézetek.

I-ső gazdászati pályamű.

VII. A pénz.

Az iparkodás s törekvés mindenkor eredmény s czél felé irányul s hogy e czél s eredmény biztosan eléressék, lehető tökéletes eszközök kivántatnak, melyek emeltyüként hatva, mind az iparkodást, mind a törekedést az elérendő czél s eredmény legalább megközelitésében segitsék.

A gazdászatnak is kitüzött czélja levén — eszközöket igényel — melyek elérését elősegitik s az eredményt biztositsák.

Ily emeltyü gazdászatnál a — pénz — s főleg napjainkban, midőn a kézi napszám drágasága mindegyre emelkedik s aggasztóvá válik — nélkülönözhetlen kellék a gazdászatba fektetett forgó tőke. Ha még hozzá veszszük, miszerint sokszor kész pénz — s bár mily magas napszám bér mellett is napszámos nem kapható s ehhez járul még a cselédek romlottsága s elkorcsulása is — legalább tájunkon a jó cseléd ritka mint a fehér holló.

A pénz tehát mint forgó tőke szükséges a gazdászatnál — de ép e fontos szerepénél fogva, oly kezelést igényel, mely megfeleljen az ismert magyar közmondásnak: „Jusson is, maradjon is." E czélból mindenek előtt meg kell barátkozni a takarékossággal, szoritkozván kizárolagosan a nélkülönözhetetlenekre. Nem akarok ezáltal a fösvénységnek tömjénezni — söt balgatag gazdának tartom azt, ki valamely helyes szerkezetü s tökélyesbitett gazdasági gép s eszközökre ugy szintén szakkba vágó könyvek s lapokra, pénzét sajnálja; de véteknek tartanám azt is — nyájas gazda olvasómat nem figyelmeztetni a pénz sikamlós természetére. Nem török pálczát a privát pássió fölött, de nem is pártolhatom főkép a gazdászatnál — a pénznek élére rakását.

Apropos! Ha héba korba megtörténik, hogy gazda uramnak nehány félre tehető forintja megmarad — iparkodjék azt mielőbb tőkésiteni — de jól meg érteni kérem — nem ám hajmeresztő kamatokra adni ajándék ember társainak, hanem befektetni növendék jószágba. Nincs ennél jobb adós a világon — naponkint növeli a tőkét s a gazda szorgalma és gondossága, még dus kamatokat is csatol hozzá. Nem kell per — hátha havi felmondás — a legközelebbi vásár a fizető határ nap.

Hogy mily jószágba fektessük pénzünket — tekintve — tehát ló — szarvas jószág — juh — sertvés mind erre nézve a táj — éghajlat — a legelő minősége s t. efféle körülmények határoznak. Hegyes vidéken a juh — rónán a ló s szarvas marha — posványosabb tájakon pedig a sertvés tartása és tenyésztése leg tanácsosb. A legelő minőségénél a gazda szorgossága s előre látása gyakran pótolja, a menyiben takarmány nemüit megtakaritás és czélszerü beosztás által — a nyári időszakra is — kiterjeszti. — A jószágot egyedül csak a legelőre bizni már lassankint nagyon kevés helyütt lehet — de tizszeresen pótoltatik az jó luczernások alakitása által.

A takarékosság s igy közvetve a gazdászati forgó tőke kezelése megkivánja továbbá az ön szorgalmat; mert a mely gazda a semmit tevés édes mámorában ringatja magát — szellemi erejét a holdban levő légvárak ábrándjaival fárasztja — annál ajtaja előtt előbb utóbb hivatalos intézkedés csinálja dobszóval a számitást.

Avagy nincs-e számos példánk, hol nem egy kis kisebb gazda — de igen nagy uraságok is — birtokukat kifogyhatlan pénz forrásnak tekintve — tönkre jövének? Ha imitt amott kissé élénk szinezetet használtam, bocsásson meg a nyájas gazda olvasó — hazám felvirágzása — boldogsága lebegett szemeim előtt — az ügy és szakma iránti érdekeltségem vezénylé tollamat.

LIEBBALD BÉNI.

A vasárnapi iskolák.

III. nevelészeti pályamű.

(Folyt. és vége.)

Az ismétlési iskolába járás kötelessége alól felszabadult növendékek, ha az emlitettem vizsgát, — melyet másképen talán jobb lenne végvizsgának elnevezni — legalább kielégitő sikerrel kiállani képesek voltak, rendes tanulmányaikban tett előremeneteleiket igazoló bizonyitványnyal lennének elbocsájtandók, mely egyszersmind az élet minden, jövőjükre nézve jótékonyan ható körülményei közt előnyükre is használható lenne.

Ebbéli nézetem csakis azon szerény egyéni véleményen alapul, hogy ezáltal a serdülő ifjuság tanulmányaikban nagyobb előhaladásra ösztönöztetnék és a kitüzött czél elérésére sikeresbben elősegittetnék.

Ennyi a vasárnapi iskolát virágzásnak hozható nézetek, vélemények és intézvények közlése után nem maradt czikkem bezárására egyéb hátra, mint az ily iskolákban tanitandó tantárgyak elősorolása. — De ezeket egyéni véleményemen fölül jelenlegi hazai népnevelésünk viszonyainak és szükségleteinek megfelelőleg már megállapitotta azon hazánk legkitünőbb tudósaiból összeállitott szakbizottság, melyet a magy. kir. közoktatási minister ur mult évi augusztus havában a készitendő tankönyvek véleményezése és megállapitása végett összehivott és bizton lehet is hinnünk, hogy a jövő iskolai évet korunk müveltségének és megfelelő tankönyvek mellett kezdendjük meg.

Az ismétlési tanulókkal tanitandó tankönyveket e szakbizottság oly ügyes poedagogiai számitással állapitotta meg, hogy ez semmi kivánni valót nem hagyott hátra. Gondoskodva van itt szivnemesitő, erkölcsileg képző, — néprajzi, földrajzi, történelmi (hazai) és terményrajzi olvasmányokról; továbbá a polgári miveltség fejlesztésére befolyással biró s különösen a nép életfoglalkozásaira vonatkozó felfedezések és találmányokról; gazdasági-, gyár- és kéz-müipar terményei, közlekedési és munka-eszközök, a kereskedés utján hozzánk visszakerült termények és tárgyak leirásáról; szükségben segitő utasitások, egészségi és orvosi tanácsokról; élet- és vagyon-biztositási, emberbaráti — s jótékony közintézetek érdekes ismertetéséről; és végre ügyirati minták, mint levelek-, számlák-, kötelezvények-, váltók-, steff-ről. Mindezek, mint a mindennapi iskolai folyamok alatt tanultaknak bővitése egy könyvbe oly világos és tisztán érthető modorban leendnek összefoglalva, hogy egyuttal kedves családi olvasó-könyvül is szolgálhassanak.

Népszerü természettan, — a polgári alkotmány ismertetésére és a gazdaság-tanra is leendnek külön tankönyvek. — Lehet-e mindezeknél többet kivánnunk? Hiszem, hogy a t. olvasó velem együtt egyetért, ha feleletül azt mondom, hogy: nem! — Valamint abban is, hogy a vasárnapi iskola is ily körülmények közt sokat tehet népünk müvelődésére, s hogy elérjük végre azon időt is, melyben örömmel rebegheti el ajkunk, hogy: „Szabad hazánk virágzó korszaka ennek megfelelő müvelt polgárokat is tud bemutatni a nagy világnak."

SZÉLIG FERENCZ,
el. fötanodai tanitó.

Deák-párti értekezlet Nagy-Kanizsán.

(Bti.) Lapunk előbbi számában emlitve volt, hogy május 13-án a követválasztás érdemében deákpárti értekezlet fog Nagy-Kanizsán tartatni.

A jelzett napon délelőtt 9 órakor a „Zöldfa" vendégfogadó nagy teremében a kerületbeli választók, különösen községi előljárók, nagy számmal jelentek meg, a közelmult választóbizottmány elnöke Glavina Lajos ur nyitotta meg az értekezletet mély fájdalommal emlitve, hogy Sümeghy Ferencz harmadizbeni követünk meghalt, s emiatt új követválasztás küszöbén állunk. Felhivta az értekezletet, hogy elnököt és jegyzőt választani sziveskedjék. — Elnökké ujolag a közügyek előmozditásában fáradhatlan s ernyedetlen buzgalmu Glavina Lajos ur, — jegyzővé pedig tanusitott tevékenységénél fogva ismét Plosszer Ignácz mérnök ur választatott meg egyhangulag. Ezután a követjelöltet kérte elnök ur felemliteni, mire harsogó éljenzéssel Csengery Antal neve hangoztatott s csak nehányan emlitették Falk Miksát. Minekutánna 2 név lőn emlitve, parlamentáris komolysággal felhivta elnök ur az értekezletet, hogy a tárgyhoz, kinek szólási szándéka van, sziveskedjék nyilatkozni.

Először Hirschl Ede ur emelt szót Falk Miksa mellett, kinek érdemeire hivatkozva egyes inparlamentális kifejezéssel élt, mire tüzes szónoklata s némelyek türelmetlensége ragadta. Beszédét végezve, elnök ur emelt nehány jellemző szót Csengery Antal mellett, kijelentve, mikép mindkettőnek jelessége oly általánosan ismeretes, hogy csak sajnálni lehet, miszerint mind a kettőt nem választhatjuk meg, mégis nemcsak meggyőződésből, de azon tapasztalatból is, hogy a jelen értekezlet nemcsak nagy többsége, de majdnem, egyet-kettőt kivéve, általában Csengery Antalt, mint az 1861 és 65-ki országgyülés nagyérdemü s tevékeny tagját ohajtja képviselővé választani. Séllyey László ur tartotta a jelen helyzetet hiven constatáló beszédét, — melyben élénk s beható példákkal fejtegeté a Deákpárt állását, a helyzet komolyságát és örvendetes fejlődését azon politikának, melynek alapját megyénk szülöttje, a haza bölcse, Deák Ferencz tott le. — Férfias erélylyel előadott remek beszédjét több helyütt zajos éljenzés és helyeslés szakitotta félbe. Zalabéri Horváth Mór királyi kamarás ur a Deák-párt összetartását ajánlotta azon practicus nézetből kiindulva, hogy a következetlenség az eddig nyert szép eredmény fényéből veszitést idézne s honpolgári kötelességünk szabad gyakorlatát elhomályositaná, — bizton hiszi és reményli, hogy a Deákpárt többsége az előbbi győzelemhez hiven oly követet választ, kinek országos érdemei mellett már a mult országgyülésen is tevékeny része volt s azért Csengery Antal megválasztatását melegen ajánlja. Utánna Wlassics Antal ur emelt igen jellemző szót a Falkpárt tagjaihoz, — felhivta őket az egyesülésre s azon parlamentáris szokás gyakorlatára, hogy a kisebbség a többséghez csatlakozik. Nagy tisztelője Falk Miksának is s elismeri érdemeit, azért nem ohajtja bekövetkezhető valószinü bukása miatt compromittálni nagyhirü nevét, mivel a jelen értekezletből kitünt, hogy Csengery pártja tetemes többségben van. Végre Séllyey László ur figyelmeztette a kerületbeli községek deákpárti tagjait, hogy a netán megjelenendő izgatókra ne hallgassanak, hanem kövessék hiven eddigi meggyőződésöket, megőrizve becsületes magyar jellemöket s elvhüségöket.

Elnök ur ezután kijelenté, hogy ez értekezlet Csengery Antalt lépteti föl kanizsa-kerületi követjelöltnek. — megjegyzendő: hogy Falk Miksa jeles journalistunk iránt általános tisztelet nyilvánult s ellenében csakis Csengery Antalnak országgyülési gyakorlottsága, s beható, tapasztalatdús müködése és codificáló páratlan tehetsége nyujtott előnyt, — hogy a többség mellette nyilatkozik.

Következett a deákpárti bizottmány ujolagos megalakitása, melynek Gózony Ferencz városbiró ur volt eddig elnöke, de most, hivatalos állásában tapasztalt kellemetlenségek elkerülése miatt mint elnök leköszön; helyébe Babochay János ügyvéd ur választatván egyhangulag meg, a bizottmány többi tagjai maradtak az eddigiek.

Az értekezlet 11 órakor befejeztetett.

A kanizsai dalegyletről.

Az egyleti alapszabályok értelmében ugyan is f. év május 6-án tartá az egylet évi közgyülését.

A közgyülés fő tárgyai voltak: uj tisztviselők választása, — jelentés az egylet mult évi müködése felöl, a pénztári számodások előterjesztése, végre a társulat érdekében való uj teendők, s inditványok megvitatása.

Elnök saját és tiszttársai nevében a közgyülés bizalmát meg köszönvén, lemondását kijelentette, s a közgyülést a bekövetkezett uj választás eszközlésére felhivta; a jelenlevő szavazók, következőleg alkoták az uj választmányt:

Elnökül: Blau Nándor. Alelnökül: Pollák Fülöp, titkárnak Pota Antal, levéltárnokul Pollák Ármin, pénztárnokul: Deutsch Mór. Első karmesternek: Jeitules József, II-od karmesternek: Rózsavölgyi Antal.

Szerkesztőségi példány.

Választmányi tagokul titkos szavazás utján megválasztattak: Milhofer Ödön, Löwy D. M., Wágner József, Welisch Adolf, Bachrach Gyula, Ebenspanger Lipót, Schvárcz Adolf, Weiss Arzsin. Póttagok: Silberberg Károly, Pollák Imre, Verhás Gusztáv és Bachár Gyula.

Este kilencz órakor elnök és alelnökünk tiszteletére esti szerenád rendezés határoztatott. Már nyolcz óra felé 9 működő tag saját helyiségükben összegyülekezvén, — és az elnök lakása felé indultunk; oda érkezvén — és a „Hymnus" eléneklése után V. G. egyleti tag, ez alkalomra készült beszédében hódolatunkat nyilvánitá — mire t. elnökünk ezt válaszolá:

„Mélyen tisztelt barátim!

E rendkivüli tisztelet — melyben részesülni szerencsés vagyok, oly kellemesen lepett meg, hogy alig találhatok kifejezést, azt Önöknek illőleg meghálálni. Ez a harmadik eset, hogy ezen kitüntetésben részesültem — világos jele ez — a bennem helyezett bizalmuk irántam való enyészhetlen barátságuknak, melyet megérdemelni és továbbra megtartani legkomolyabb feladatom leend.

Fogadják, édes barátim, forró köszönetemet irántuk való hála-érzésim csekély jeléül, azon ünnepélyes igéretem mellett, — hogy különös megtiszteltetésemnek fogom tekinteni, egy oly testületnek tagja lenni, melynek ily derék és lelkes pártolói vannak. Kivánom tehát, hogy a jó Isten mindnyájukat — mint a szép művészet kedvelőit — még sokáig éltesse!"

(Ezt egy háromszoros éljen követte.)

Ezután még „Zúg az erdő" és „Dalár-kedv" énekeltetett. Nagy éljenzés és zene-szó mellett a II-od elnökünket is megtisztelve — annak végeztével elnök ur által barátságos összejöveteli felhivására a „Zöldfa" kertbe sietvén, ott poharak mellett a működő tagok a jelenlevők felviditására egy pár jól betanult műdarabot elzengve, a társaság éjfél után szétoszlott.

PETZ ANTAL,
titkár.

Szinészet.

Az 50-es években azért nem pártolták a magyar szinészetet, mert gyanus volt a magyar nemzetiségért lelkesedni és sokszor ily „merénylet" üldözés tárgya lőn; a 60-as években politikai ujjászületésünk foglalt el bennünket s édes mámorunkban könnyen megfeledkeztünk a szinművészet mosolygó leánya felé közeledni, napjainkban politikai életünk biztositott, velünk született komolysággal kellene magunk köré tekintenünk s beható figyelem tárgyává tenni: nemcsak kenyérből él az ember. Tisztelet a kivételeknek! Hazánk lelkesb városaiban vannak intézkedések, részint megyei-, részint városilag, hol a solid s jellemszilárd szintársulatok bizonyos segélyben részesittetnek s hol ez üdvös intézkedés nincs, ott a polgárság közlelkedéssel karolja föl; mondjuk ki őszintén Nagy Kanizsán, mind ez az ismeretlenség fátyolozott távolában van.

Károlyi Lajos a vidéki kivánalmaknak megfelelő jól szervezett társulatával városunkba jött — előadásokat tartani, és nem tartani, az elsőt rajongó szeretettel fogadtuk, a másodikért pirulunk, s oka nem ők, de önmagunk vagyunk.

Szégyenpir futja el arczunkat, midőn a gazdag Nagy-Kanizsa város értelmes, műértő közönsége tiszteletet váró intézkedései közepett a magyar szinházban azt látjuk, amit nem látunk, azt észleljük, amit nem észlelünk, magyarán mondva, — üres a szinház, s majdnem többen működnek a szinpadon mint hallgatjuk.

Sokan azt a panaszt teszik, hogy melegség miatt nem látogatják a szinházat, van benne valami, de ismét ennek nem a szinészet az oka: miért nem épittet e gazdag város gazdag polgársága egy alkalmas szinkört, mely még jövedelmező is lenne.

Mult csütörtökön plane a napiköltség fele sem jövén be, s kijelentették, hogy az előadást el kell halasztaniok.

A jobbérzelműek sajnálják őket az egész városban, a gyengébb érzelműek hatalmasan fogyasztották a sert s erősen tapsoltak a „Sangereknek."

Bizony, bizony a magyar szinészet elmondhatja Nagy-Kanizsán: „Por előttem, por utánam, engem senki se lásson!"

Nem akarunk szemrehányást tenni, nem akarunk senkit sérteni, de viszont mi se tegyünk szemrehányást, sem ne kövessünk sértést oly magyar társulat iránt, mely solidságot, becsületesség s az ügyért lelkesültséget tanusit.

Ne engedjük szokássá válni nálunk, hogy megbukjék a szinészet ügye, hagyjuk élni körünkben, ha pár hétig is, mert különben lelkesültségünk ámitás, műveltségünk hamis, és hazánk, nemzetiségünk iránti szerelmünk — szappanbuborék! — Ha élni akarunk vidoran, vidáman s bonfi-bocsületesség édes érzetében, hagyjunk mást is élni: — „Leben, und leben lassen!"

Hiszzük és reméljük, hogy jövő alkalommal hódolatunk s elismerésünk őszinte szavait tolmácsolhatjuk s Nagy-Kanizsa város értelmiségének a hazai művészet iránti lángszeretetét kiemelve a mostani szégyen-pir helyett e sorok irójának arczára az örompirt engedik feltünni, hisz ugyis oly gyér az öröm, oly parányi a jó kedv, mintha siberia örök hidegségében dideregnénk.

Heti szemle.

Május 14-én 1869.

(Bfi.) A felséges Királyi Pár az őszszel hosszabb időre Erdélybe utazand. — A pesti állatkertet mult évben 90 ezer egyén látogatta. — Államsorsjáték rendeztetik a magyarhoni iskolák javára, egy sorsjegy 2 frt. — B. Sina János meghalt. — Az összes földadó bizottság elnöke Korizmics László, és a házadó bizottság elnöke Csengery Antal, f. hó 20-án megkezdik működésöket. — Mencsikoff 80 éves korában Szent-Pétervárott meghalt. — A képviselőház háznagya visontai Kovách László lőn 238 szavazattal. — Böszörményi László siremlékére eddig 2 ezer forint gyült be. — A honvédtoborzás országszerte folyamatban van. — Wielicska sóbánya vizzel ujolag megtelt. — Május 10-én Budán az udvari estélyre az összes képviselők meghivattak. Irányi, Rákóczy János és Csanády Sándor a meghivást „a palotán lengő sárga-fekete zászlo miatt sajnálattal" visszaküldték. — A Rajna erősen árad. — Napoleon herczeg Pestet ujolag meglátogatja. — A müncheni nemzetközi műkiállitás tárgyai a bajor vaspályákon ingyen szállittatnak; a kiállitás julius—októberben tart. — Az akademiai gr. Nádasdy-jutalomra versenyző eposzok beadási határ-ideje f. május hó utolsó vasárnapja. — Zágrábban Gablencz altábornagy lováról leesvén, lábát törte. — Burger Zsigmond Szegeden uj nyomdai hengeranyagot talált fel, mely 30%-el olcsóbb a most divóknál. — Kockumféle svédországi gépgyár-részvény-társulat hazánkba szállitott első 8 erejü cséplőgépe Beniczky Márton vadkerti jószágán, Pestmegye Kis-Kőrös mellett május 11—30 közt próbacséplést tesz. — A hétfői udvari bálban Budán nem szerepelt a frakk! éljen az atilla. — Haulik zágrábi bibornok érsek 11-én meghalt. — Jókai választása ellen beadott petitiót visszavették. — A pesti népszinházi részvények közöl eddig 23 érkezett be 70 ezer frt aláirással. — Váczon e hó 11-én a villám egy házba ütött s egy fiatal házaspárt agyon sujtott. — A szent István társulat uj elnöke Ipolyi Arnold. — B. Orczy Elek képviselői diját a pétervásári kerület iskola-tanitóinak s azok kitünő tanitványainak igérte. — A m. kir. postahivatalbeliek segélyző-egyletének tettleges vagyona 1330 frt. — A pesti vizvezetés május 25-én részben megnyilik. — Egy természettudós szerint 100 fecskepár egy nyáron nálunk 57 millió ártalmas rovart fogyaszt el. — Dr. Schindler Marienbadban megsoványitással biztatja az elhizottakat. — A honvédség tartása évenkint 3 millió frtba kerülend.

Hirek.

— A szőlő-megváltási nagy tabellák Wajdits József könyvkereskedésében kaphatók darabonkint 3 krjával.

— Figyelmeztetés. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar kir. ministerium által szervezett statistikai tanfolyamból a nyilvános vizsgák f. hó 1-jétől kezdve fognak megtartatni, a vizsgára való előjegyzések pedig f. hó 20-ától kezdve naponkint d. e. a statistikai osztályban (Al-Duna-sor 2. III. emelet) fogadtatnak el. Az e tanfolyamot járt hallgatók ezért figyelmeztetnek, hogy az előadások addig megjelent s folyton megjelenő füzeteit megszerezni sietvén, a vizsgára való előjegyzést el ne mulaszszák. A kiállott vizsgáról szóló bizonyitvány

TÁRCZA.

A távolban.

Ti messze kéklő szép hegyek,
Te messze láthatár!
Feléd a vándor ifju lelke
Búsan epedve jár.
Elszáll hozzád szülőhazám,
Hol az anyai szeretet
A boldogság reményivel
Szelid nemtőként rengetett.

Ki hitte volna akkor oh!
Hogy sorsom ez leszen,
Hogy annyi küzdelem viharja
Sebet vág keblemen.
Az út felét nem értem el,
Amely igéri czélomat,
S már-már roskadni kezd erőm
A sok teher, csapás alatt

Pár éve még mi gazdagon
Örömmel indulék;
A föld előttem oly virágzó —
S felhőtlen volt az ég.
De a csalódás ur-keze
Szétdúlta összes kincsemet,
S most puszta mindaz és borult,
Mi fényesen kecsegtetett.

A tündér álmak hütlenül
Magamra hagytanak;
Éltem keservit egy-egy édes
Emlék kiséri csak.
Vigaszt ez önt, ha csüggedek,
Ha hogy hitem megfogyna tán,
S hozzá bizalmat, új reményt
Áldásod, drága jó anyám.

Ragyogj, ragyogj emlékezet!
Hozd vissza multamat,
Hol minden érzemény hevétől
Szivemre üde fakadt.
Mi élv merengni képeden,
Feledve a sivár jelent.
Mosolygj, s derűd sugáritól
A fájdalom megenyhülend.

Hagyass el ah! hogy szünjenek
A néma bánatok;
Hadd lássam, kikhez annyi vágygyal,
Szeretve gondolok.
A tájt, hol szent gyönyör között
Folytak le gyermekéveim,
Hol boldogan pihentem a
Hű kedvesek lágy karjain.

Varázsod ihletével a
Tündéri képzelem,
Ábrándjaim dicső világát
Teremti meg nekem;
S míg benne száll a gondolat,
Keblem dalokba olvad át....
S dal és köny a távolban im —
Kiáltja éltem bánatát.

HAJGATÓ SÁNDOR.

Rózsa menyegzője.

— Elbeszélés. —

Kertben állok, virágos kertben, — minden virág-ágy egy-egy sirhalom. Néma minden körülem, csak a szellő halk suttogással, — mint szellemek ingatja a szomorú-füzek karcsu ágait. Csak egy-egy madárka zengi bús dalát a csendes hantokon. Oly szomorú itt a szivek hamvai fölött.

Merengve olvasom az elhunytak neveit, az évszámokat s a kegyelét véste néma szavakat, melyek a mulandóságot hirdetik.

Temető közepén egy fehér siremlék áll ezen föliratttal:

„Rózsa és Béla."

Mily rövid fölirat — gondolám — s mégis mennyi határozatlan gondolatot ébreszt.

Sokat álltam itt lebilincselve, mintha e hideg szobortól vártam volna, hogy mondja el titkát.

Halk léptek ébresztének fel merengésemből. Föltekintek, merre a léptek hangzottak; galambfehér fürtü, komor arczu ősz állt előttem; arczán minden vonás szenvedésről beszélt. Mély fájdalomnak kellett dúlni szivében, mert anélkül, hogy észrevett vón, Béla és Rózsa sirhalmára borult s hangosan zokogva rebegett imát, melynek csak töredékeit érthetém meg.

Mélyen meghatott a jelenet, — nem birtam távozni.

Rövid szünet után az ősz felállt.

Kinos sohaj szakadt tépett kebeléből s ujból a sirhalomra esett. Önkénytelen léptem hozzá, hogy gyámolitsam. Egy szó: „Istenem!" s egy tört sohaj szállott ajkairól, s hideg teteme karjaimba hullt. Szólitám, de néma volt, mint a sir, csak hideg vonásai beszéltek, hogy sokat s kinszenvedett.

Lefektetém; sirhalmuk volt fejvánkosa, kiket annyira szerethetett.

Szenderes szürkület boritá a tájt, midőn a boldogultat oda tudám hagyni. Végig mentem a temetőn.

Minden sirhalomnál fájó érzelem futott át valómon. Mennyi szenvedés van föld alá temetve — gondolám — s mennyit kell még szenvednünk. Istenem, istenem! végtelen vagy te, kárpótlod a földi boldogtalanságot a mennyei boldogsággal. De ugy van-e? Oh mily gyötrő e kérdés, melyre nincs határozott felelet. — Miért, miért születik az ember?! Azért, hogy szenvedjen s meghaljon? — — Mennyire vigasztaló a gondolat, hogy feltámadunk; ezen nyugszik meg az elfáradt kétkedés.

Az est-imára szóló harang költött föl merengésemből. — Siettem, hogy jelentést tegyek a temetőben történtekről.

*

Fájdalmasan szólnak a harangok, mintha minden kongásuk egy-egy eltünt boldogságot sirató sohaj volna.

Sötét koporsó nyugszik a gyászkocsin; számos kiséret követi halottját az örök nyugalom helyére. Minden arcz oly szomoru, csak a könyek hiányzanak a szemekről. Csak a könytelen részvét gyászolja a nem rég oly kinosan szenvedőt.

*

Egy ismerősömmel találkozám a kiséret között, ki igy beszélé el Szenderi Kálmánnal történteket.

„Révesi Géza s Szenderi Kálmán tőszomszédok voltak. Mindeniknek volt egyetlen gyermeke, amazé nő, ezé fi. Éveik számában kevés volt a különbség. Kezdetben együtt jártak iskolába. Sziveik már gyermekkorukban összeforrtak.

Bélát, Szenderi fiát, Révesi, a gazdag szomszéd tanittatá, s később jószága igazgatójává tette, s igy, az ujult alkalommal, a gyermeki évekből származott viszony szerelmivé lőn. — mely minden nap komolyabbá vált ugy, hogy Révesi figyelmét sem kerülheté ki.

Egyik napon gúnynyal vegyitett büszkeséggel igy szólitá meg Bélát.

— Jószágkormányzó ur! Az ön viselete napok óta feltűnő, botrányos. Ne feledje, hogy több hálára, melylyel házam iránt tartozik, kötelessége teljesitésén tul nincs feljogositva. Jószágom kormányzásához Rózsa szive nincs hozzákötve.

— Értelek, uram. Szivesen fogadtam volna ezer halált, ez szivem zúzta agyon. — Rózsát szeretem, imádom, s ő viszont szeret. Parancsolj velem, de szivemnek nem lehet. — Fölemeltél szerény egyszerűségemből, hogy porba sujts, elkárhoztass; nem akartad, hogy boldogtalan legyek, most tőled függ.

— Béla!

— Parancsolj!

— Mielőtt távoznánk, értésedre adom, hogy hivatalodtól fölmentettelek.

— Szólj, uram: és Rózsa?

— El van jegyezve Tördemiczi Lászlóval. Isten veled!

Ezzel távozott.

Béla kétségbeeséssel küzdve rohant lakára; atyja vigasztalni kezdette, de ez nehéz fájdalmát még inkább sulyosbitá. Naponkint reggel elhagyta a falut, s csak este tért haza tört keblel, dúlt vonásokkal.

Egyik napon levelet nyujt eléje atyja; pillanatnyi öröm látszott arczán keresztül futni, amint átolvasá. — Ajkaihoz nyomta; „Rózsa, imádott Rózsa! — tört ki hangosan — tehát még egyszer enyém lészsz, hogy ismét örökre ne birhassalak, oh örökre!"

— Atyám bocsáss, engedj távoznom, szivemet érzem ketté hasadni.

Egy óra mulva szobájában találjuk őt, iróasztalánál ülve. Egy nyitott levél — Rózsáé — feküdt előtte, s órákig csendesen olvasgatá. Már rég elhintette utolsó sugárit a nap a táj fölött, s őt mindig azon helyzetben találjuk.

Tizenegyet ütött az óra, midőn felállott, eltéve a levelkét.

— Tehát tizenkét órakor a hárs alatt — mondogatá alig érthetőn.

*

A falu közepén kerekded domb emelkedik, körülötte csinosan rendezett kert terül el; a tetőn áll Révesi ódon kastélya, melyből a keleti oldalra gyönyörü fasor vezet a domb alatt csörgedező patakra, ennek partján áll a hárs, melyet Bélától hallottunk emliteni, s a hárs alatt izléssel rendezett nyirasztalok s székek. A patak túlsó partján áll Szenderi Kálmán laka — jegenye- s gyümölcsfák közé rejtve.

* * *

Mikónt a halottak álmai, csendes az éj. — Sötét, szakgatott felhők uszkálnak s holdvilágos, csillagos égbolton, mint óriás kisértetek.

Tizenkettőt ütött Szenderi fal-órája, utánna a házikó egyik ajtaja tárult föl. Béla lépett ki rajta, s nehéz reszkető léptekkel közeledett a hárs felé, — meg-megállva — mikor a hold alá tekint a felhők nyilásain.

A patakon átvezető hidon látjuk őt állani, midőn a hold nehány pillanatra teljes világával világositá meg a tájt; ugyanekkor a fasor közt levő uton gyönyörü nőalakot látunk közeledni. Másik pillanatban ismét eltünt a hold; tán bánatában, hogy a legszebb csillag nem az ő csillagos birodalmában, itt a földön tündököl. — Néha ejte gyér sugarakat, vagy tán könyjei voltak (?) —

Amint Béla a nőt észrevevé, eléje ment, ki hallva a lépteket, döbbenve megállt.

Rózsa! — szólitá meg Béla a reszkető galambot. Másik pillanatban egymás karjában voltak.

— Még egyszer — rebegé Béla — hallhatom szived szeplőtlen dobbanásit keblemen. Mindenható Isten! oh add, hogy a perczek végtelének legyenek. Mért nem lehet leszállitani trónodtól az örökkévalóságot? — Üdvömmel váltanám meg, — hadd birnám örökre legszebb teremtményed!

— Béla!

— Rózsa! mond oh, hogy szeretsz, angyalok álminál szebb e szó ajkidon.

— Esküszöm, hogy örökre... szivem minden dobbanásában egy ima zeng, legszentebb imám, hogy szeretlek.

(Vége köv.)

KESZLER GYULA.

azonnal kiadatik. Kelt Pesten, 1869. máj. 10-én.
— A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. minist. statistikai osztályától.

— **Dalestély.** A keszthelyi orsz. gazd. felsőbb tanintézet több hallgatója által alakitott magán dalkör és az intézeti műkedvelő-zenekar által folyó 1869. év május hóban a nyári szinkörben jótékony czélu „Dalestély" fog tartatni. Műsorozat. I. a) „Hymnus" (Kölcseytől) énekli a dalárda, zenekisérettel. — b) „Erlkönig" (Liszt F.-től) zongorán előadva Gr. Hatzfeld St. által. — c) „Mandulafa árnyékába" (Storch-tól) előadva t. Király Józsefné és Király Laura kisasszony által. Zongora-kisérettel. — d) „Czigány-chorus" Troubadourból (Verditől) játszva a műkedvelő zenekar által. — e) „Vadász dal" énekli a dalárda. — f) „Egy gondolat bánt engemet" (Petőfitől) szavalja Sissovics K. ur. — II. a) „Árva-lány-haj." Népdal. (Petőfitől) énekli a dalárda. — b) „Bűvös vadász" nyitány (Webertől) zongorán négy kézre. Előadva t. Beck Hermina kisasszony és t. Belke T. ur által. — c) „Im itt vagyok szenvedőn, magán" románcz a Kunokból. — (Császártól.) Énekli Sakurka E. ur. — d) „Onverture" Savojárdokból Offenbachtól, játszva az intézeti zenekar által. — e) „Kápolna" Fis-mol (Kreutzertől) énekli a dalárda. — f) „Rákóczy induló." Helyek ára: Páholy 4 frt., támlásszék 1 frt., körszék 80 kr., földszint 50 kr., karzat 30 kr. o. é. Jegyek előre válthatók az intézet olvasó-termében naponkint d. e. 11—12 óráig, — az estély napján a pénztárnál.

— **Szombathelyen**, f. hó 23-án reggeli ½ 10 órakor a megyeház termében következő kérdések tüzetnek ki vitatás, és megoldás végett: 1-ör. Szükséges-e a buzavető magot változtatni? mikor, és honnét változtassuk? előadja Smodics József. 2-szor. Miként szabadulhatunk legjobban az üszöktől, előadja Sághy Mihály. 3-or. Őszszel előbb rozsot vagy buzát vessünk-e, minő földekbe? és miként készitsük el a földet vetőre? előadja Gothárdt István. 4-szer. Minden növénynek életereje és táplálója a trágya, miként kell ezt gyüjteni, kezelni, és legczélszerűbben értékesiteni? előadja Pompe János. A befásitás és közönséges fatenyésztés szükségét előadja tőt. Sebessy Kálmán. — Irásbeli nyilatkozatok felolvastatnak. — Részt vehet és hozzá szólhat mindenki 20 kr bementi dij mellett; felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A begyülendő összeg utak, folyó medrek és terméketlen földek befásitása végett fölállitandó közönséges faiskola-alapra fog fordittatni.

— **Veszprémmegye** állandó bizottmányának május 7-én tartott rendes közgyülésén a főispán h. Fiath Ferencz ur ő mga jelenti, hogy bár még hivatalos tudomása nincs is róla, de magán uton értesült, hogy a Pest-molnári vaspályának Molnáritól Grätzig kiépithetése engedélyeztetett, — s igy a kiépitésnek most már mi sem állván utjában, a vállalkozó mindent elkövetend, hogy a pálya kiépitése mielőbb kezdetét vehesse. Mellékesen érdekelvék általa Pápa és Somlyó vidékén. Ohajtandó, hogy a Győr-pápai s a Buda-veszprémi vonalok Somlyó vidékén találkozva e két vonal egyesülten vezettessék Molnárinak, olyformán, hogy Jánosháza és Czell közt vezettessék át. Vermes Illés: az egész gyülés azt elhatározta, mert a Cellnél összekötése a két vonalnak költséges, mivel ez esetben mind két vonalat át kellene vinni a Marczal vizén, a Somlyónál leendő összekötés érdekében feliratot inditványoz, mint hogy ez esetben a Marczal vizén átvezethetésért csak egy hid szükségeltetik. Kemmárki József a Buda-molnári-gráczi vaspálya által nemcsak Veszprém-Pápa és Somlyó-vidékre, hanem Zalamegyei érdekeltségre nézve csaknem életkérdés. Zalamegyének egyik legfőbb terménye a bor, s borának szállitására pályában nevezetes közeget nyerend. Inditványozza, hogy az érdekelt megyék (Zala, Győr, és Vas megyék különösen ezen utóbbinak kiválólag érdekelt Jánosházi vidéke) egy öntetetű eljárásra hivassanak föl. Inditványa elfogadtaték.

— **A magyar kir. pénzügyminister** határozata folytán Puszta-szent-László község folyó 1869-ik évi május 1-től kezdve a letenyei adóhivatal kerületéből ki és a zala-egerszegi adóhivatalhoz bekebeleztetett.

— **Inkey Zsigmond** ur az igáli iskola javára 1000 frtnyi alapitványt tett. Éljen!

— **Rajner Pál** somogyi királyi biztos ur Kaposvárott megkezdette működését.

— **Királyi Pál** letenyo-kerületi országgyülési képviselő urnak május 10-én kézbesittetett a m. kir. ministerelnök utján a belga király ő Felségének kinevezési oklevele, mely által a belga Lipót-rend lovag-keresztjével diszittetett fel.

— **Megyei** tanfelügyelőkké neveztettek ki Somogymegyében Kovács Sebestyén Gyula; Vasmegyében Szelestey László királyi tanácsosi czimmel.

— † **Megdöbbenve** vettük a szomoru hirt, hogy lapunk egyik jeles képzettségü s nagy szorgalmu munkatársa, az „Esküdtszék" czimű népszerü munka szerzője s pestmegyei t. aljegyző Réső Ensel József Nagy-Kőrösön május 1-ső napján mellbetegségben elhunyt. A nemes ifju nemes szivét mily végzetszerüleg a szép május első reggele repesztette meg! Tavasz a tavaszt szereti! Béke lengjen a jeles ifju virágos sirján!

— Gróf **Széchenyi** Máriának, gr. Széchenyi János kellemdus leányának menyegzője gr. Somssich József urral e hó 25-én fog végbe menni.

— **Halljuk!** Nagy-Kanizsa... az az pardon! Brassó városa utczáinak jó karban tartására egy utcza-henger megvételét határozta el, milyeneket külföldön évek óta használnak a legjobb sikerrel. Egy ily henger öntött vasból készül, — legalább 60 mázsás és sulyának nagyobbitására homokkal is meg lehet tölteni, ugy, hogy az egész gépezet 80—90 mázsa sulylyal bir. Egy ily hengert legalább hat lóval kétszer, háromszor végig vonnak az utczán, — miáltal az annyira szilárddá válik, hogy a legnagyobb teherrel ellátott szekerek sem ártanak többé neki.

— Az **alakulandó** országos vegyes egyházi gyülésre, e nagy horderejü tanácskozmányra a megyéből kijelöltségek mutatkoznak. A szombathelyi egyházmegyében Horváth Boldizsár minister, Hollán Ernő államtitkár; Bezerédy László és Szelestey László jelöltettek ki küldöttekül, erre az „Autonomiában" Zalából ujolag két név ajánltatik, nincs kifogásunk ellene, de tüzetesen megyebeli születésüt óhajtanánk ott látni és pedig: Deák Ferencz és palini Inkey László urakat, kik Zalamegye szülöttjei s a vallás kegyeletét egy perczig sem téveszték szem elött.

— **A nkanizsai** „független balpárt" f. hó 23-án tartja értekezletét.

— **Nagy-Kanizsán** a házbér adó felszólamlási bizottság a kanizsai adó szedési kerületben f. hó 14-én kezdé meg működését.

— **A magyar** kir. curia tagjainak kineveztése hozzánk is eljutván, örömmel láttuk a kinevezett legfőbb törvényszéki tagok között Németh János urnak, Nagy-Kanizsa város szülöttjének nevét is, kinek buzgó tevékenysége, törvényismerete és igazságszeretete elismerésül feszült figyelemmel várta e vidék lakossága érdeméhez méltó kineveztetését és a királyi legmagasb méltánylás nyilatkozatát.

— **Igazságügyministeri** rendelet szerint Dunántulra nézve a volt kerületi tábla birósági területkörét vévo át szinte Köszegen állittatott fel az ideiglenes „vegyes kir. biróság", mely f. év junius 1-jén fogja működését megkezdeni.

— Az **országos** magyar gazdasszony egylet árvaleány intézet javára e hó 12-én rendezett hangverseny alkalmával a közreműködésben zalamegyei főispán Gróf Szapáry Géza ur szellem- s kellemdus neje, Gróf Győry Mária urhölgy ő Mga mint minden hazai s emberbaráti nemes ügyben ugy itt is szinte résztvett.

— **Somogymegyei** Szakácsi községben minden évben febr. 10-én, april 1-én és nov. 11-én szombaton, vagy ünnep esetében a következő köznapon országos vásárok fognak tartatni.

— **Kinevezések.** A m. kir. igazságügyminister által — a szőllőváltság tartozások felszámitása tárgyában — jogbiztosokul kineveztettek:

Zalamegyébe: Pigmond Ferencz, Veszter Imre, Dervarics Ákos, Bessenyei Ernő, Bogyay Máté, Vadnay Rudolf, Hideg József, Kozáry László, Sáska Imre, Kis János és Boglán György.

Somogymegyébe: Folly József, Báthor Géza, Kocsi Horváth Béla, Gaal Alajos és Szélus József.

Sopronmegyébe: Kollár Ferencz és Lamport József.

Vasmegyébe: Desits József, Augustich Lajos és Kemény Imre.

— A **déli** vaspálya társaság szokott évi kéjvonatja a pünkösdi ünnepekre Triestbe megy. Indul május 15-én visszaérkezik 18-án. Tengeri kirándulás Triest körül s barlangi ünnepély Adelsbergben. Kanizsától oda és vissza II-ik osztály 12 forint, III-ik osztály 8 forintba kerül.

Hasznos tudnivalók.

— Arany-keretek tisztitás-módja. — Vegyitsünk össze 3 rész tiszta folyóvizet 1 rész borszeszszel. Ezzel kenegessük be kis ecset segélyével a piszkos keretet, azután fekete kenyér belével dörgöljük gyengén a keretet, mely ha csak aranyozása nem rosz, ismét fényes és tiszta lesz.

— A szines ostyák közül sokat ártalmas festékkel szinesitenek; igy a vörös ostya rendesen ólommal van festve és a sárga is, és miután azok, kik sok ilyen ostyát felhasználnak, azt szájukban szokták megnedvesiteni, azért azokra káros lehet. A fekete rózsaszinü és barna ostya nincs ártalmas festékkel szinesitve, azért ezek ajánlatosak, mert a vörösek másként is ártalmasak lehetnek; tudjuk, hogy gyermekek, ha ilyen ostyákhoz hozzáférnek, megeszik, söt serdülő leánykákat is ismertünk, a kik a szines ostyákat mohón ették. Ilyenkor igen természetesen a mérges festéket tartalmazók igen ártalmasak lehetnek. E. T.

— Hatályos szer a moly ellen. — Végy zöld gáliczot, törd porrá és dörgöld be a port az illető ruhaneműbe ugy hogy annak aljára jusson; ezen szert, mint nagyon czélszerüt, igen ajánlják. Érdemes lenne ezen szert kendők, pamlagok, székek, és gyapotkelméknél is igénybe venni. E. T.

— Sebzéseknél általában legtöbbet ér a taros kötés. Ez a következőkből áll.

Először, hogy a sebben semmi idegen test nelegyen, például a sértő eszközből, vas, szálka, üveg, homok stb., ha ilyésmi gyanitható volna, akkor, de minden esetben jó a sebet megvizsgálni, ha nincs-e valami benne, s a megvizsgálás alatt vagy után igen jó, ha van, egy pár csöpp arnicát a sebbe csöppenteni, azután akár vérzik a seb, akár nem, a seb széleit összeilleszteni, és ugy bekötni, hogy ezek el ne váljanak többé egymástól. Ha az ember igy be köti akárminő ujonnan ejtett sebzést, ez a legrövidebb idő alatt, 24 vagy 48 óra alatt begyógyul. Azonban a sebet ugy bekötni, hogy szorosan összeálljon, s hogy a seb szélek egymástól el ne váljanak, ahhoz egy kis mesterség kell. Az egymáshoz illesztett seb széleket jó ha van valami leragasztani, aztán a nevezett nyom folytot tenni és aztán az egészet bekötni. Akár minő kis sebnél sem bánja meg az ember a fáradságát az ilyen lekötésnek, mert ezalatt hamar jön meg a gyógyulás. — Ha az ily seb a kötés alatt fájna is, akkor is lehet megnedvesiteni, vagy fölébe hideg borogatást rakni. — A leragasztása mellett legbiztosabban el lehet érni azt, hogy a sebszélek jól egymáshoz illjenek, és egymástól el ne váljanak. — Leragasztani lehet egy darabka angol tapaszszal, vagy más közönséges flastrommal, spiritusban feloldasztott sellákkal, viaszkos taftotával, s ha egyéb nincs, a leragasztására igen czélszerü a szurok. E. T.

Irodalom.

— Russinszky Alajos tanitó „Pécs városi történeti czimű munkára hirdet előfizetést 1 frt 50 krajczárjával, diszpéldány 3 frt. A könyvhez 5 db fénykép is lesz mellékelve. A mű érdekességénél fogva ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— „**Typographia**" czim alatt a nyomdászat és rokon szakmák közlönye indult meg f. május 1-én; megjelenik havonkint háromszor, magyar s német nyelven. Kiadja a pest-budai könyvnyomdászok önképző-egylete. Felelős szerkesztő Buschmann Ferencz. Nyomatik az „Athaeneum" nyomdájában. A kiállitás csinos, tartalma tanulságos. Ajánljuk az illetők pártfogásába. Ára május—juniusi két hóra vidékre 50 kr.

Nyilt tér.*)

Egy kötelességszerü nyilvános értesités.

Csupán a Hoff János-féle valódi malátagyártmánynak van joga a közönség bizalmát birni, miután több 3 ezer mell, tüdő, gyomor-bajokban, köhögés, főfájás, aranyér, vérvesztés, gyengülésben szenvedőket gyógyitott, a miért a több orvosi tanuság e gyógy-gyártmány hitelesitéseül szolgál.

Kik ezen bajokban szenvednek, sziveskedjenek ezen forrást megkisérteni, mely az utóbbi éven több százezer, és e gyógyszer feltalálása óta millió egyént gyógyitott ki e betegségből.

Udvari szállitó Hoff János ur központi raktára Kärntnerring 11. Bécsben.

Kwassitz, (Morvában) 1869. febr. 5. Kérem önnek ujabbi küldeményét az ön maláta-kivonatu egészségi sörének, mivel több helyeken használom s különösen nőmnél, kinek vérhiányán, testgyengülésén és főfáján, mikben szenved, hatásosan gyógyitja. — Orvos Herbig Adolf, lovag; kerületi község-, uradalmi- és gyári orvos.

Triest, febr. 22. 1869. Tessék további küldeményét folytatni az ön maláta-egészségi csokoládéjának, hogy kikerüljem azon kellemetlen helyzetet, melyszerint patienseimnél e hatásos gyógyszert nélkülöznöm kellene. — Böhnisch Ignácz, cs. kir. katona-orvos a 62 ik gyalog-ezrednél.

Herczeg Metternich ő magassága teszi rendeletét öntől azon általánosan elismert jóságos Hoff János-féle mell-maláta-bonbosból, mely a köhögés és mellszorultság osztását minden ehhez hasonló gyártmányokat felülmulja. — Enyhülésül tüdőbajomnak legyen szives önnek nagyszerü maláta-egészségi chocoládéjából minél előbb küldeni. — Findeys F. Lajos, admonti clericus.

Árak: Maláta-kivonat egészség sör üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70. 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 80, 120 üveg 55 frt. — Maláta-egészség csokoládé Nr. 1. egy font 2 frt; Nr. II. egy font 1 frt 60. 5t fontnál fél font ingyen, 4a fontnál egy és egy negyed font. Maláta-chokoládépor csecsemők számára; a hiányzó anyatej pótlására 80 és 40 kr. Mell-maláta-bonbons 60 és 30 kr. Minden Bécsből.

A valódi udvari Maláta-kivonat egészségi sör-Malata-egészségi-chokolade és Maláta kivonatu bonbons csupán Hoff Jánosnál Kärntnerring 11-ik szám kapható Bécsben.

Kapható Pesten Török József gyógyszerésznél Királyutcza 7-ik szám. Leitner és Grünwald. — N.-Kanizsán kapható Rosenberg J. és Wellisch J. — Schwarz Adolf; Rosenberg Ferencz és Reichsuth & C. uraknál.

Két szép

KOS

!!mint nyereményl!!

Alulirott tisztelettel értesiti a nagyérdemű közönséget, hogy hétfőn máj. 17-én 1869. d. u. a lazsnaki vendéglői kertben 2 külföldi kitünő példányu juhkost ajánlok fel nyereményül, egyiket az fogja elnyerni, ki az ottani teke-pályán a legsikeresb dobást teszi, a másik pedig szinte az ottani „Lövész-egyletben" első s főnyereményül szolgál a legjobb lövésznél.

Minél számosb látogatásért esd

BLUMENSCHEIN VILMOS
vendéglős.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

ÜZLETI-HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869 május 14-én.

Dacára, hogy a hét első napjaiban a pesti piaczon a buza ára néhány krajczárral emelkedett, nálunk ennek semmi nyomát sem tapasztaltuk. A külföldi árjegyzetek arról tanuskodnak, hogy a jelenlegi árt irányul venni még mindig lehetetlen, mire hatékonyan szolgál a vetésekrei kedvező időjárás, mely ha tovább hasonló módon fog járni, a legszebb reményekre jogosit fel bennünket. A rozs már virágzásba indult és igen gyönyörüen áll.

Az árakat következőleg jelezzük:

Piaczi heti-vásári kelettárak.
NAGY-KANIZSÁN, május 14-én.
Alsó-ausztriai mérőnként.

Tengeri: Buza 83—85 fontos 3 frt, 50 kr. frt 86—88 fnt 4 fr. — kr. 87—88. fts. 4 frt — 20 kr. Rozs 78—80 fnt 2 fr. 40 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 50 kr. Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 2 fr. 30—40 kr. 71—72 fnts 2 frt. 60 kr. Árpa közönséges, 66—66 fts. 2 fr. — kr. 67—68 fns. 2. frt. 20 kr. Kukoricza 2 frt 10 kr., 2 frt 25 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 35 kr. Zab 44—45 fns. 1 frt. 80 kr. 46—47 fns 1 frt 85 kr. Pohanka 66—68 fns. 2 frt. 60 kr. 60—65 fts 2 frt. 70 kr. Paszuly fehér 3 frt 20 kr Paszuly, tarka 2 frt. 40 kr. Széna mázsa. — frt. kr. Szalma — frt — kr.

Bécsi pénzárfolyam, máj. 14.

5% metaliques 61.15; 5% nemz. kölcsön 69.—; 1860-ki álladalmi kölcsön 99.40; bankrészvények 7.39; hitelintézeti részvények 278.90; London 123.85; ezüst ágio 121.—; arany darabja 5.85 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Buda felé	d. u.	1 óra	22	percz.
"	"	estve	9 órakor.		
"	Bécs "	d. u.	2 óra	30	"
"	" "	reggel	7 óra	15	percz.
"	" "	estve	7 óra	45	"
"	Triest "	d. u.	1 óra	50	"
"	" "	estve	9 óra	25	"
"	Barcs "	reggel	8 óra	56	"
"	" "	délután	2 óra	—	"
Érk. N.-Kanizsára	Buda felől	reggel	5 óra	6	"
"	" "	d. u.	1 óra	20	"
"	Bécs "	reggel	8 óra	26	"
"	" "	estve	7 óra	30	"
"		délb.	12 óra	12	percz.
"	Triest "	reggel	5 óra	25	"
"	" "	délben	12 óra	52	"
"	Barcs "	d. u.	1 óra	44	"
"	" "	este	7 óra	20.	"

Heti naptár.

Május 16-tól 22-ig 1869.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	☾ ujj
Midőn eljövend a vigasztaló. János XV. 26—27.				
16	Vasárnap	Ő Pünk. N. J.	Ő Pünk. v.	
17	Hétfő	Pünkösd hétfő	Pünkösdhétfő	
18	Kedd	Ven. L.	Libór, Ivó	
19	Szerd.	Pr. Kánt. †	Mennyei	
20	Csütörtök	Bernard p.	Bazilia	
21	Péntek	Hosp †	Válent	
22	Szombat	Julia II. †	Jul., Lenke	

Felelős szerkesztő: Wajdits József.
Segédszerkesztő: Bátorfi Lajos.

Legrégibb s legjobb hírnévben álló dombor- és szinesnyomat-gyár.

Kanitz C.

papir-, iró- és rajszerkereskedése Pestan, Deák Ferencz-utcza 6. szám a., a „fehér hajó"-ban, ajánlja levélpapir-készletét a legujabbszerü

NÉV-JEGYEKKEL.

100 db levélpapir szines névjegygyel 1 frt 30, 1 frt 60, 1 frt 80 géssz 3 forintig a legfinomabb.
100 db levélpapir és 100 db boriték mind egyik szines névjegygyel 2 frt 60 3 frt, 3 frt 60, 6 frtig a legfinomabb.
Minden 100—100 db levélpapir- és boritékhoz egy diszes pépboriték ingyen adatik.
100 db levélpapir és 100 db boriték névvel és czimerrel vagy kezdőbetükkel diszes pépboritékban 1 frt, 1.50, 2 frtig a legfinomabb.

Látogatójegyek tüstént elkészülve,

szines nyomatban, tömör, fénytelen bristolpapirra 100 db 50 kr, minden további sor 10 krral több; szines bristolpapirra 80 kr, brillantin papirra 1 frt, 50; kettős lakpapirra aranynyomattal 1 frt.

Levél-pecsétjegyek.

1000 db aranynyomatban 2 frt 50 kr, a legfinomabb pecsétviasz szinéhez hasonló nyomatban 3 frt, többes szinű (congreve) 4 frt.

Férfi papir-gallékrák és hajtókák (mansettek)

1 tuczat gallérkák 35—40 kr. — 6 pár mansettek 35 40 kr

Raktár rovatozott üzleti és kereskedelmi könyvekben.

Ezek külön megrendelése is elvállaltatik és minden kivánt minta szerint leggyorsabban és legjutányosab árért elkészittetnek.

Szintugy elvállaltatnak mindenféle könyv és könyomdai munkák is.

Ajánlok továbbá közönséges iró-, irodai- és levélpapirt, levélboritékot, aczéltollakat, tolltartókat, rajz- és iront, irodai-, posta- és szines hölgy-pecsétviaszt, teljes rajzszert, tusfestéket, másolú-vászont és másoló papirt, rajzpapirt tekercsben, másoló-gépet, másoló- és alizarin-tintát, diszes tintatartót, tollkést, fénykép-albumot zenével és zenészer nélkül, beszorvesott irótáskákat, portemonnaikat és levéltáskákat, valamint minden más irodai és iskolai szereket nagy választékban.

Angol és franczia illatszerek, Au de Cologne és a legfinomabb pipere-szappanok.

Minden legcsekélyebb megrendelés is legpontosabb szorgalommal teljesittetik.

Levélbeli megrendelések utánvét mellett, csomagolásért és bélyegdij fejében 10 krt hozzászámitván, leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Leveleket igy kérem czimezni: (263—24.3)

Kanitz C. papir-kereskedése Pesten.

Mint haszon-adó ajánltatik

LOTZ H. ÉS TÁRSA PESTEN

váczi-ut 403. sz.

kézi szállitó eszközök

minden alkalomra használható mostanig el nem ért előnynyel, különösen földmunkálatokra

kézi taliga (amerikai navybarrow)

darabja 5 és fél forint o. é., amelyből a gyár naponta kétezer darabot készit. (264—10,5)

1962
1869

Árverési hirdetmény.

Zalamegye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságnak fenti szám alatt kelt végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Nagy-Kanizsa város törvényszékének 1868-ik évi augusztus hó 28-án 2703. sz. a. kelt végzése folytán Piller József és neje Kasza Anna hagyatékát képező és a kanizsai 781. sz. alatti telekjegyzőkönyvben ugyanazok tulajdonául felvett és 4800 frt o. é. becsült, + 1—2 helyszinelési számmal jelölt ingatlan birtoknak elárverezése elrendeltetik, ennek foganatositására f. 1869. évi Május hó 24-ik, szükség esetén 1869. évi Junius hó 24-ik napjának mindenkor délelőtti 10 órája a helyszinére Nagy-Kanizsára kitüzetik, oly hozzáadással, hogy ezen birtok az első árverésen csak becsáron felül, a második árverésnél azonban becsáron alul is el fog adatni, és hogy a venni szándékozók bánatpénzül a becsár 10 ojo-át készpénzben, az árverés megkezdése előtt a biról kiküldött kezére letenni tartoznak.

Az árverési feltételek a Zalamegyei telekkönyvi hatóság irodájában és Nagy-Kanizsa város tanácsánál Nagy-Kanizsán megtekinthetők.

260—3.2) **Zalamegye telekkönyvi hatósága.**

Legmagasabb első nyilvános

Kereskedelmi tanintézet

Bécs, Leopoldstadt, Praterstrasse 32.

Tanulói iroda a kereskedelmi **tanulmányokhoz**, **Porges Károly** igazgatónál.

Kik háttérbe vannak szoritva ezen intézet összeköttetésétől, e felfogadásokat folytonosan, és oktatást nyernek a vizsgáig e szakba vágó intézetek képviselőségére.

(241—12,6)

Általános

ajándékok

urak és hölgyek számára.

Ezen uj érczből (u. n. uj aranyból) készült ékszer nélkülözhetővé teszi a valódi ékszert, mivel ez uj gyártmány mind szin, mind alak tekintetében vetélkedik a valódival, és az a jó benne, hogy az egész tárgy negyedrésznyibe sem került s azért annál gyakrabban megszerezheti mindenki a legujabbat és legdivatosabbat, mert a valódi czikkeknél a névleges érték csak 10-ed része az árnak. — Ebből az a tanuság, hogy valódi ékszer csak helylyel-közzel, mig ez uj gyártmány roppant tömegben készittetik, azért saját érdekében van mindenkinek, hogy más értékes dolgokba ne pedig aranyékszerekbe fektesse pénzét.

Legujabb ékszerek divatos alak uj aranyból, mindig megtartják az aranyszint s azért a legcsalékonyabban hasonlitnak a valódihoz, emaillirozva, vagy utánzott kövekkel, a mint az alak kivánja.

Mell-ékek finom 1 db 40, 60, 80 kr. 1 frt.
„ legfin. 1.50, 1.80, 2, 2 frt-50 kr.

Fülbe-függők finom, párja 50, 80 kr. 1 frt.
„ legfinomabb 1 frt 50, 2, 2.50.

Egész készletek, mell-ékek és fülfüggők 80 kr, 1.20, 1.60, legfinomabban késsitve 2 frt, 2.50, 3 frt, 4 frt, 5 forint.

Karpereczek finom drbja 50, 80 kr. 1 frt
„ legfinomabb 1.30, 2, 3, 3.50.

Nyak-ékek, dbja 60, 90, 1.20 1.50 kr.

Medaillonok, finom 20 kr, 40, 60 kr.
„ finomabbak 80 kr., 1 frt, 1.50.

Tűző-fésük uj aranynyal 80 kr, 1 1 ft 50, 2, 3 ft.

Gyűrűk különféle utánzott kövekkel drbja 30, 40, 50, 60, 70, 80 kr. 1 frt.

Legszebb férfi-óra-lánczok (rövid) 50, 80, kr, 1 frt, 1 frt 50.

Legszebb nyaklánczok 80 kr, finom velenczei forma 1 ft, 1 ft 50.
Uri melltük 20, 40, 50, 60 kr.
Mell-gombok 10, 15, 20, 30 kr.
Kézelő-gombok párja 20, 30, 40, 60 80 kr.
Gallérgombok 5, 10 kr.

Egész készlet mell- és kézelő gombokból, legszebb kivitel 50, 80 kr. 1 frt. 1.50.

Egy köteg óra-fityelék, nagyon csinosan összeállitva 60, 80 kr. 1 frt.

Valódi arany-gyűrűk kövekkel 1.50, 2 frt. 2.50.

13 latos ezüst lánczok tűzben aranyozva, rövid 3.50, 4 frt.

13 latos hosszu nyaklánczok 6 és 7 forint.

13 latos ezüst medaillonok tűzben aranyozva és edzve 2.50 és 3 frt.

A legdivatosabb aczél-ékszerek finoman csiszolt ezüstözött aczélszövegekből összeállitva.

Egy mell-ék 40 60 80 kr, 1 ft.
Egy melltű ezüstbe foglalva 1 frt 50, 2, 3 frt.

Egy pár függő 50 60 80 kr, 1 ft.
„ „ függő ezüstbe foglalva 1.50, 2 frt.

Az uj **örök naptár** medaillon-alakban: óra-fityelékül szolgálhat. Ezen naptár ugy van készitve, hogy napot, keltet, hónapot pontosan jelez és örök időre használható 5 kr. finom 25 valódi aranyozott 45 kr.

Legfin. készitett gyémánt ékszer.

Még a szakember is megcsalódik általa. — Ez ék valódi ezüstbe van foglalva, arany-alljal ellátva. Az utánzott gyémántok a legfinomabban köszörült hegykristályból vannak készitve, a melyek élőnk tüzét soha sem vesztik el; más drága kövektől is ismerhetlenül vannak utánozva.

Melltűk 4, 5, 6 ft.
Egy pár fülfüggő 4 5 6 ft.
„ „ kézelő-gomb 2 50, 3 50, 4 ft 50 kr.
Egy melltű urak számára 1 80, 2 80, 3 4 ft.
Drágaköves gyűrűk aranyból 1.20, 1.50, 2—3 frt.
Keresztek és szivek nyakkal, 2, 3, 4 frt.

Gyászékszer. Fekete legszebb kiállitás, igen tartós, üveg, lava és bival-szaruból.

Egy melltű 20 30 50 80 kr. 1 ft.
„ pár fülönfüggő 25, 35, 50, 80 kr, 1 ft.
Karpereczek 30 60 80 kr. 1 ft.
Nyak-ék dbja 30 50 80 kr, 1 rt.
Óralánczok rövid 15 30 60 kr.
Ing-gomb drbja 4 kr.
Egy pár kézelő-gomb 15, 20, 30, 40 kr.
Egy tűző-fésű 20 40 60 80 kr.

Örökké illatozó ékszerek Ind növényből, mely természetes illatát mindig megtartja és legujabb divat szerint van faragva. Ez ékszer felülmulhatlan disses és illata miatt szerfelett kedvelt. Ha hölgy ily ékszerrel a terembe lép, a terem néhány percz mulva betellik illattal.

Egy melltű 80, 1, 1.20. 1.60.
1 párfülbevaló 80. 1. 1.20. 1.50.
1 karp-recz 40 60 80 1. 1.50.
Nyak-ék 60 80 1. 1.60. 2.50.
Óralánczok 1.40.

Az uj TRINKOMETEREK. Olvasó készlet mint óra-fityelék drbja 20—30 kr.

Üzlet:

TRAUGOTT FEITEL

(Nro 4.) Bécs, Kärntnerring Nro 2. (237—12.3)

a Drasche-házzal átellenben.

---

5 sorzolás évenkint **Junius 1-én 1869.** F-nyeremény 250,000 frt.

Fényereményi sorsolása a cs. kir. austriai államkölcsön-szelvények 1864-ik évről.

A szelvény nyereményének fokozatosan 250,000; 220,000; 200,000; 150,000; 50,000, 25,000; 15,000; 10,000; 5,000; stb. stb. Legkisebb nyereményrész 160 forint.

Hiteles bélyegzetű szelvényrészeket,

melyek mindenütt érvényesek, mig a főnyeremény 250,000 frt 20 ad része leiéh 160 frtig részbkre nem hallik; az ár előleges beküldése vagy postai utánvételével ajánljuk. — Drbja 8 frt, 9 drb ára 70 frt, 20 drb ára 155 frt.

Rothschild és társa

Postgasse Nr. 14. **Bécsben.**

Ismét-eladókról gondoskodva leend.

(273—5,3)

!!! **Szerencse föl** !!!

Egy millió 390,000 tallér kész ezüst pénzben

a Herczeg Braunschweig-féle kormánytól biztositott s felállitott országos lotteria által 22,400 nyereményre és következő nyerő összegekre felosztva játszik: *175,000, 105,000, 70,000, 35,000, 21,000.* 2-szer *17,500,* 2-szer *14,000,* 2-szer *10,500,* 2-szer *8050,* 4-szer *7000,* 3-szor *4375,* 12-szer *3500,* 23-szor *2625,* 105-ször *1750,* frt stb. Mindezen nyeremény kihuzás után rögtön készpénzzel fizettetik. Az egészre csupán hat huzás eszközöltetik, melyek közül az első már

junius 10- és 11-én tartatik meg.

Ha a nagyobbszerü játékhoz ezen lotteriánál, sokkal kevesebbet bizonytalanitunk, miutan *egy egész erdeti sorsjegy (nem igérvény)* csak 7 frt, egy fél — 3 ½ frtba, egy negyed csekély 75 krba jön, — melyek az összeg beküldése után a legtávolabb helyre is megküldetik.

Ki tehát ezen csekélységbe kerülő szelid uton szerencséjét megkisérteni ohajtja, méltóztassék bizalommal lenni

Schwarzschild Gusztáv,
nagykereskedő-házhoz Hamburgban.

Pesti biztositó-intézet.

Intézetünk folyó évben is nyujt

biztositást jégkár ellen

a **legjutányosabb** dijtételek és **legkedvezőbb** föltételek mellett; továbbá t. cz. biztosító felei részére ép ugy, mint a mult évben a dijból

10%-ot leenged,

mely a kötvényben **azonnal leszámittatik.**

A dijfizetés **váltóval** is eszközölhető. Intézetünk, mint általában tudva van, a **károkat** mindig **leggyorsabban** rendezteti és **pontosan** s **teljesen** megtériti.

Bővebb felvilágositás az alulirt főügynökségnél és minden nagyobb helyekben levő ügynökségeknél adatik.

Nagy-Kanizsán: Neuberger Mátyás és **Pollák Ferencz** uraknál.

Sopron, aprilis hóban 1869.

A főügynökség:

MÜLLER P.

(273—3,3)

A szőllőmegváltási **nagy tabellák** WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében kaphatók. Darabja 3 krajczárért.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa 1869. május 22-én. 21. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:
minden szombaton,
egész íven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek:
Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve:
Egész évre: 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések
A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr.
3-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren"
egy petit sor beiktatási dija 15 kr

Hirdetéseket elfogad:
N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs-, Hamburg-, Berlin-, Majna-m.-Frankfurt- és Baselben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

Gazdászati nézetek.

I-ső gazdászati pályamű.

VII. Jószágtenyésztés.

Szólottam volt a jószág-tartásról — kérem megkülönböztetni a jószág-tenyésztést!

Jószágot tenyésztünk s növelünk részint önszükségletre, — részint pedig pénzünk tőkésitésére. De bármelyike is legyen czélunk — tekintetbe kell venni: 1. fajminőségét, azaz mind a him mind a nő megválasztását. 2. magát a növelendő jószágot.

Ritka gazda, kinek egy vagy más kedvencz jó faju jószága ne volna, — igy egyiknek jó tejelő tehene, — egy másiknak hizadalmas sertvés faja, — egy harmadiknak jó vérü lova van. Már most van-e olyan ezek közül, ki eme tulajdonainál fogva annak szaporitását ne ohajtaná? bizonyára nincs; mindegyike iparkodni fog azokat a lehető nagyobb számra kiterjeszteni.

Azonban nem elegendő a tenyésztő jószág nő neménck jó fajusága, — mert ha figyelmen kivül hagyjuk a fedező him faját, rendesen korcs szülemény eredményeztetik; — már eddig ez sem a várakozásnak, sem benne helyzett reménynek nem felel meg.

Ellenben, ha a fedező him megválasztott — ugy a szülemény rendesen nemesül. Ily esetet saját tapasztalatomból is mondhatok: a midőn is egy kis risa tehén választott bikával fedeztetvén — anyjánál sokkal nagyobbra nőtt s majd hihetetlen volt, hogy ama kis risa tehén bornyaja lett volna. Volt esetem, midőn koromfekete emse sertvésem fehér kannal fedezve 4 fehér 2 fekete s 1 szürke malaczot hozott létre. Ezekből kitetszik, hogy ha bármily faju anyával rendelkezünk is — legalább a fedező himet jól megválaszszuk, mely által sokszor oly közép fajra tehetünk szert (pastard faj) mely követelményeinknek eléggé megfelel.

Figyelmünk terjedjen továbbá azok életkorára is, a közép kor legalkalmasbnak bizonyul be. Igy tehát a szarvasjószágnál 5—9 — a sertvésnél 2—4 — a lónál 6—12 év. Fiatalabbak szüleménye rendesen tökéletlen kifejlődésüek — a vének-é hibás test szerkezetüek; mert mig elsőbbnél a nemzési részek teljesen kifejlődve nincsenek, addig utóbbinál gyengült állapotban vannak azok. Ezek általánoságban s a nem mind kettejére szólvan — tekintetbe sem vehetők némely egyes kivételes esetek.

Elmondtam a him s nő körüli nézeteimet, áttérek magára a növelendő jószágra.

A fölnevelendő jószág mindenkor teljesen kifejlődött legyen — az az egyes test részei aránylagosan álljanak egymáshoz s nem csak ha valóságos monstrum, de ha csak egyes kisebb hibák mutatkoznak is, már a haszonnali fölnövelésre alkalmatlan.

Vannak egyes tapasztalatok, melyek figyelembe vétele épen nem eredménytelen. Igy például a mely bornyu 285 nap előtt jő létre — vagy a melynek fogai vörhenyegesek avagy feketék a fölnevelésre s igy a további tenyésztésre czélszerűtleneknek bizonyult be. Azt tartják a karácson és husvét közti bornyuk — melyek t. i. ezen idő közben jönnek létre — a fölnevelésre legjobbak. A bornyu 8 hétig szopjon s korán szoktassék a szénára, mit az elmés amerikai gazda olykép foganatosit t. i. egy ujjnyi vastagságu zsineg egyik végére egy csomó gyenge sarjut köt s másik végével a bornyu előtt egy szegre köti föl — már most a csomag sarju a bornyu előtt himbálodzván — a bornyu mintegy játszik vele s szálazni kezd.

Ugyszintén korán szoktatandó zabra, — a legujabbi tapasztalatok bizonyitják, miszerint a zabolt bornyu szemlátomást növekszik.

A sertvéseknél a hasasság 120 napig tart. — Sok malacz meghagyása magát az anya-emsét is megrontja — legjobb 3—4 darab. A malaczokat tisztán kell tartani, s ezért gyakran almozni; mert máskép megtetvesednek, mi növésöket csökkenti.

Lovaknál a vemhesség 340 napig tart — legjobbnak tartják a márcziusi csikót. A csikónál legjobban a láb és szemre kell nézni, ha ezek hibásak, a fölnevelésre alkalmatlan, vagy legjobb esetben is csekély hasznu fáradozás.

A juhoknál és kecskéknél a hasasság 154 nap tart. A hasasság rendesen néhány nappal vagy elébb, vagy utóbb ér véget, amint a szülemény vagy him, vagy nőnemü.

Hogy az anya jószág, fökép szoptatása ideje alatt kétszeres gondossággal tápláltassék, tán emlitnem is fölösleges, részint azért, hogy kellő mennyiségü tej elválasztassék — részint pedig, hogy a him fedezését föl vegye.

LIEBBALD BÉNI.

Zalamegye nagygyülése.

Május 19 és 20-an.

Folyó évi május hó 19-én reggeli 10-kor Mltgs gróf Szápáry Géza föispán ur szép szavakkal nyitotta meg a gyülést, hálásan emlékezvén meg Sümeghy Ferencz nkanizsai követ bizottmányi tag hirtelen bekövetkezett kimultáról, inditványozván, megyének e nagy vesztessége, jegyzőkönyvileg örökitessék meg, mi párt különbség nélkül helyeslés és elfogadásra talált. — Követte ezt az egész megyében előfordultak évnegyedes jelentése, mely kielégitő volt. — A telekkönyv nagy hátramaradásban van, mind'n esetre nem hanyagság-, hanem a hivatalszemélyzet kevésségében keresendő. Ezután Thassy Miklós képviselővé választása miatt megürült lövői szolgabirói állomás betöltésére a következők jelöltettek ki: Vizi Gyula, Babos Gyula. — A többség ugyan Vizi Gyula mellett nyilatkozott, de mindegyik résznek elég tehetése végett szavazás rendeltetett el. A szavazás eredménye: Vizi Gyula 207 szótöbbséggel lövő-járási szolgabirónak meg választatott.

Ugyan ez alkalommal felemlittetett a kapornaki esküdtnek közbejött s őtet sulyosan terhelő vád végett állomásáróli lemondása s minthogy azonban ez az állás ez ideig betöltetlen volt s az illető esküdt ur magát vádja alól tökéletes tiszta — ártatlannak igazolta, uj választás el nem rendelése hozatott fel, mi azonban heves vita után oda dült, hogy a választás elrendeltessék s az illető esküdt urnak ujolagi megválaszthatása cándidálása által ismét lehetővé tétessék. A kapornaki esküdtségre I. Háry István esküdt, II. Peternich József jelöltettek ki szavazás utján történendő választás mellett. A szavazatszedő bizottmány jelentése folytán kitünt, hogy Peternich József lett kapornak járási esküdt. A nagykanizsai leendő követválasztás is szőnyegre került egyes felmerülhető esetek megelőzését illetőleg s inditványoztatott, hogy tisztviselő állásáról, ha főbiró urat követnek felléptetik, miután a nép fölé fölényt gyakorol, lemondjon, azonban ez meghiusulván, végeredményre jutott, hogy külön bizottság választassék, mely felmerülő sértés és egyéb kellemetlen esetek végvizsgálása által igazságot szolgálhasson ki a sértett feleknek.

* * *

Folyó évi május hó 20-án — bár mint az első napi gyülésen — nem annyira, még is igen nagyszámu az ügyek mikénti folyamára a tárgya, érdeke és ezek iránt viselt érdekeltségénél fogva kiváncsi közönség előtt a közgyülés 9 és fél 10 közt föispán Gróf Szápáry Géza ő méltósága elnöklete alatt a tegnapi gyülésről szóló jegyzökönyv felolvasásával vette kezdetét, mit ministeri rendeletek felolvasása követett.

Többek közt köztetszésre találóan olvastatott fel a m. kir. közoktatásügyi ministeriumnak a megyéhez intézett abbéli felhivása, hogy a megyei iskolai tanács a megyei közgyülés által felállittassék, utánna a városi iskola-tanács, — ideértvén a tanügyi főfelügyelő kinevezésének mielőbbi várhatását. (Ehhez melléklőleg privatim mondhatom — csak hallás után — hogy három jelölt közt hihetőleg t. Botka Mihály ur leend főfelügyelő.) E tárgyra vonatkozólag elnök ő mltsga által a kérdés a mai vagy holnapi naprai elhalasztása tekintetében föltétetvén, eredménye a holnaprai elhalasztást szülte, okadatolván, hogy a választás megfontolására van szükség. Mi csakugyan ugy van. Régi tapasztalás, ha minden egyeseket érdeklő ügy is, csak tanügy ne legyen az, melynek hasznosságát és szükségét mindenki kétségen felül is beismeri, nagyobb pártolás- és előbbrei megfontolásra méltattatik. — Követte ezt a zalaegerszegi járás központi főbirájának azon törvény-ellenes hivataloskodása, mely számtalan hiteles okmány által vádoltatott, az ügy elintézése egy óránál is több időt vett igénybe. — E tárgy nyujtott alkalmat annak inditványba hozására is, hogy a tisztviselők teendőik pontos és semmi ürügyet felhozható mentség palástja alatt teljesitésére utasittassanak. A kérdés az emlitett járás Tőszolgabirája, Nagy Farkas ur ügyében, mielőbbi megállapodhatás végett föltétetvén és pedig következőleg: „Bünpanaszolás vagy vétkes hivatalos mulasztás mellett itéltessék-e meg." A többség nyilatkozata oda irányult, hogy vétkes hivatalos mulasztás miatt a tiszti fenyitő törvényszék elé vonassék és uj hivatalos állásától felfüggesztessék; mi megtörténvén, más központi főbirónak választása inditványoztaték. Elnök ő mltsga a kijelölés tekintetében kérdését megtevén, egyhangu közbizalom tek. Svastics Benő ur mellett szólalt fel, ki — közbejött heves vita után egyhangulag meg is választatott. A főbirói hivatalban levő irományok átvételére egy küldöttség választatott meg, — mely Árvay István, Königmajer János és Skublics Zsigmond urak által képviseltetik. Ez ügy eldöntése után Vizi Gyula urnak a lövő-járási szolgabirói állomásra történt megválasztása által megürült hasonnevü járási esküdti állomás betöltése iránti határozat-hozatal emlittetett, és az erre candidáltak olvastattak fel. — Pesti István és Vajda Győző urak jelöltettek ki. A nagy csak 5 — kivéve, többség Pesti István, — mint volt lövő járási tiszteletbeli esküdt ur mellett nyilatkozott, ki meg is választatott. A gyülést fölötte zajossá tette ör. Zsibrik Bálint ur pártszenvedélyes felszóllalása, — nem tudom ingerültség, vagy öreg gyengeség szüleménye volt-e ez, de annyi igaz, hogy actio lett szüleménye, Háry József, főügyész tiszti kötelességénél fogva széksértési bünperbe idézte a közgyülés túlzott többségének akarata, kivánata és az ügy menetének szükségességénél fogva is. Felszóllalása közben nagy sértést szült abbéli nyilatkozata, hogy többek után, tudjuk, — hogy az országgyülési jobbpárt minő alávalóságot követ el . . .

E nyilatkozat minden pártias ellenszenv nélkül a legnagyobb elégületlenség és türelmetlenségre szolgáltatott alkalmat, a türelmét és politikai hitvallását sértve érzett nagy közönség ama kifakadása: „Ki vele! ki vele!" nem csoda, hogy szüleménye lett. Tisztelet minden politikai hitvallásnak, de senkiét megsérteni nem illő, de nem is szabad. A mi jó, annak ugy is meg van ama jobb következménye, hogy a többséget megnyeri. — A vád elkészitése után a 25 giéra, illetőleg 27 frt o. értéket Zsibrik ur letette és beszédét tovább folytatva és végezve — más tárgyak vétettek elő, — melyek után a közgyülés szétoszlattatott.

Szinészet.

Előbbi számunkban egy kissé találó czikkecskét hozott lapunk, melynek nem ugyan eredményét, de állitásunk czáfolatát jól esett látnunk, amennyiben mult hétfőn a szinház zsúfolásig telve volt. Ez alkalommal arról győződtünk meg, hogy Nagy-Kanizsa város t. közönsége akkor szeret szinházba menni, ha fölemelt ár van! Következő nap ismét kevesebben voltak s a lelkesedés minden további előadásnál csökkent, már t. i. a közönség részéről.

Szerkesztőségi példány.

Ami a működő személyeket illeti, szerettünk volna gyönge tollunkkal jellemző s itészeti észikket irni, azonban alig ismertük meg szinészeinket, már is a 22-ki szinlapon utolsó előtti előadást hirdetnek.

A szintársulat első női-tagja Szentgyörgyiné, ki átérző szelidséggel s komoly tanulmánynyal igyekszik mindenkor bármily csekély szerepét is híven adni elő, ezenfelül öltözéke is mindig csinnal telt és választékos. — Némethyné szül. Eötvös Borcsa oly otthonos a szinpadon, hogy sajnáljuk, ha jelenetének vége van. Egyiránt kedvesen tölti be szerepkörét, de a naivszerepekben mégis kitűnőbb, mint a komolyabbakban. Kecskésné a régi kedves alak. Az igazgatóné szavát kár, hogy nem igen érthetjük. — Kedves kis alak még a fiatal Váradi Antónia, kiben szép tehetség rejlik s az eddigi szorgalmat folytatja, szinpályáján szép jövőt jósolunk, mint Rákóczy Julia valóban találó, fölséges alak volt. Sajnáljuk, hogy drámai szépségében többször nem gyönyörködhettünk.

A férfiak között első hely illeti Némethy György urat, a nemzeti szinház hosszabb ideig működött tagját, ki több eredeti s forditott művel gazdagitotta szinirodalmunkat. Szentgyörgyi szép képzettséggel és alakitó tehetséggel jeleskedik. Krasznai szorgalmas s igyekező szinész, de a tanulmány hiányzik, önszorgalom hosszu időt igényel, mig tökélyhez közel is érhessen. Az igazgató régi szinész létére szerepében akadozik, min nem csodálkozunk — mert fatalis roszul pártoltatik. A széptehetségü iró Dálnokiról sajnáljuk, hogy alkalmunk nincs szólhatni.

A többiekről ezuttal nincs megjegyzésünk.

Levelezés.

Zala-Egerszeg, május 19. 1869.

Hogy városunk egyben-másban mégis halad, mutatja azt a pünkösdi ünnepet nagyszerüsitett zenés mise, melynek tagjai csak alig 1 és fél évvel ezelőtt scólisták voltak, s már egész a dicsérhetésig fel is léphetnek. E körülménynek lehet tulajdonitani azon szerencsét is, mely által a zene-hivatottak s képzettek szivességből közreműködnek; ami pedig zenésmise elősegitésére nagy valami köszönni való. — A fődicséretet — babér-koszoruba — fonva t. Graff Károly telekkönyvi hivatalnok ur vivta ki magának kitünő csengő s a sziveket ájtatosságra emelő tenor hangja által, melyet offertorium alatt sólóképen énekelt „Jesu redemtor" szövegü éneke által. Lehetett is tetéző dicséreteket hallani a többek közt még torkát meg is aranyozni méltónak vallották. Fogadja a szives közreműködő ur e nemes odaadásáért a nyilvánosság terén forró köszönetünket, a t. karnagy is minden működő polgártársával együtt.

TÖBBEN.

Keszthely. máj. 17. 1869.

A balatoni fürdő-részvénytársulata s tevékeny elnöke Trsztyánszky Lajos ügyvéd ur a fürdői kényelem és csinosodás előmozditásában nagymérvü buzgalmat fejtve ki, óriási haladást tanusit olannyira, hogy évről évre díszesb és feltünően látogatottabb is lesz, mit meg is érdemel, mert ma-holnap nemcsak gyógyerejére, de kényelmességére nézve is bármely hazai fürdővel párhuzamba állitható. Sokat tesz a közönségnél a természeti báj élvezése mellett a szállásolás kényelmessége és az élelmezés jósága. Különös dicsérettel emlithetjük Kubits Antal vendéglős ur konyháját, hol jó ételek-, kiválólag friss paprikás s tiszta borokkal szolgál elég jutányosan. — Ugyszinte felemlíthető Nismer József ujonnan nyitott nyári terme, hol a rend és tisztaság, úgy pontos szolgálat mellett a közönség igényének becsületes magyarsággal megfelel. A nyári szinidény alatt a tavaly is itt működött Kocsisovszky szintársulata tart előadásokat, jó lélekkel ajánljuk az ördögpilulázás elhagyását s helyette talpra esett műdarabok előadását.

Ma nyitotta meg Balon vendéglős ur a hévvizi meleg fürdői ujonnan díszitett helyiségeit, Csicseri Ferencz jeles zenekara működése és nagyszámu vendégkoszorú jelenlétében. — A hévvizi fürdői közönség alig nyert volna előzékenyebb és az igényeknek oly méltoan megfelelő vendéglőst Balon uron kivul, azért kiváló pártfogást érdemel.

A magyar tengerparti csolnakázást a kifogyhatlan humorú Bőrczy bácsi kezeli, kinek vidámitó s tősgyökeres magyar jellemü társalgásában sokan gyönyörködnek.

Isten velünk!

L. K.

Keszthely, máj. 16. 1869.

Figyelmem egy, mult hó 28-án kelt keszthelyi levélre lett felhíva, azon ohajtással, hogy e tárgyban felvilágositást nyujtsak; a t. olvasó közönség és magam irányában is tartozni vélek azzal.

Ha nyilt sisakkal s igazságot is tárna fel azon levél, csak azt válaszolhatnám, mit jelenleg. — Minden közintézetünk, így a gyógytár is hatósági ellenőrködés alatt áll. Ha gyógyszerészeti törvényekbe ütköző visszaélés történik, tessék a megyei főorvoshoz formaszerüleg kiállitott panaszt benyujtani; amennyire igazságszeretete ismerve van, melegen ajánlhatom.

Mi gyógyszerészek, kiknek vállait folytonosan a felelősség terhe nyomja, oly folyton érezzük az aggályt szinte; és saját bőrunk érdekében — jól tudván az akaratlan tévesztés mily bűnül rovatik és mily büntetéseket von maga után — azt hiszem, legjobban rettegünk attól.

Fogadja részvétem kifejezését azon aggály felett, miben levél iró maga is szenved. Csillapodják, legyen biztos a szigoru felügyeletben, — ámbár ez mindenkor nem zárja ki a tévesztést, — kötelessége teljesitésének érzetében legyen nyugodt álma — mint nekem.

Óhajtom, hogy K. Gy. mielőbb saját meggyőződéssel birjon tapasztalatilag, a nem hiányos kiszolgáltatásról.

Azon panaszkodók, kik K. Gy. előtt panaszukat nem illetékes helyen adták be, s a kikről K. Gy. természetesen nem tudhatja, hogy mennyiben igazolhatják állitásukat, azoknak ajánlom az önvizsgálódást; reménylem, önmagokban fognak elég okot lelni. És ha csakugyan szerintök visszaélés merült fel, illetékes helyére utalom panaszukat.

Hála isten, hogy szertévesztés veszélyt, vagy orvosolhatlan bajt szült volna — nem vagyok értesülve.

Ezzel az ügyet helyes irányban térítettnek, e lap hasábjain részemről bevégzettnek tekintem.

VADONA JÁNOS.

Sopron, május 16. 1869.

Soha sem tartoztam azon elfogultak közé, kik túlzott lelkesültségökben még a czilinderkalap beverését is hazafias és hős tettnek keresztelik, de valamint ilyesmi rosz hatást gyakorolt, és gátoltuk, korholtuk a hol lehetett, épen oly mértékben fájlaljuk, ha a nemzetiség és nyelvért oly érdemeket, mint minőt a magyar szinészek elvitázhatlanul maguknak sajátitottak, és és semlegesen elvettetik; — igy, s ily helyzetben vagyunk mi itt Sopronban, hol e hó 5-étől kezdve Latabár Endre, kassai szinigazgató társulata működik, s noha — különösen az operettek — sikerülteknek mondhatók, és a zeneképzett publicumtól türhető jó pártfogásnak örvendnek, mégis az itt létező „Oedenburger Nachrichten" t. szerkesztője legkevésbé sem méltatja a szini előadásokat birálat alá venni, s miért nem? honnét e hideg részvétlenség? — A napokban még az is történt, hogy egy magyar víg darabot német hangverseny követett, hogy az egész vegyes soproni közönségnek kedvezve legyen; — a hangverseny mennyire sikerültét olvastuk az „Oedenburger Nachrichten"-ben, a magyar előadás ignorálva lett. — Minek e hideg közönbösség? hisz a téli saison alatt működő német szini előadások folyvást hirlapi birálat alatt állnak, és nagyon helyesen, mivel egy igazságos critika ösztönt ád a szinészek szorgalmának, és üdvös hatását a publikum élvezi, de viszont a publikum assoliden intetik a szives pártolásra, mit Latabár jól rendezett társulata valóban megérdemlene. Ne engedjük, hogy a magyar szinészek, kiknek vezér-csillaga mindig a szabadelvüség volt, és kik mint a nyelv s nemzetiség leventéi, szabadság bajnokai, a boldogult — boldogtalan — k. k. Politzeitól, bár mint üldözve saját szabadságunkat többnemü magyar történelmi darab lelkesült előadása által koczkáztatták, sőt áldozták, most jutalmul a részvétlenség ássa a sirt, és a halhadatoz; irja a sirkőre a következő szavakat: — „Mohr du hast deine Schuldigkeit gethan, Mohr du kannst gehen!"

Azt sem hagyhatom érintetlenül, hogy itt Sopronban a kereskedelmi kamara képcsarnoka még mindig a gyülölt Bach korszakbeli pénzmanipulánsokból áll, mint Bruck, Pipicz stb.; ott függnek a falon ezen hires egyének — tisztelet a kivételeknek — kik fuggni valók in effigie et in natura ugyan, de nem a magyar kereskedelmi kamara falain, mint érdemdús férfiak, helyükbe talán a nagy Széchenyi Istvánt jobb volna emlékre érdemesiteni e termekben, kivált ha az igazság mérlege egyikébe Bruck arany ezüst érdemei jőnnek, a másikba nagy Széchenyi István vaskapuja és lánczhidja stb., hozzá még azon sulyos ok, hogy Széchenyi István magyar ember volt, míg Bruck a sikkasztás miatti büntetés elkerülése okáért gyáván önként vetett véget életének, önként jutalmazá meg érdemeit, de mortuis nil nisi bene! már pedig akkor hallgatnom kell.

A kutyaadó behozatala megmenti ugyan az ebet az elfogástól, de a közönség, a megmarástól nincs megmentve — sőt jobban veszélyeztetve; — tanuság volt eléggé az: hogy egy uszkár a napokban megdühödvén, megharapta a házi kisasszonyt, azután bebarangolta a várost és sok ebet megmart. Most nem irigylendő sors vár a közönségre, habár mely megmart eb viziszonyos lesz s a nyakbilyeg és a két forint adó daczára harapni találna? — Ki hinné ezt? — — Én nem!!

HITETLEN TAMÁS.

Heti szemle.

Május 20-án 1869.

(B. J.) Győrött közuti vaspálya felállitását tervezik. — Az oraviczai casino terménykiállitást rendez aug. 10-én. — Liszt két hangversenye 1646 frtot jovedelmezett. — Haulik bibornok érsek nyilvános czélokra adott adakozása: 859,570 frtot tesz, hagyatéka arany, ezüst pénzben 57 ezer, bankjegy s érték papirokban 380 ezer frtot tesz. — Az önkéntes közhonvéd azonnal 5 trt foglalót kap. — A legnagyobb nyers arany Ausztráliában f. évi febr. 5-én találtatott, 2268 uncia tiszta arany sulyu s 95,340 frtra becsültetett. — A konstantinápolyi követségre — hirszerint — magyar neveztetik ki a birodalmi cancellária által. — A „Times" lap egy száma hirdetési dijul 6—7 ezer forintot vesz be. — A kölni nyári szinház leégett. — Az osztrák katonai házassági biztositék öszlete jelenleg 69.242.896 frt. — Oroszlengyelországból több cseh visszavándorolt hazájába, az orosz kancsuka alatti nyögést nem szerették. — Az 5 világrészen 1333 millió ember lakik, 3604-féle nyelvet beszélnek s 1000 vallásfelekezethez tartoznak; átlag perczenkint 60 hal meg. — A katonaságnál bot és kurtavas büntetési eszköz helyett kalodát akarnak használni. — A kápolnai honvédszoborra 4 ezer frt áll rendelkezésen. — A budai népszinházban május 17-én volt az utolsó előadás. — Aradon egy pipaszár kihajtott, melyet a nicotin már áthatott. — Május 21-én Budavár bevételének 20-ik évfordulóján a budai Mátyás-templomban honvéd-requiem tartatik. — Ludas Matyi szerkesztőjét felségsértés miatt ujra perbe fogják. — Erdélyi József iró Egerben meghalt. — Id. Emich végakaratja szerint a Kisfaludy-társaságnak 200, irói segély-egyletnek 300 frtot örököse kifizette. — A hadtudományi felolvasásokat Pesten 250 hallgatja. — A „Pesther Lloyd" 9223 példányban nyomatik. — A Margitsziget József főherczeg magán-birtoka. — Pesten két uj posta-épület épitesét tervezik. — A toborzott honvédek száma eldig 2000-ra megy. — Patti Sarolta Konstantinápolyban van. — Az egyptomi al-király Bécsbe jő. — A kisbéri állammenesbéli árverésre külön vonatok rendeztettek; árverés lesz e hó 26-án. — Az aradi lyceum 350 ezer forintba kerül. — A magyar, horvát és fiumei regnicoláris küldöttség f. hó 15-én kezdette meg működését.

Hirek.

— Posta. A jelenleg Székesfehérvár és Veszprém közt közlekedő naponkinti malle-postajárat f. hó 15-től kezdve Balaton-Füredig kiterjesztetik. Ezen malle-postajárat a Buda és Pragerhof közt mindkét irányban közlekedő vasuti vonattal áll összeköttetésben. Minthogy a Székesfehérvár és Veszprém közt fennálló naponkinti lovas posta, mely a Buda és Nagy-Kanizsa közt mindkét irányban közlekedő vasuti vonattal áll összeköttetésben, — a fennebbi időtől Balaton-Füredig is kiterjesztetik, annak következtében alkalom nyilik a kocsipostai szállitmányok elküldésére naponkint egyszer, a levelezés elküldésére pedig naponkint 2-szer. Pesten, 1869. május hó 12-én. — A m. kir. posta-igazgatóság.

= Iskola-ügy. A közoktatási ministerium rendelete folytán az iskola-bizottmány apr 30-án Tt. Könye Alajos igazgató s tek. Martinkovics Károly főszolgabiró urak jelenlétében Kis-Kanizsán megalakult.

— Zala-Egerszegről tudósittatunk, hogy a Szentgyörgyi József zenetanár és karnagy ur vezetése alatt működő zenekar kiváló elismeréssel működött pünkösdi ünnepek alkalmával, kulonösen Graff Károly ur, ki az Offertorium alatt gyönyörű tenor hangjával solót énekelt, annyira emelte a szertartást, hogy általános tetszést és elismerést aratott. — A zene-

TÁRCZA.

Emléksorok.

Isten veletek! — a bucsuperez ütött!
Utólszor tán? — fogjunk bucsukezet!
A sors varázshatalma menni kész,
Legyen vezér a tiszta szeretet!
Emléked hőn szivembe irva van,
Mit az idő soha le nem töröl,
Ragyogni fog, mig e kebel dobog:
Szerelmem lángbetükkel irta föl!

Ha a világ mosolygva néze rád
Ha percere tán kebléro fogadott:
Ne higyj te hölgy csalóka képinek!
Nem mind arany az, ami fénylik ott!
Ah! a virág mosolygó kelyhe is
Mérget takar, mely éltet gyorsan öl;
És a virágok tündérbáji közt
Ádáz kigyó sziszeg gyakorta föl!

BŐDY JÓZSEF.

Emlékezés.

Gyakran, midőn ugy elgondolkodom
A szép jelen s az édes mult felett,
Szemembe köny tolul; oh mert
A mult nekem becses emlékezet!

Előttem áll a táj, — a kis liget,
S a kis madárt hallom még zengeni,
A mely nekem nem rég is énekelt,
E dal most is oly szép, oly isteni.

És hallom még a kis patak zaját,
Hol gyakran ültem elmerengve én,
Oh minden úgy van még, mint volt előbb,
Egy tünt le csak boldogságom egén.

A lány, ki szivemet rabolta el,
S helyette mást, egy jobb szivet adott.
S kiért a mult emléke vissza száll,
Hová tünt el? — talán elbujdosod't?

Igen! elbujdosod't, — örökre el,
Rég hervad e virág a sirba lent, —
Mig élt ő, boldog nem vala, de most
Örökre boldog lett az égbe fent! —

POLLÁK LAJOS.

Jó kedvében…

Jó kedvében a természet
Ha már néha csodát művel,
Rózsafának mért nem nemzett
Engem bűvös erejével?

Most zöldelő lombom alatt
Ülne gyakran elmerengve,
S lángszerelme szüz korányán
Rám a legszebb regg derengne.

Harmat gyanánt beszívnám majd
Lehelletét — édes lelkét,
S földi menynek nevezném e
Találkozás áldott helyét.

Hő csókjától szivbimbóm igy
Felvirulva, szétfeselve
Legboldogabb lennék majdan
Kis kezével ha letépne.

S rám mosolygva, mint napsugár
Boldogitó melegével,
Szüz kebleden, dicső hölgy, én
Oly örömest hervadnék el!

NOTTER ANTAL.

Széphalmon
Kazinczy sirjánál.

Mily elkeseritő, mily szivszaggató
Pusztulás födi e gyászos hantokat!
Mily némaság, mily borzadályt okozó
Elhagyottság lengi körül azokat.

Pedig nemzetünk nagy magyarja
Nyugszik itt vad fák és füvek körében
Fáradozásának im a jutalma
Pihenés a hálátlanság ölében.

Kazinczy! Kazinczy! te lángeszü lény
Hát igy kell látnom végső nyughelyedet,
Kit mindég koszorúzott nemes erény,
Ily rideg elhagyottságot érdemelt.

A börtönök dögvészes levegőjét
Hét hosszu évig szivád fel magadba,
Mert hazád oly igen busuló képét
Múzsád virágzóvá tenni akarta.

Életedben éhséggel hányszor küzdél,
Midőn nemzetednek ügyét hordozád?
Ötven éven át nyomorban tengődtél,
Eltűrve szíved keserü bánatát.

„Midőn magyart már nem látott a haza
Te valál, ébresztve az alvó népet;
Midőn magyarnak lenni szégyen vala,
Te az valál, büszkén emelve képed."

És ennyi sulyos fáradalmaidat
Miként jutalmazá a hálás haza?
Miatta szenvedett bánataidnak
Talán jótékony írrel orvosolta?

Midőn a hideg dermesztő tagjaid
Csontjaidnak nem nyujtott meleg ruhát,
Midőn az éh elnémitá ajkaid
Nem fájlalta éhező, dicső fiát!! — —

— Ah! de bocsásd ártatlan nemzetednek
Hogy nem hálálta meg fáradalmidat,
Hisz maga is ki volt téve a veszélynek,
Mely nagyobb volt, mint oh a jóakarat.

De még áll nemzeted, él még a magyar
És képed szivünkben még mindig ragyog.
Hat dulja szét azt, bármely rút sivatar,
Kazinczy emléke ott, ott élni fog! —

„A nap vakitó fényét elvesztheti; —
Megszünhetnek ragyogni a csillagok; —
De Kazinczyt tiszteletben tartani
Nem szünhetnek meg soha a magyarok.!!"

UNGAR SÁNDOR.

Folytatás a mellékleten.

[illegible] 6 fuvó- [illegible] Keszelőből, összesen 30 tagból áll. Tisztelet a buzgalomnak [illegible] működőknek. Örvendhet Zala-[illegible] a [illegible] közönsége, midőn ily [illegible] és szorgalmas zenetanárt és karnagyot bir körében — — minő Szentgyörgyi ur ! !

— Nagy-Kanizsáról Pécsre távozott Ocsváry Ede orvos és szülész ur érteait bennünket, hogy f. évi augusztus 10-dig Pécsett fog időzni, esetleg szeptember utoljáig pedig Fiuméban, akik tehát szakképzettségét igénybe venni óhajtják, lakállását az említett időközben Pécsett, majd Fiuméban keressék fel. Hatékonyan gyógyít tüdőhurut, köhögés, vérhányás s a női bajokban szenvedőknél.

— Disztornászat. Életre való tornaegyletünk a „Zöldfa“ kertben disztornászatra készül, napja még nincs meghatározva. Ajánljuk t. közönségünk figyelmébe.

— A kapornaki járási főszolgabiróságnak Nagy-Kanizsán létező börtön helyiségéből f. hó 20-án délben egy lakatos legény s egy nő, kik 1500 ftnyi tolvajlás miatt vizsgálat alatt voltak, megszöktek.

— A szőlőváltsági nagy tabellák Wajdits József könyvkereskedésében kaphatók darabonkint 3 krajczárjával.

— A képviselőház V biráló bizottsága a Gaál Endre Zalamegye keszthelyi kerületben történt megválasztása ellen beadott kérvényt külkellék hiánya miatt visszautasitotta.

— Vidovecz e n a babonáskodás és kuruzsolás ujabb áldozatául esett egy ifju leány, ki az ottani [illegible] közt divó szokásból valami gyökeret evett nagyobb mennyiségben, melytől iszonyu kinok közt meghalt.

— Megható volt látni Seiler Péter polgártársunk leányának május 19-én délután tartott temetését, ki 17 éves korában hunyt el, koszorukkal halmozott koporsóját fehérbe öltözött leányok környezték, elől pedig 16 kis leányka ment párosával, szinte hófehérbe öltözötten, nagyszámu résztvevő közönség kisérete mellett. A sirgödör majd félig telt virágokkal. Iszonyu csapás a gondos szülőknek ily korban veszteni el szivök édes gyermekét ! Egy szép angyallal szegényebb lett a föld és gazdagabb a menny ! !

— A nagykanizsai gyümölcspiaczra [illegible] mennyiségben hozatik az érett cseresnye [illegible].

— Reményi Ede, e hó 20-án Zala-Egerszegen, — ma, azaz 22-én Keszthelyen hallatá hegedűje bübájos hangjait.

— Merenyén e hó 10-én Farkas György kanonok és esperes ur elnöklete mellett a kis-[illegible] egyház-kerület [illegible] képviselő-testülete [illegible] mány tartott az egyházi autonomia ügyében.

[illegible] 1868-ik évi XXIX. tcz. 18. §-a alapján a szőlőváltság-tartozások fölszámitásának eszközlése a nagyméltóságu m. kir. igazságügy-minister által a Zalamegyében kebelezve levő következő kerületekre jogbiztosul kiküldetvén, hivatalos működésemet a mai napon megindítottnak nyilvánítom, s a földesurakat, kik Gyülevész, Taszihegy, Szt.-László, Bánnye, Udvarnok, Szt.-Gróth polgárváros, Huszonya, Tekenye, Óhid, Nagy- és Kis-Görbő, Erenye, Baráthegy, Türje, Szegvár, Galsa mellett Jánoshegy, Galambok, Behijják vagy Komárom, Keszthely és polgárváros, Becze, Paphegy, Meszes-Györök, Vonarcz, Vashegy, Gyenes-Diós, Karos, Garaboncz, Nagy- és Kis-Rada, Merenye, Ujlak, Csapi, Bakonak, Sárszeg, Szt. Jakab, Nagy- és Kis-Rácso, Bakonaki puszta-községek és puszták határain [illegible] szőlőkre nézve, váltsági tartozásokra törvényes igényt jogositvák, felhivom : hogy e f. évi apr. 6-án közzétett ministeri rendelet értelmében szerkesztett beadványaikat és táblás előterjesztéseiket (melyekhez a szükséges nyomtatványok Pesten Ráth Mór és Nagy-Kanizsán Wajdits József könyvárusoknál ivenként 3 krajczárjával kaphatók) e f. év és hó 20-ik napjától számitva 30 nap alatt, — azaz 1869. junius 20-ig nálam Nagy-Kanizsán, főutczában 401. sz. a. adják be. — Kelt Nagy-Kanizsán, 1869. május 20-ik napján. Pigmond Ferencz, jogbiztos.

— Reményi Ede ismert hegedűművész hazánkfia a zalamegyei bizottmányi gyűlés alkalmával távirat utján Zala-Egerszegre hivatván, mielőtt a hévvizi fürdő használata végett Keszthelyre utazott volna, fényesen sikerült hangversenye jövedelméből a zala-egerszegi kórház javára a város birája kezébe 40 frt 90 krt adott át, mely összeghez kegyes adomány s illetőleg felülfizetéssel voltak Mgs Gróf Szápáry Géza főispán ur 8 frt 50 kr s Majer Jakab kereskedő 5 frttal. Fogadja a nemeskeblü művész s emberbarát elismerésünk őszinte kifejezését.

Hasznos tudnivalók.

— Selyemszövet mosása. — Selyemszövetet, kendőket legjobban lehet vagy theavizben mosni, azután pálinkában, melyben kevés czukor van föloldva, kiöbliteni, megmángorolni, s még nedvesen vasalni; vagy egyszerüen erős korpavizben, melyben kevés porrá tört timsó van keverve.

— Borjuk hasmenése ellen, mint biztos szert a keserü mandula-főzetet ajánlják; ugyanis a keserü mandulákat előbb jól össze kell törni mozsárban, azután pedig édes tejben felforralni, 20—25 keserü mandulát 1 meszelyre számitva; a főzetet langymelegen kell a beteg jószágnak egyszerre beadni, s a hasmenés legfeljebb 12 óra alatt megszünik. Ezen szer ismétlése csak ritka, makacs esetekben válik szükségessé.

— A növényeket hogyan növeszthetjük nagyokra? — Rendszeresitve könnyen állithatunk elő rendkivüli nagyságu növényeket. Tegyünk például kisérletet borsóval. — Oly borsószem szükséges ehhez, mely jó földben termett. Elvetvén, az első évben hat darab hüvelyt hagyjunk a bokron. A legnagyobb szemet válaszszuk ki s azt vessük el a másik évben, és az uj növényen fojtsunk el három kivételével minden hüvelyt. Ezek közöl ismét a legnagyobbikat vegyük, s harmadévre elvetve, egyetlen hüvelyt hagyjunk a bokron : a legszebbet és legnagyobbat. E magból negyedévre már igen nagy bokrot és borsót nyerünk. Más növényeknél is hasonló eredményt fogunk tapasztalni.

Irodalom.

— Aigner Lajos pesti könyvkereskedése előfizetést s illetőleg megrendelési felhivást bocsátott ki Benedek Aladár legujabb (4-ik kötet) költeményeire, mely a költő arczképével jelenik meg. A mű sajtó alatt van s junius elején szét fog küldetni; előfizetési ára 1 frt; diszkötésben 2 frt; határidő junius 10. alkalmilag szerző összes művei is megrendelhetők 4 kötet 3 frt. diszkiadásban 5 frtért. — Az „Ujvilág“ érdemes szerkesztője méltán megérdemli a pártfogást, azért melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— Megjelent „Egyházi költemények“ irta Sántha Kár. ev. lelkész. Nyomatott Kecskeméten Szilády Károlynál. A 37 lapra terjedő s csinosan kiállitott érdekes könyvecske ára 30 kr.; a tiszta jövedelem a sandi ev. iskola fölépitésére fordittatik. Nemcsak jeles tartalma, de jótékony czéllali összeköttetése miatt ajánljuk az illetők pártfogásába.

— Lakatos Sándornak régen emlegetett „Tánczkönyve“ a sajtó alól kikerült. A mű 150 lapra terjed, szerző arczképe, rajz-s ábrákkal ellátva, finom kiállitásban ára 1 frt Bővebben jövőre.

Nyilt posta.

— K. K. Kecskemét. A munka lényege ifjukort mutat ugyan, de az [illegible] Közöljük.

— [illegible] [illegible] megkezdett reményleniek.

— L. B. Keszthely. Az uj előfizetők lapjainkat rendesen expediálták [illegible]

[illegible] küldöttük.

— B. M. Keszthely. Az [illegible]

Nyilt tér.*)

Legujabb [illegible] a legnagyobb [illegible] lommal.

Kik ezen bajokban szenvednek, [illegible] ezen forrást megkisérteni, mely az utóbbi [illegible] több százezer, és e gyógyszer feltalálása óta millió egyént gyógyitott ki e betegségből. Udvari szállító Hoff János ur központi raktára Kärntnerring 11. Bécsben.

Bécs márczius 7. 1869. Akinél [illegible] méltó esetet magát előadja, miután a hihetetlenségig [illegible] betegséget több év óta szenvedtem, s mit itt leirok, becsületemmel merem azt állitani. 15 évig szenvedtem folytonosan az aranyérben s kapcsolatban lévő gyomorgörcsben, étvágytalanság és még később hozzájárt [illegible] lomban, számtalan szert használtam fel, mi hasznos nem volt, mig végre esetlegesen lettem értesitve életem fenntartásához egy ügyes orvos által, ki a Hoff-féle Maláta egészségi sört mint hasznosszert ajánlá, ugyszinte a Hoff-féle Maláta egészségi chokoládét és Maláta-bonbont miután mellbetegségben is szenvedtem. Hihetetlen volt betegségemnek következő gyógyulása; minden üveg Maláta-kivonat, minden doboz maláta-chocoládé inditá meg véremet, amely után naponta erőmhöz jövé étvágyat nyertem, a kiszenvedt testem és szivem egészséget nyert, minden amit érestem átváltozatott és három hét alatt egészséges lettem. Köszönöm Istenemnek e megmentést és ajánlom lelkiismeretesen mindenkinek előnyösen a Hoff-féle készitményeket.

Kérem a további küldeményt 18 üveg Maláta kivonatot 3 font chokoládé s 10 doboz bonbont, a legnagyobb tisztelettel Koss Henrik m.h.Gr.Batthyányi József jószág igazgatója.

Árak: Maláta-kivonat egészség sör üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70, 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt. 58 üveg 27 frt 30, 120 üveg 55 frt; Maláta-egészség csokoládé Nr. 1. egy font 2 frt; Nr. II. egy font 1 frt 60, öt fontnál fél font ingyen, tiz fontnál egy és egy negyed font. Maláta-chokoládé [illegible] csecsemők számára; a hiányzó anyatej pótlására [illegible] és 40 kr. Mell-maláta-bonbons 60 és 30 kr. Minden Bécsből.

A valódi udvari Maláta-kivonat egészségi sör, Maláta-egészségi chokolade és Maláta kivonatu bonbons csupán Hoff Jánosnál Kärntnerring 11-ik szám kapható Bécsben.

Kapható Pesten Török József gyógyszerésznél Királyutcza 7-ik szám. Leitner és Grünwald. — N.-Kanizsán kapható Rosenberg J. és Wollisch J. — Schwarz Adolf; Rosenberg Ferencz és Reichenthal C. uraknál.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

ÜZLETI-HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, 1869 május 22-én.

Bár Pápáról lisztár emelkedéséről tudósittatunk, még sem lett az semmi benyomással ami gabonapiaczunkra, még az eső hiány, melyről a gazdáink már érzékenyen panaszkodnak, sem képes üzletélénkséget idézni elő. Ennek következtében minden termény ára néhány krajczárral alábbszállt azért, hogy kivánatos tevékenység fejlett volna ki, mindamellett nem lehetetlen, hogy a külföldi kérdés [illegible] és még az uj aratás előtt keresettséget tapasztalandunk.

Pesti heti-vásári kelettárak.

NAGY-KANIZSÁN, május 22-én.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 85—86 fontos 4 frt. 50 kr. [illegible] 85—86 font. 3 fr. 70 kr. [illegible] Rozs 78—79 font 2 fr. 40 kr. 79—80 font. 2 fr. 70 kr. Árpa serfőzőnek, 70—71 font. 3 fr. 30—40 kr. 71—72 font 2 frt. 50 kr. Árpa közönséges, 65—66 fnt. 2 fr. 80 kr. 67—68 fnt. 2. frt. 60 kr. Kukoricza 2 frt 10 kr., 2 frt 25 kr. Kukoricza olasz (csinquantin) 2 frt 30 kr. Zab 44—45 fnt. 1 frt. 85 kr. 46—47 fnt. 1 frt 90 kr. Pohanka 65—68 fnt. 2 frt. 60 kr. 60—65 fnt 2 frt. 90 kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr Paszuly tarka 2 frt. 80 kr. Széna mázs. — frt. kr. Szalma — frt — kr.

Bécsi pénzárfolyam, máj. 22.

5% metaliques 61.40; 5% nemz. kölcsön 69.65; 1860-ki álladalmi kölcsön 100.10; bankrészvények 7.40; hitelintézeti részvények 285. — London 124.10; ezüst ágio 121.35; arany darabja 5.84 $^{1}/_{2}$ kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Buda felé	d. u.	1 óra 22 percz.
„ „	„ „	estve	9 órakor.
„ „	Bécs „	d. u.	2 óra 30	„
„ „	„ „	reggel	7 óra 15	percz.
„ „	„ „	estve	7 óra 45	„
„ „	Triest „	d. u.	1 óra 50	„
„ „	„ „	estve	9 óra 25	„
„ „	Barcs „	reggel	8 óra 56	„
„ „	„ „	délután	2 óra —	„
Érk. N.-Kanizsára	Buda felől	reggel	5 óra 6	„
„ „	„ „	d. u.	1 óra 20	„
„ „	Bécs „	reggel	8 óra 20	„
„ „	„ „	estve	7 óra 30	„
„ „	„ „	délb.	12 óra 14	percz.
„ „	Triest „	reggel	5 óra 25	„
„ „	„ „	délben	12 óra 51	„
„ „	Barcs „	d. u.	1 óra 44	„
„ „	„ „	este	7 óra 20	„

Heti naptár.

Május 23-tól 29-ig 1869.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár
Midőn eljövend a vigasztaló. János XV. 26–27.			
23	Vasárnap	6 [illegible]	Sz. mér.
24	Hétfő	Jézus sz. v.	Janka
25	Kedd	Orbán p.	Orbán
26	Szerd.	Neri Fül.	Mar Fülöp
27	Csütörtök	[illegible] P. M.	Pazzi M.
28	Péntek	V. Germ.	Emilia
29	Szombat	M[illegible]	[illegible]

Felelős szerkesztő: Wajdits József.

Segédszerkesztő: Bátorfi Lajos.

HIRDETÉSEK:

Für Unterleibsbruchleidende.

Ihre ausgezeichnete Bruchsalbe hat mich von meinem 22-jährigen Bruchleiden vollständig geheilt. Da mein Bruder auch am gleichen Uebel leidet, so bitte ich um 2 Töpfe halb von der gewöhnlichen Sorte, [illegible] haben wir noch Keinen gefunden, der einen Bruch so radikal zu heilen im Stande ist, wie Sie. Empfangen Sie dafür die herzlichste Danksagung.

Paris, den 1. October 1867. [illegible] von Weinfelden.

Diese ärztlich unschädlich wirkende Bruchsalbe von GOTTLIEB STURZENEGGER in Herisau (Schweiz) ist in Töpfen zu 3 fl. 20 kr. [illegible] Gebrauchsanweisung und Zeugnissen [illegible] Maria in Pest.

(212—10,7)

HAASENSTEIN & VOGLER Annoncen-Expedition, WIEN, Wollzeile 9, Hamburg, Berlin, Frankfurt a/M [illegible] Basel

INSERATE werden prompt vermittelt [illegible] in die Zeitungen aller Länder. [illegible] Annoncen.

Einmal Hunderttausend Thaler oder Gulden 175,000 Haupt-Gewinn!

Neueste grosse Prämien-Verloosung genehmigt und garantirt von der Hohen Landes-Regierung. 22,400 Gewinne im Gesammtbetrage von Einer Million 390,000 Thaler [illegible] Die Ziehungen beginnen am 10. und 11. Juni 1869. [illegible] Ganze Original-Staatsloose kosten nur 4. 7 fl. W. W. [illegible] S. Steindecker & Comp. Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

(201—2,1)

Id. Madarász And. Pécsett ajánlja GÉPGYÁRA ÉS ÖNTÉSZETE készitményeit

[illegible] gépeit, különösen pedig malom szerkezeteket, olaj hengereket [illegible] minden néven nevezendő öntvényeket, továbbá gazdasági gépeit [illegible] irtó-, kapáló- és töltögető ekéket, vetőgépeket, [illegible] kukoricza morzsolókat, répa és szecska-vágókat [illegible] Minden a gépészet szakmájába vágó megrendeléseket [illegible]

Politechnikai és gyakorlati találmányok.

[illegible] 1 [illegible] szabadalmazott Chassepot jóval felülmúlja a r. k. kir. szabadalmazott Chassepot-féle zsebpisztoly (gróner) mely 1½ hüv. hosszu, [illegible] vereve, egy kis nyomás által egymásután [illegible] ára 1 frt 50 kr.

Ünnepelt[illegible] tollartók. Külön tintatartó nélkül folyton lehet velük irni; igen ajánlatos olyanoknak, kik házon kivül használják, mint: orvosok, plébánosok, hivatalnokok stb. kiknek irásbeli munkájok van. Egy darab, 12 tucsat tollal együtt 1 frt 50 kr.

Ezüst gyűrűk kék vagy fekete emaillirozással, külön bellratnal szerelmesek számára, [illegible] szerint, igen alkalmas ajándóknak való. Egy darab szép tokkal 1 frt 50 kr.

Órafüggyek, mint vasuti locomobile waggonokkal, futva 1 frt 20 kr.; futó bárányka gyanjuval 1 frt; más állat 90 kr.; futó egérke 45 kr.

Fogfájás, bárminemű, azonnal állandóan megszünik a berlini fogszeppok használatánál. A jótállás annyira biztos, hogy nemhasználás esetében a pénz visszaadatik, miért is e szernek egyetlen háznak nem szabad hiányoznia. 1 üveg ára 80 kr.

Igen fontos minden háztartásban a legujabban feltalált fényesitő kenőcs, melylyel mindenki a legkönnyebben s a legszebben kifényesitheti régi butorait stb. 1 katulya ára, mely elég egy egész garniturára, 60 kr. Megjegyzendő még, hogy e kenőcs romlásnak soha sincs kitéve.

Ezüst fényesitő-golyó, kitünő szer minden meghomályosult árcz-tárgy ujjá és fényessé tételére, arany- és ezüst-müveseknek nélkülözhetlen. Egy darab ára 10 kr.

Valamennyi óra regulatora a regulált napára compassal, mindenkinek a legjobban ajánlható, mert e bizonyára pontos árával minden mechanicus árát megigazithatnok, 1 darab ára finoman fém, csiva 25 kr.

Mosó-por. E por alkalmazásánál megtakaritunk időt, munkát és pénzt, emellatt a legnagyobb előny még az, hogy a ruha sokkal jobban ismeltetik, mint közönséges készitletnél. 1 fontos csomagra 22 kr.

Amerikai patentirozott biztositó zár, kitünő szerkezet fü a minden betörés ellen biztos. 1 db kisebb rendü ára 30, 40, 50 kr. 1 db nagyobb rendü 70, 90 kr. 1 fütig. 1 nagyobb két kulcsral egész 10 frtig. — 1 db utazó-táskára való 25, 40—50 kr.

Gyakorlatiak a nadrág-védők, melyek a nadrágot ross időjárásban az elpiszkolódástól védik. — Egy pár ára 20 kr.

Angol ollók a legjobb acélból, 1 szabó-ollő, a legfinomabb 25, 35, 45 kr. 1 slingolló, a legfinomabb 20—30 kr. 1 ollő-lánca 10 kr.

Nagy előnyt nyujtanak a legujabb gép-irók, a mik megkimélettünk az unalmas hegyezéstől, s biztosak lehetünk, hogy az ón hegyé el nem törik. Egy db fába foglalva 10 kr. Csontba foglalva ára 15 kr. Tollartóval és késsel 90 kr. — 1 megtöltött tok, melyben könnyen elegendő 10 kr. — 1 db unio-radirgummi ón és czinek számára 5 krajczár.

A hajakat szépségükig megőrzi mindenkinek ajánlatos, mert az az egés ségnek szolgál. A Metzger-féle kitünő borkézitésmódnál, mely a bőrt [illegible] teszi, egy hogy a hosszabb járkálás utáni a szépségben a nedv behatása nem érezhető, és a cipőnek legjobb mértékben megtörténik. Egy üveg ára 60 kr.

Sibiriai fagy-balzsam; ezen Sibiriában Dr. Ballin által rég ide óta feltalált balzsam, mely már Ausztriában is több év óta közönségesen használtatik a mint a legjobb eszköz ismertetik. A fagyások s daganatokra felette jó s hasznos. Egy jeles használati utasitással 50 kr.

Kitünő fényméz kautschukkal vegyitve, hogy a bőrt tartóssá tegye. 1 katulya ára 30 kr.

Legjobb tyrolese zsebtüz-szerszám, a leggyakorlatibb a maga nemében; nem dohányosoknak is [illegible] kitünő szerszám kellemes kis formájában egy lámpával egyesitve, mely nehány órai fogyasztat felszen, ugy hogy gyakran előjövő alkalmakban hamar villogni gyujthatni. — A csekély ár gyors terjedésre van számitva. 1 db. ára 50 kr.

Parisai hajszeszesitő-szer, miáltal szürke hajak rögtön [illegible] szerint barnára vagy feketére festhetik, és egyszersmind a természetes frissesége [illegible] gyakori használat [illegible] 1-csomag utasitással együtt 2 frt.

Legujabb ruszdapor jótállással. — Minden rossdafoltok eltávolitására vászonból, selyemből s más szinekből, ugyszintén acélt- és vas-tárgyakból. 1 csomag 35 kr.

Tyukszem-gyűrűk Angora-pamutból. 12 drb 95 kr.

Minden látható lesz az uj zseb-mikroscop által. Darabja 40, 60 és 80 kr.

Burgonya- és alma-hámozó-gép, mely minden kiállitason Párisban, Londonban és New-Yorkban az első jutalmat nyerte, minden tetszés szerint, papir vékony formában 60 darabot hámos egy perczs alatt; csekély ára nagy eltérjedésre van számitva. Bolya más-fél font. — Ára 3.50 kr.

Folyékony enyv. Minden háztartásban nélkülözhetlen, miáltal a külön-féle a háztartásban előjövő apróbb hibákat magunk igazithatjuk. — Ez enyv évekig eltehető és hidegen alkalmazható. 1 üv. ára 25 kr.

Angol hörfényméz. Minden hörnek hajlékonyságot adni és egyszersmind fényesitem. Egy kis üveg 25 kr, 1 nagy 45.

Cs. kir. szab. pecsétszappan, mely bármi nélkül nehányszor pecsétet minden kelmeféli kivétel nélkül nehányszor pecsétet minden kelmeféli kivétel nélkül nehányszor pecsétet minden kelmeféli kivétel

Régi pénzeket,

és mindennemű **arany, ezüst** és **drága-kövekkel kirakott régiségeket;** továbbá **gyöngyöket, szines köveket, aranyat, ezüstöt** és **ásványokat** vesz és cserél a legmagasabb áron a

régiségek és természetiek irodája

Pesten, Dorottyautcza a Lloyd épületben, 14. sz. a. Bécsben Herren-Gasse No. 5.

hol egy nagyválasztéku raktár mindennemű régiségek, régi pénzek, gombok, övek és mente-kötőkből a legolcsóbb áron ugyszintén egy nagy raktár ásványok, lepkék, bogarak, madárbőrök, tojások és üvegszemek is találhatók. Levelekre szivesen válaszszal és értesitéssel szolgáltatik. (196—12)

Mint haszon-adó ajánltatik

LOTZ H. ÉS TÁRSA PESTEN

váczi-ut 103. sz.

kézi szállító eszközök

minden alkalomra használható mostanig el nem ért előnynyel, különösen földmunkálatokra

kézi taliga (amerikai navybarrow)

darabja 5 és fél forint o. é., amelyből a gyár naponta kétszáz darabot készit. (264—10,5)

FOSTER V. és TÁRSA

gazdasági gépgyárosok

Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat,

nagyobbitott tüzszekrény és

előmelegitővel,

cséplőgépeiket,

melyek Magyarország gabnanemeihez mérve épittetnek,

továbbá

arató-gépeiket,

Anglia legelső gyáraiból.

ÁRJEGYZÉKEK és mindennemű FELVILÁGOSITÁSOK a legnagyobb készséggel bérmentesen küldetnek be.

Raktár:

Pesten, gyár-utcza 33. szám.

(282—20,1)

Legmagasabb első nyilvános

Kereskedelmi tanintézet

Bécs, Leopoldstadt, Praterstrasse 32.

Tanulói iroda a kereskedelmi **tanulmányokhoz,** **Porges Károly** igazgatónál.

Kik háttérbe vannak szoritva ezen intézet összeköttetésétől, e felfogadásokat folytonosan, és oktatást nyernek a vizsgáig e szakba vágó intézetek képviselőségére.

(241—12,6)

Általános

ajándékok

urak és hölgyek számára.

Ezen uj éreztől (u. n. uj aranyból) készült ékszer nélkülözhetővé teszi a valódi ékszert, mivel ez uj gyártmány mind szin, mind alak tekintetében vetélkedik a valódival, és az a jó benne, hogy az egész tárgy negyedrészanyibe sem került s azért annál gyakrabban megszerezheti mindenki a legujabbat és legdivatosabbat, mert a valódi czikkeknél a névleges érték csak 10-ed része az árnak. — Ebből az a tanuság, hogy valódi ékszer csak helylyel-közzel, mig ez uj gyártmány roppant tömegben készittetik, azért saját érdekében van mindenkinek, hogy más értékes dolgokba ne pedig aranyékszerekbe fektesse pénzét.

Legujabb ékszerek divatos alak uj aranyból, mindig megtartják az aranyszint s azért a legcsalékonyabban hasonlitnak a valódihoz, emaillirozva, vagy utánzott kövekkel, a mint az alak kivánja.

Mell-ékek finom 1 db 40, 60, 80 kr. 1 frt.
„ legfin. 1.50, 1.80, 2, 2 frt 50 kr.

Fülbe-függők finom, párja 50, 80 kr. 1 frt.
„ legfinomabb 1 frt 50, 2, 2.50.

Egész készletek, mell-ékek és fülfüggők 80 kr, 1.20, 1.60, legfinomabban késztve 2 frt, 2.50, 3 frt, 4 frt, 5 forint.

Karperecsek finom drbja 50, 80 kr. 1 frt.
„ legfinomabb 1.30, 2, 3, 3 frt.

Nyak-ékek, dbja 60, 90, 1.20 1.50 kr.

Medaillonok, finom 20 kr, 40, 60 kr.
„ finomabbak 80 kr., 1 frt, 1.50.

Tűző-fésűk uj aranynyal 80 kr. 1 1 ft 50, 2, 3 ft.

Gyűrűk különféle utánzott kövekkel drbja 30, 40, 50, 60, 70, 80 kr. 1 frt.

Legszebb férfi-óra-lánczok (rövid) 50, 80, kr, 1 frt, 1 frt 50.

Legszebb nyaklánczok 80 kr, finom velenczei forma 1 ft, 1 ft 50.

Uri melltűk 20, 40, 50, 60 kr.

Mell-gombok 10, 15, 20, 30 kr.

Kézelő-gombok párja 20, 30, 40, 60 80 kr.

Gallérgombok 5, 10 kr.

Egész készlet mell- és kézelő gombokból, legszebb kivitel 50, 80 kr. 1 frt, 1.50.

Egy köteg óra-fityelék, nagyon csinosan összeállitva 60, 80 kr. 1 frt.

Valódi arany-gyűrűk kövekkel 1.50, 2 frt. 2.50.

13 latos ezüst lánczok tűzben aranyozva, rövid 3.50, 4 frt.

13 latos hosszu nyaklánez 6 és 7 forint.

13 latos ezüst medaillonok tűzben aranyozva és edzve 2.50 és 3 frt.

A legdivatosabb aczél-ék sok finoman csiszolt ezüstözött aczélszövegekből összeállitva.

Egy mell-ék 40 60 80 kr, 1 ft.

Egy melltű ezüstbe foglalva 1 frt 50, 2, 3 frt.

Egy pár függő 50 60 80 kr, 1 ft.
„ függő ezüstbe foglalva 1.50, 2 frt.

Az uj **örök naptár** medaillon-alakban; óra-fityelékül szolgálhat. Ezen naptár ugy van készitve, hogy napot, keltet, hónapot pontosan jelez és örök időre hasznáIható 5 kr. finom 25 valódi aranyozott 45 kr.

Legfin. készitett gyémánt ékszer.

Még a szakember is megcsalódik általa. — Ez ék valódi ezüstbe van foglalva, arany-aljjal ellátva. Az utánzott gyémántok a legfinomabban köszörült hegykristályból vannak készitve, a melyek élénk tüzét soha sem vesztik el; más drága kövek ismerhetlenül vannak utánozva.

Melltűk 4, 5, 6 ft.

Egy pár fülfüggő 4 5 6 ft.
„ „ kézelő-gomb 2 50, 3 50, 4 ft 50 kr.

Egy melltű urak számára 1 80, 2 80, 3 4 ft.

Drágaköves gyűrűk aranyból 1.20, 1 50, 2—3 frt.

Keresztek és szivek nyakkal, 2, 3, 4 frt.

Gyászékszer. Fekete legszebb kiállitás, igen tartós, üveg, lava és bival-szaruból.

Egy melltű 20 30 50 80 kr. 1 ft.
„ pár fülönfüggő 25, 35, 50, 80 kr. 1 ft.

Karperecsek 30 60 80 kr. 1 ft.

Nyak-ék dbja 30 50 80 kr, 1 ft.

Óralánez rövid 15 30 60 kr.

Ing-gomb drbja 4 kr.

Egy pár kézelő-gomb 15, 20, 30, 40 kr.

Egy tűző-fésű 20 40 60 80 kr.

Örökké illatozó ékszerek Ind növényből, mely természetes illatát mindig megtartja és legujabb divat szerint van faragva. Ez ékszer felülmulhatlan disses és illata miatt szerfelett kedvelt Ha hölgy ily ékszerrel a terembe lép, a terem néhány percz mulva betellik illattal.

Egy melltű 80, 1, 1.20. 1.50.

1 pár fülbevaló 80. 1. 1.20. 1.50.

1 karp-recs 40,60 80 1. 1.50.

Nyak-ék 60 80 1. 1.50. 2.50.

Óralánez 1.40.

Az uj **TRINKOMETEREK.** Olvasó készlet mint óra-fityelék drbja 20 – 30 kr.

Üzlet:

TRAUGOTT FEITEL

(Nro 4.) Bécs, Kärntnerring Nro 2. (237—12.8)

a Drasche-házzal átellenben.

!! Egy ezüst tallér egy forintért !! (231—12,5)

A cs. kir. vámhivataltól **20,000 porosz tallérért** átvett **bielefeldi lenáruk** a becsbiztos rendeletére **20,000 osztr. forintért** egyenkint vagy egyes összeválasztással **önkéntesen kiáruitatnak**

a cs. kir. kizár. szabadalmazott

LENÁRUK RAKTÁRÁBAN

Goldschmiedgasse Nro 3, im neuen Bazar.

Egy vég **bielefeldi vászon**, 56 berlini, 50 bécsi rőf, 20 tallér helyett csak 20 frt o. é.
Egy „ **igen finom bielefeldi vászon**, 50 bécsi rőf, 24 tallér helyett csak 24 frt.
Egy „ **igen finom szövet**, 56 berlini. 50 bécsi rőf, 27 tallér helyett csak 27 frt.
Egy „ **legfinomabb battist-szövet**, 50 bécsi rőf, 35 tallér helyett csak 35 frt.
Egy „ **szövet**, 36 berlini vagy 30 bécsi rőf, 15 tallér helyett csak 15 frt.
Egy „ **kisemkészitett nehéz házivászon**, 30 bécsi rőf, 10 tallér helyett csak 10 frt.
12 darab **bielefeldi len-zsebkendő**, 8 tallér helyett csak 3 frt.
12 „ **igen finom len-zsebkendő**, diszes szegélyzettel 5 és fél tallér helyett csak 5 és fél frt.
12 legfinomabb **len-battistkendő**, atlasz-szegélyzettel 6, 7 és 9 tallér helyett csak 6, 7 és 9 frt.
Len-asztalneműek 6 személyre, 5 és fél, 6, 7 és 8 tallér helyett csak 5 és fél, 6, 7 és 8 frt.
Több 1000 darab **battist-clair** és **linon-kendők** finom dús kézi himzéssel, darabja 40, 60 és 80 kr.
Chinai selyemkendők a legujabb szegélyzettel, **nők számára**. darabja 90 kr.

Mindegyik vászon a legjobb és legszilárdabb munkával van készitve; a mindegyik darabra pontosan rá van irva a rőfök száma és az ára.

Egy db **igen jó vászoning**, mindegyik férfi nagysághoz alkalmazva; csak a nyakmértéket kell tudatni — 1 és fél, 2 és fél és 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2 és fél 3 frt.
Igen finom bielefeldi vászon-ingek, legjobb munka, igen szép mell-redőzettel, 3, 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 2 frt 80 kr, 3 és fél 4 és fél frt.
Igen finom bielefeldi vászon-ingek, az uj divatú kereszt- vagy mellredőzettel 4 és fél, 5 és 6 tallér helyet csak 4, 4 és fél, 5 és 6 frt.
Vászon férfi-lábravalók házi vásznból 1 50, 1.80, 2, 2 frt 50 krig.
Shirting férfi-ingek finom mellerestékkel, tetszés szerinti szép szabásu és nagyságu 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 2, 2 és fél és 3 frt.
Igen szép szines carton-ingek, legujabb mustráju 1 és fél, 2 és 2 s fél tlr h. csak 1 és fél, 2 és fél frt.
Női vászon ingek különféle formával tetszés szerinti nagyságban 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 frt.
Finom női vászon ingek himzéssel s csipkézettel 3 és fél, 4 és fél és 7 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél 6 frtig.
Női háló-ingek finom vászonból 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél frt.
Finom himzésű női **háló-ingek** finom vászonból 6—9 tallér helyett csak 5—8 frtig.
Női nadrágok finom battistból vagy vászonból 1.50, 2, 2.50, finom himzésű betoldással és csipkével igen elegans 2 frt 80 krtól 3 frtig.
Női háló-ültönyök elegans szabással, fenálló vagy lehajtó gallérral, 1 és fél, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2 és fél, 3 frt.
Ültönyök himzéssel és csipkével, legujabb minta, 4 és fél, 6—10 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél egész 7 és fél frt.
Női szoknyák kurta vagy uszályos ruhákhoz, finom készitmény 3 és fél, 4 és fél, 5 és fél frt, igen elegans himzéssel 7 és fél egész 7 frtig.
Berlini gyapju-mellény és **nadrág** férfiak és nőknek 2 és fél, fél és 4 tallér helyett csak 2 és fél, 3 és fél, egész 4 frtig.
10,000 rőf háromnegyed széles **bielefeldi fehér fonal-vászon**, bécsi rőfe csak 35 kr.
20,000 rőf finom **shirting**, rőfe csak 35 kr.
Az elküldés utánvétel mellett eszközöltetik az osztrák birodalom minden vidéki városába 30 frt vásárlásnál 6 darab kendő ingyen hozzá adatik.

CZIM: An die k. k. österreichische und kön. ung. Leinen- und Wäsche-Niederlage in Wien, Goldschmiedgasse Nro 3. im Neuen Bazar.

A szőllőmegváltási

nagy tabellák

WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében kaphatók.

Darabja 3 krajczárért.

10548
iktató szám 1868.

Árverési hirdetmény.

Zalamegye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságnak 10540|1868 szám alatt kelt végzése folytán közhirré tétetik, miszerint Stenedl Antal, Sándor Juli és Fischer Jakab végrehajtók részére 100 ft. — 26 frt 25 kr. és 288 frt 37 kr. tőke követelés és járulékai kielégitése végett Frohner Lajos és neje Nagy Mathild végrehajtást szenvedettektől lefoglalt és a hóttói 46. számu telekjegyzőkönyvben A. + 1—9 sor; — mégis a teskándi 42. sz. tjkönyvben A. + 1—3 sor; az andráshidai 29. tjkönyvben többekkel határozatlan arányban közös A. + 1—8 sorszámig egyedül Nagy Mathild; végre a bencodföldi 258. sz. tjkönyvben A. + 1 sor sz. a Frohner Lajos és Nagy Mathild tulajdonául felvett, s a hóttói 4472 frtra; a teskándi 2880 frt az andráshidai alperesseket illető malomjog-rész 2000 frtra és végre a bencodföldi 459 frtra becsült ingatlan birtoknak a fentebbi elősorolt rendben végre-hajtás utjáni elárverezése elrendeltetik, ennek foganatositására határidőül Augusztus 9-én, szükség esetében september 9-ik napjának mindenkori délelőtti 10 órája a nevezett birtokok helyszinére kitüzetik, oly hozzáadással, hogy ezen birtokok az első árverésen csak becsáron felül, a második árverésnél azonban becsáron alól is elfognak adatni, és hogy a venni szándékozók bánatpénzül a becsár 10%-ját készpénzben, az árverés megkezdése előtt, a birói kiküldött kezére letenni tartoznak. Megjegyeztetvén, miszerint az árverésnek a hóttói javakon kezdődik s az előbbi rendben folytattatik.

Az árverési feltételek a zalamegyei telekkönyvi hatóság irodájában az egerszegi járásbeli főszolgabiró urnál Zala-Egerszegen megtekinthetők.

Kelt Zala-Egerszegen, 1869-ik évi február hó 20-án.

(279—3,1) **Zalamegye telekkönyvi hatósága.**

Csak nyerni lehet!!

Nem igérvények, sorsjegyek eladása részvényekben.

Hogy t. cz. ügybarátainknak az eredeti sorsjegyek vásárlását megkönnyitsük, azon intézkedést tettük, hogy a legkedveltebb sorsjegyeket az eredetinél kisebb részletekben adjuk el, és pedig adunk

egy huszadr. eredeti 1864-ki 100 frtos sorsjegyet 8 frtért,
egy „ „ hitelsorsjegyet 10 frtért,

Az üzlet megkötésénél a vevő egy általunk kiállitott eladási levelet kap, melyen a sorsjegy sorozat- és folyó száma pontosan fel van jegyezve, s a sorsjegy huszadrészben azonnal a vevő tulajdonává válik, s ennélfogva annak javára játszik.

A sorsjegy mindaddig nálunk marad letéve, mig az huszatik, mely után mi a nyereményösszeget átvesszuk, s a vevőre eső járandóságot részünkről minden levonás nélkül azonnal kifizetjük.

A főnyerő az 1864-iki sorsjegyeknél 250,000 frt, a legkisebb 160, 165, 170—200, — **hitelsorsjegyeknél a főnyerő 200,000 frt**, a legkisebb 165, 180, 185—200 frtig.

Eszerint tehát a befizetett összeg elvesztése lehetetlen,

mivel a legkisebb nyerő is, miként a fünnebbiekből látható, a sorsjegynek — **melynek okvetlenül huzatnia kell**, — beszerzési árával körülbelül egyenlő, **és mi részjegyeiket mindenkor visszaváltjuk.** — Hiszük, hogy ez intézkedéssel a kisösnség egy valódi szükségletének feleltünk meg: mivel a kevésbbé tehetősekenek, kik nincsenek azon helyzetben, hogy egész sorsjegyet szerezzenek magubnak, ezáltal alkalmat nyujtunk, ily sorsjegypapirok előnyeiben magukat, habár kisebb mérvben is, részeltetni, mig tehetősebb egyének a különféle sorozatok és számok összevásárlása által a nyerési esélyeket gyarapitják.

A kevésbbé vagyonos, ki reményt akar szerezni a nyerhetésre, eddig igérvényeket vásárolt, anélkül, hogy pénzeért valaha kárpótlást kapott volna, s a reá költött pénz örökre elveszett: részjegyeink megrétele által ez többé nem szükséges, mivel a vevő egy csekély letétele által **egyszer mindenkorra** biztositja magának a megvett sorsjegy **valamennyi** huzására a játékbani részvételt s azon kellemes tudatban van, hogy pénzét, miként fünebb kifejtetett, el nem veszitheti. — Ajándékokra, jutalmakra stb., díszes kiállitásuk folytán, részjegyeink fölöse alkalmasak.

PIRNITZER TESTVÉREK bank- és váltó-üzlete Pesten, Dorottya-utcza 10. sz.

Vidékről megbizások legpontosabban teljesittetnek s a járulék utánvétele mellett is eszközöltetnek. (248—6,5)

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegezett

tized.-mérlegek

négyszögü alakban, utolérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilárdságra nézve, 8 évi jótállás mellett.

Az czekhez szükséges hitelesitési sulyok rendkivül olcsók.

Horderő: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 50 mázsa.
Árak: 18, 21, 25, 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100, 110 frt.

Egyensuly mérlegek (5 évi jótállás), czekhez tálczák, minden üzletre s minden czélra és használatra alkalmasak, tetszésszerinti utasitás szerint.
Horderő: 1, 2, 4, 10, 20, 30, 40, 50, 60 70, 80 font.
Árak: 5, 6, 7.50, 12, 15, 18, 20, 22, 22.27.50,30 frt.

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, ökrök, tehenek, sertések, borjuk, juhok, továbbá kisebb kézi kocsik, taligák stb. megmérésére.
Horderő: 10, 20, 25, 30, 40 mázsa.
Árak: 100, 120, 150, 180, 200 frt.

kocsi nélkül, azonban a szükséges sulyokkal. Fakorlátai és sulyokkal minden mérleg 15 frttal többb. Vaskorlátai és sulyokkal 50 frt és feljebb.

Szárad-hidmérlegek vert vasból, a hid- és forditó-rudai együtt, hatóságlag hitelesitett, 10 évi jótállás. Megtarhelt kocsik vagy 10b darab állat megmérésére.
Horderő: 50 60 70 80 100 120 150 170 200 mázsa.
Árak: 350 400 450 500 550 600 650 750 750 frt.

Továbbá minden kigondolható, bármily szerkezetü mérlegek és sulyok.

Tizedes-mérleg négyszög talappal.

Egyensuly-mérleg.

Állat-mérleg.

(274—12,3)

BUGANYI L. és TÁRSAI
mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben.
Főraktár: Stadt, Singergasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesittetik.

Legregibb s legjobb hirnévben álló dombor- és szinesnyomat-gyár.

Kanitz C.

papir-, iró- és rajzszerkereskedése Pesten, Deák Ferencz-utcza 6. szám a., a „fehér hajó"-ban, ajánlja levélpapir-készletét a legujabbszerü

NÉV-JEGYEKKEL.

100 db levélpapir szines névjegygyel 1 frt 30, 1 frt 50, 1 fr 80 egész 3 forintig a legfinomabb.
100 db levélpapir és 100 db boritók mindegyik szines névjegygyel 2 frt 40 3 frt, 3 frt 60, 6 frtig a legfinomabb.
Minden 100—100 db levélpapir- és boritókhoz egy diszes pépboritók ingyen adatik.
100 db levélpapir és 100 db boritók névvel és czimerrel vagy kezdőbetükkel diszes pépboritókban 1 frt, 1.50, 2 frtig a legfinomabb.

Látogatójegyek tüstént elkészülve,

szines nyomatban, tömör, fényteleu bristolapirra 100 db 50 kr, minden további sor 10 krral többb; szines bristolapirra 80 kr, brillantin papirra 1 frt, 50; kettős lakpapirra aranynyomattal 1 frt.

Levél-pecsétjegyek.

1000 db aranynyomatban 2 frt 50 kr, a legfinomabb pecsétviasz szinéhez hasonló nyomatban 3 frt, többszinü (congreve) 4 frt.

Férfi papir-gallérkák és hajtókák (mansettek)

1 tucsat gallérkák 35—40 kr. — 6 pár mansettek 35—40 kr.

Raktár rovatozott üzleti és kereskedelmi könyvekben.

Ezek külön megrendelése is elvállaltatik és minden kivánt minta szerint leggyorsabban és legjutányosb árért elkészittetnek.

Szintugy elvállaltatnak mindenféle könyv és könyomdai munkák is.

Ajánlok továbbá kösönöses iró-, irodai- és levélpapirt, levélboritékot, acéltollakat, tolltartókat, rajz- és iront, irodai-, posta- és szines hölgy-pecsétviaszt, teljes rajzszert, tusfestéket, másoló-vászont és másoló papirt, rajzpapirt tekercsben, másoló-gépet, másoló- és alizarin-tintát, diszes tintatartót, tollkést, fénykép-albumot szegével és szegecsek nélkül, beszerzett irótáskákat, portemonnaikat és levéltáskákat, valamint minden más irodai és iskolai szerket nagy választékban.

Angol és francia illatszerek, An de Cologne és a legfinomabb pipere-szappanok.

Minden legcsekélyebb megrendelés is legpontosabb szorgalommal teljesittetik.

Levélbeli megrendelések utánvét mellett, csomagolásért és bélyegdij fejében 10 krt hozzászámitván, leggyorsabban és legpontosabban eszközöltetnek.

Leveleket igy kérem czimezni: (263—24,4)

Kanitz C. papir-kereskedése Pesten.

Szolyvai sávanyuviz.

Minden eddig ismert úgy hazai, mint külföldi ásványos vizek között legtisztább soda-viz — borral vegyitve a legkellemetesebb italt nyujt. Ára egy 40-es ládának 4 frt 50 kr.; egy 60-as ládának 4 frt 70 kr. Megrendelések czimem alatt Szolyvára, u. p. Polena intézendők.

Szolyván, május 1-jén 1869.

Bertalan Pál,
szolyvai forrás bérlője.

(280—3,1)

MISEMONDÓ RUHÁK,

pluviálék, dalmatikák, albák, rochettek, velumok, oltárpárnák és teritők stb.

China-ezüst és tüzaranyozott

monstranzok, kelyhek, cziboriumok, pacifical gyertyatartók füstölők töménytartóval, szentelő-viztartó aspersoriummal, lámpák stb.

(69—26,21)

Egyházi-, czéh- és iskolai lobogók,

baldichinumok és pantifical eszköz, kesztyü infula pastoral, gremial, harisnya, czipő stb.

a legszabadabban kiállitott

ORNATOK,

és minden egyházi szerek

legjutányosb áron

kaphatók:

Oberbauer Alajos,

gyárraktárában, váczi-utcza 15. szám a. PESTEN.

Árjegyzékek és utasitások kivánatra beküldetnek.

Römerbad

(Römer fürdő,)

Stajerországi gyógyhely, a déli vaspályán (junius 1-jétől gyorsvonattal Bécsből 8 ½, Triestből 6 ór.) igen erős hegyi léggel R. 30°, különös hatékony a köszvény, csúz, idegbaj, senyvedés, gyongülés, női bajok, vérkeringési akadály, csont és csuklyó-betegségben stb.,

Környékezve kellemes, kirándulo és árnyékos sétahelyekkel, bérkocsik s lakásokkal van ellátva.

A nyári idény kezdete 1-ső május.

Felvilágositó értesités ingyen ad a Römer-fürdői igazgatóság Alsó-Stajerországban. (267—3,3)

---

5 sorsolás évenkint | **Junius 1-én 1869.** | F-nyeremény 250,000 frt.

Főnyereményi sorsolása a cs. kir. austriai államkölcsön-szelvények 1864-ik évről.

A szelvény nyereményének fokozatosan 250,000; 220,000; 200,000; 150,000; 50,000, 25,000; 15,000; 10,000; 5,000; stb. stb. Legkisebb nyereményrész 160 forint.

Hiteles bélyegzetü szelvényrészeket,

melyek mindaddig érvényesek, mig a főnyeremény 250,000 frt 20 ad részre lefelé 160 frtig részekre nem hullik; az ár előleges beküldése vagy postai utánfizetéssel ajánljuk. — Egy db 8 frt, 9 db ára 70 frt, 20 db ára 155 frt.

Rothschild és társa

Postgasse Nr. 14. Bécsben.

Ismét-eladókról gondoskodva lesend.

(273—5,4)

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.

Nagy-Kanizsa 1869. május 29-én. 22. szám. Nyolczadik évfolyam.

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve
SOPRON- és VASMEGYÉKRE.
Vegyes tartalmu hetilap
a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdászat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik: minden szombaton, egész íven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal: WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési föltételek: Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve: Egész évre 6 frt. — kr. Fél évre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „

Hirdetések: A hat hasábos petitsorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr. Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr. A „Nyilt téren" egy petit sor beiktatási dija 15 kr.

Hirdetéseket elfogad: N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: [illegible] [illegible] Hamburg, Berlin, [illegible] ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse-, Bern-, és Stuttgartban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

Népnevelés.

Mltgos Gróf Szápáry Géza főispán ur által nevelészeti czikkre kitűzött 4 darab aranyra.

IV. pályamű.

Figyelmet vetvén az emberre, azt vesszük észre, hogy a dusgazdag természet ura oly képességgel áldotta meg, mely őt minden egyéb teremtmény fölé emeli. A legtudatlanabb is magára tekintve, azon vallomást teszi, hogy testalkata egyenes*), hogy szemeit, szivét és kezeit fölemelheti ahhoz, kitől minden jó ered, s kinek kezéből a legsulyosabb szenvedéseket is egész odaengedéssel, és bizalommal kell fogadnia, kit szóval és tettel kell megdicsőitenie. Ezen tehetségeiből ismét tudhatjuk, hogy belé oltá az ur az okosság magvait, s ily nemes tulajdonok levén birtokában, méltán fakadhatunk e szavakra: Az ember a teremtő müveinek legremekebbike, s mintegy a természetnek koronája!

Mindazáltal tévuton lenne, ki állitaná, hogy e tehetségek, miszerint parlagon hagyatva is, minden tökélyesités, gond, és élesités nélkül elvezethetnék az embert a végérhetlen tökélyhez. Mert tudjuk, hogy valamint a magára hagyott, nem öntözött, és igy minden őt illető ápolástól megfosztott csemete idomtalan és ferde kinövéseket terem, kellemetlen izü, zamat nélküli, sőt fanyar gyümölcsöt hozott; ugy azon szerencsétlen ember is, ki még csemete korában magára hagyatva, jó nevelőtől nem ápolva egyedül természetes vadságban fejlődött és nőtt fel, kinek keblében és elméjében az öntudatán kivül nőtt sok rosz hajlam és vágy a szintén öntudatán kivül termett jobb érzést, a szelidebb gondolatok gyöngéd virágait elöli, ki gyermekkorában nem vezettetvén az utra, mely az embert igaz rendeltetéséhez vezérli, férfikorában s egész életében álösvényeken bolyong. — Ugy de mit következtet mindebből a józan ész? nemde a nevelés szükségességét? — Igen ezt; mert csak ez azon egyetlen eszköz, mely az emberből embert, a társadalomnak ép tagot, és jó fiat teremthet.

S valóban egyedül a nevelés képezheti az embert emberré, vagyis oly igazság és szeplőtlen becsületesség utján haladó vándorrá, ki felfogva hivatását, bizton haladhat a czél felé, melyet már születése e földre kijelölt. Hogy e tétel: **egyedül a nevelés teszi az embert emberré**, minél világosabb legyen, szóljunk kissé körülményesebben.

Előfordulnak még ma is oly esetek, hogy rengeteg erdők homályában, hegyek üregeiben és folyamok partjain élődő vad emberekre akadunk.*) — Az ily talált emberek nélkülözve az emberiség magasb eszméit, és társaságát, minden nevelés, oktatás hiánya mellett élik le földi pályájok tetemesb részét. Kérdem, ugyan emberek lehetnek-e ezek? oly érteményben, mint egy európai magát embernek nevezi, legkevésbbé; mert noha a természet közös atyja felruházá őket is észszel, kebleikbe oltá az istenség szikráit és nemesebb érzelmeket; de fájdalom csak nyomát is alig találjuk bennök a szoros értemény ben vett embernek, mint a fellegtakarta fény homályosult eszök, mint a szabálytalan szilaj patak ferde irányu akaratuk, még testökön is kifejezve a vadság, olyan levén az mint a ház, melynek lakója rendetlen; rendetlen ez is ugy, hogy a nemesebb érzésü európai csak fájdalommal tekintheti benne az embert. Vannak továbbá emberek Afrikában, kik polgári társadalmat képeznek ugyan, de vajmi szánandó társadalma ez a durva erőkre támaszkodó szövetségeknek. Ezeknél a józan észnek a vad érzület, jó szivnek a kérgezett, nemes léleknek a vad kegyetlenség, vallásosságnak (de nem rajongónak) a pogány elvek vannak ellentéve. Lehet-e ezeket embereknek nevezni? nem. Mert nézzük a rózsaujju hajnalt és a homály fátyola alá derengő alkonyatot, a ragyogó nappalt, és a sötét éjjelt; miként ezek egymástól; ugy különböznek ez itt felhozottak a valódi embertől. De jöjjünk kissé közelebb magunkhoz, s vessük figyelmünket egy pór és egy tudósra, egy fegyelem alatti növendék és egy már alóla kinőtt egyéniségre, egy a közjónak élő, és egy haszontalan járdataposóra; itt is észlelhetjük, hogy mennyivel alárendeltebb szerepet játszik a nevelésben szükölködő az abban czélirányosan részesültnél, mennyivel nemesebb és szebb jövőnek néz elé egy szorgalomban ernyedetlen ifju, mint ellentéte.

Mindezek daczára a világ igen sokban sokszor következetlen önmagához, de különösen a népnevelés ügyében. Ki mondhatja, hogy a nevelés nem teszi a embert nemessé s jóvá? Ugy hiszem, senki. Vallás és nevelés nélkül jó polgárokat, ezek nélkül virágzó álladalmat ki képzelhet? ....

Csak az, ki házat alap, tevékeny embert lélek, napot fény nélkül képzelni tud. — A legnagyobb magyar is szoros egyesülésre inté nemzetünket Krisztus egyházával, mert jól tudta, hogy a vallás az emberi rendeltetés elérésére szánt eszközöknek kifogyhatlan aranybányája. Enélkül Púza jeles szónokunk szerint nincs népnevelés, nincs erős ország, nincs boldog nemzet, helyes államszerkezet. Vallás nélkül a birtok csak irigység és küzdelem szikrája, a jólét csak henyeség vagy zsarnokság párnája, maga a tudomány is átkos fegyver, mely többet megöl, mint megéleszt. Hogy a nemzetiség fentartása, a haza boldogsága, virágzása, békéje mind a neveléstől föltételeztetik, ugyhiszem, mindenki elismeri. Midőn tehát ily nagyszerü a nevelés befolyása nemcsak egyesek, de egyesek által egész társadalmakra is, nem lesz érdektelen róla beszélni. (Folyt. köv.)

SZERÉNYI ENDRE LAJOS.

*) Pronaque cum spectent animantia caetera terram.
Os homine sublime dedit, coelumque tueri
Jussit, et erectos ad sidera tollere vultus.
Ovid. Metam. V. 74,

*) Különösen tapasztalják ezt a Nilus forrását fürkészők. E czélból 1788-ban alakult Londonban egy társulat. Tágjai közül már számosan estek áldozatul az afrikai vadaknak. Legujabban egy derék hazánkfia is, mint a társulat tagja, Afrika vadonjaiban lelte sirját.

Magyarország gazdászata.

Észrevételek Magyarország állat- és növénytermeléséhez.

E czim alatt Párisban Delondre Ágoston urtól érdekesen és tanulságosan egybefoglalt adatokat bocsát közre a „Gazdászati Közlöny" havi füzetekben megjelenő s igen életrevaló vállalat. Miután pedig e vállalat közönségünknél még nem terjedhetett el annyira, miként ez kivánatos lenne, az egyszerü átvétellel olvasóinknak kedveskedhetni s a Wágner László tapintatos szerkesztése mellett megjelenő ama füzetekre a figyelmet irányozhatni hisszük.

Európa egy vidékének gazdászata sem érdemel — igy szól a közlemény — oly kiváló figyelmet, az állat- és növénytermelés tekintetében, mint a magyar királyság, mely kitünőleg gazdászattal foglalatoskodván, — kedvező fekvése és kitünő éghajlatánál fogva, rövid idő alatt a földgömb leggazdagabb vidékévé válhatik. Ezen ország — mint ezt kimutatni törekszünk — a gazdászat terén nagy haladásokat tehet még, habár az utolsó években tett is [illegible], mi által gazdasági termékeinek mennyiségét tetemesen leend képes fokozni.

A magyar királyság, koronatartományaival (Erdély, Slavonia, Horvátország és a határőrvidékkel) együtt 5853 □ geogr. mérföldnyi területü, tehát az összes osztrák-magyar császárság 51., száztóliját teszi.

A magyar korona-terület népesedése 1850-ben 7,864,262 volt, miglen az utolsó nép-számlálás szerint jelenleg mintegy 13,768,500 léleknyi, azaz közel kétszer annyi, mint 18 év előtt.

Magyarország összes területe mintegy 28,664,880 hectárnyi*) (49,800,000 hold) mely területből 1876804 hectare (3259000 hold) terméketlen, és 26,788,076 hectare mivelés alatt áll. Az egyes mivelési ágak szerint, a termő erővel biró földtelepzet következőleg oszlik meg:

szántóföld	17,207,825	kat. hold**)
rét és kert	6,625,200	„ „
legelő	7,296,171	„ „
erdő	14,521,314	„ „
szőlő	621,671	„ „
nádas	274,409	„ „
Összesen:	46,546,590	kat. hold.

Magyarország hires nagy terjedelmü uradalmairól, melyek közől nálunk Francziaországban leginkább ismeretesek.

Sina Simon b., Károlyi Alajos gr., Károlyi György gr., Batthyányi Fülöp hg, Zichy Kámil és Aladár gr, Zichy Edmund gr., Széchenyi Imre és Dénes gr., Andrássy György gr., stb. szép uradalmaik, nemkülönben a magyar herczeg-primás uradalmai, valamint a korona-uradalmai is.

Magyarország mező-gazdasági termékei közül legnagyobb mértékben termesztetik a buza, rozs, árpa, zab, tengeri, repcze, továbbá kender és len; tetemes mennyiségben bor, nemkülönben felemlitendők e helyen azon nagy birkanyájak is, melyek évenkint sok ezer mázsányi gyapjut producálnak.

Kivitelre legalkalmatosabbak Magyarország gazdasági termékei közt: a buza és buzaliszt, a repcze és repczeolaj, dohány, borok, gyapju, épitő- és dongafa és a kender.

Tekintsük meg ezeket közelebbről:

Gabona és buza. Az összes terület, mely Magyarországban gabnatermelésnek szolgál, közel 17,374,000 katastralis holdat tesz, mely területnek 33°/₀ buzával 40°/₀ pedig rozszsal, árpával, zabbal és tengerivel vettetik be. Az 1867. évben Magyarországnak, valamint Austriának is kivételes nagy gabonatermése volt, minek folytán a magyar gabona kivitele, Francziaországba és Angliába, úgyannyira növekedett, miszerint a létező vaspálya-közlekedés elégtelennek bizonyult.

A magyar buza általánosan véve kitünő minőségü; azonban a legkitünőbb a bánáti, bácskai és fehérmegyei buza. Mondhatjuk általánosan, hogy a legjobb buzát a Tisza vidéke termeli. A gabona főpiacza kétségkivül Pest; — nagy gabna-piaczok vannak azonban Nagy-Kanizsán, Győrött, Mosonyban, Törökbecsén és Szegeden is.

A magyar buza kitünő minőségü lisztet és korpát ád, miglen a magyar árpából első minőségü kása nyeretik. Magyarországban mintegy 40 gőzmalom működik, melyekben évenkint közel 8 millió mérő gabona őröltetik. A legnagyobb gőzmalmok Buda-Pesten, Debreczenben, Aradon, Pozsonyban stb. vannak.

Repcze. A repcze leginkább Magyarország nagy lapályain, — a Tisza mentében termesztetik. Bács, Torontál, Csongrád, Békés, Csanád, Arad és Pestmegyében, kevésbé a felsőbb megyékben. A repcze főpiacza Pesten van.

Dohány. A dohány-termelés Magyarországon nagy mértékben űzetik. Mindazáltal hogy a szivar és burnót gyártása a kormány kizárólagos szabadalma, lehet a kormánytól engedélyt nyerni mind a dohány termesztésére, mind pedig kivitelére nézve.

Erdészeti termékek. Az erdők Magyarország összes területének mintegy negyedrészét foglalják el. Miután azonban az erdők elosztása az országban rendkivüli egyenetlen, sok vidéke van Magyarországnak, hol a fa-hiány rendkivül érezhető, és hol — ennek folytán — a fa ára szerfelett magas, miglen más vidékein értékesitése alig lehetséges.

Szőlő-mivelés. Igaz ugyan, hogy a szőlő Magyarország minden vidékén nem díszlik, ennek daczára azonban a magyar bor nálunk is igen ismeretes, nevezetesen pedig a tokaji bor, melyből 1864-ben hozzánk is mintegy 310 hectoliter exportáltatott.

Állat-tenyésztés. Különösen dús Magyarország házi állat-állománya tekintetéből. A 15 milliónyi főből álló magyar lakosság

*) 1 hectare = 1.7374 kat. hold.
**) 1 katastralis hold = 1600 □ öl.

Szerkesztőségi példány.

11,200,000 darab birkával rendelkezik, és ezenkivül minden 1000 léleknyi lakosságra 160 darab lovat is számithatni. Európa egy vidéke sem bir viszonylagosan oly nagy mennyiségü lóval, mint Magyarország. Igy tudjuk például, hogy ezer léleknyi lakosságra Irhon 107, Poroszország 80, Francziaország 80, Belgium 60 lóval bir. — Szarvasmarha állományára nézve is Magyarország a leggazdagabb országok egyike, mintán 1000 léleknyi lakosságra 410 db szarvasmarhája van, miglen Francziaországban csak 282, Belgiumban 278, Poroszországban 305 és Hollandiában 487 db szarvasmarhát találunk (ezer léleknyi lakosságra reducálva). Ami Magyarország birka-állományát illeti, erre nézve megjegyzendő, hogy ebben a tekintetben mind Franczia-, mind pedig Poroszország által tulszárnyaltatik. Francziaországban ugyanis ezer léleknyi lakosságra jut 930 db, Poroszországban 943 db, migfen Magyarországban csak 819 db birka. Ha végül sertés-állományát tekintjük, azt vesszük észre, hogy Magyarországnak 10.00 léleknyi lakosságára vonatkozólag háromszor annyija van, mint Belgiumnak és kétszer annyija, mint Francziaországnak; ugyanis Magyarországban 1000 léleknyi lakosságra jut 327 db sertés, miglen Hollandiaban 81, Belgiumban 101, Francziaországban 147 és Poroszországban 146.

1866-ban Magyar-orsz. volt 2,755,755 földbirtokosa, vagyis minden ötödik lakos földbirtokos.

Magyarország némely vidéke feltünően szenved a nagy szárazságtól, minek folytán — mondhatjuk — minden negyedik év inséges év. Némely vidékén évenkint csak 13 hüvelyknyi vizenyős lecsapása van. Ha ezen országban czélszerü, mesterséges öntözés (irrigatio) volna alkalmazva, hasonló módon mint Lombardiában; és ha az ország természetes vizei és folyói akként volnának szabályozva, hogy az öntözéshez szükségelt vizmennyiséget szolgáltatni képesek volnának: Magyarország Európa legdúsabb gazdasági vidékévé válhatnék. Ezek azon érvek, melyek az országot rábirták egy nagyszerü öntözési részvény-társaság alakitására, 4 millió font sterling alaptőkével.

1867-ben Magyarország gabona-termelése hectáronkint átlag 35 hectoliter volt, az összes gabona-productio ugyanazon évben 44 millió hectoliterre rugott, melyből 28 millió az országban fogyasztatott el, 16 millio hectoliter pedig kivitetett a külföldre, képviselvén 300 millió franknyi értéket.

Az adatokat, melyek értekezletünk összeállitására szolgáltak, részint Dr. Jockson (Kew garden, London mellett) „Gardener's Chronicle" és „Journal of the Society of arts" közleményeiből vettük, részint pedig az 1867-ki párisi világkiállitás alkalmával tudós ügytársunk és barátunk Wágner László tanár ur és a „Gazdászati Közlöny" szerkesztőjétől nyertük, — kinek is ezennel őszinte köszönetet szavazunk.

Heti szemle.

Május 28-án 1869.

(Bi.) A nápolyi királyné 9 év után áldott állapotban van. — Özv b. Wenckheimné sz. b. Orczynő (a belügyminister anyja) megérte 5-ik nemzedéke látását, a kis Gr. Nádasdy Juliát. — Bécsben a Schiller-szoborra eddig 27 ezer frt gyült be. — Napoleon hg e hó 19-én Párisba érkezett. — A delegatio jul. 1-én jő össze Bécsben. — A Bemszoborra eddig 2522 frt jött be. — Karagyorgyevits hg szabadlábra bocsáttaték. — Hollós László fiatal iró eljegyezte Kendelényi Fánni nemz. szinházi énekesnőt. — Királyné ő Felsége 25-én Becsből utazott, honnan Ischlbe távozand. — A keresk. ministerium utóbbi 10 év terméséről kimutatást kiván beterjesztetni a törvényhatóságoktól. — A jóremény fokánál 400 mfd hosszu földterületen 6 hétig tartó hőség közben a hőfok fubr. 9-én legmagasbra hágott s tűz támadván, minden éghető hamuvá lett. — A francziabank 5 milio font aranyat ajánlott az Angolbanknak, nem fogadta el tetemes pénzkészlete miatt. — Borkiviteli társaság alakult Pesten egy milio frt alaptőkével.

Hírek.

△ Zene és ének próba. Mult vasárnap május hó 23-án, délelőtti órákban tartá Pyllemann ur jeles zongora- es ének-tanárunk ez évi nyilvános próbatételét Guttmann H. S. ur fényes laktermeiben; a tanitványok előhaladása minden tekintetben kielégitő volt, az énekben Dietrichstein k. a., a zongorában pedig Rosenstock k. a. különösen kitüntek, jól esett látnunk hogy csalta ki a növendékek ügyessége jelenvolt szülők szemeiből az örömkönyeket; jelenvoltak mintegy 80-an, kik Guttmann család által szivélyesen fogadtattak.

— A nkanizsai torna-egylet május hó 29-én d. u. 5 órakor a „Zöldfa" kertben tartja nyilvános disztornázását. Kedvezőtlen időjárás esetére a következő szombaton fog tartatni.

— Zala-szent-Balázson május 18-án szerencsétlenül járt egy söjtöri kőmives, ki meg ittasodott fővel fogott egy bevakolandó uj boltfal egyenesre hozásához, s annak folyton alját vágván — mit sem hajtván a jóakaró figyelmeztetésre — az végre kidült; s a boldogtalan derekát altestével együtt szétzuzá. Sz. Balázson a haldoklók szentségével ellátva, másnap Söjtörre szállittatott s övéi korében nagy kinok közt adá ki lelkét. Két gyámolatlan árva s egy kesergő özvegy siratják a boriszákos apának gyászos kimultát.

— Károlyi Lajos szintársulata Nagy-Kanizsáról Szombathelyre távozott.

— Vasmegyei „Deákkör" május 31-én délután a „Szarvas" vendéglő nagy termében közgyülést tart.

— A honvéd toborzás Sopronban 18 és 19-én tartatván 2 egyén vált be.

— A belügyminister Somogymegye közönségét rablók-, rablógyilkosok-, azok buntársai-, orgazdái- és gyujogatókra nézve, további egy évre rögtönbiráskodási joggal ruházta fel.

— Zalamegye kapornaki járás szolgabirájától az aradi vértanuk emlékszobrára 12 frt 30 kr. küldetett. A főösszeg jelenleg 30550 frt.

△ Egy ember eltünése. Horvátországból egy 28 éves egyén Vidoveczre jött 100 ftnyi kölcsön felvételére, melynek átvétele után egy vendéglőbe tért mulatni, hirszerint ott lerészegedett; hova lett innen? senki sem tudja.

△ Boldogult Bisztricsányi Jánosné sz. Zsoldy Julianna végrendelete május 26-án bontatván fel, kitünt, hogy aki eltében annyi jót gyakorolt, utolsó óráiban sem feledkezett meg a jótékonyság gyakorlatáról, ugyanis: a nkanizsai nagygymnasiumnak 20 frt. — A kath. és izr. kórházra egyenkint 10—10 frt, az ev. iskola, a városi és szentferenczrendüek templomára szinte 10—10, összesen 70 frtot hagyományozott, mely összeget a gyászoló férj azonnal ki is fizette. Buzditásul emlitjük fel ez esetet, hogy az anyagilag gazdagabbak hasonló üdvös cselekvényre gerjedjenek.

— A nagykanizsai nagygymnasium ifjusága tavaszi vigalmaul f. évi junius 2-án fél 6 órakor a „Zöldfa-kert" helyiségén mű-ének- és szavallati akademiát tartand, ugy erre, mint a zöldfai nagy teremében ezt követő zártkörü tánczestélyre a t. meghivottakat s illetőleg családjokat szives megjelenés végett tisztelettel-jesen ezuttal is meghivja. N.-Kanizsán, május hó 25. 1869. Az igazgatóság.

△ Az urnapi körmenet Nagy-Kanizsán meghato áhitatossággal nagyszámú hivek kiséretében tartatott meg. Sok szép, fehérbe öltözött kis leány festőileg emelte a diszünnepélyt.

— A honvédtoborzás Nagy-Kanizsán május 24. 25 és 26-án tartatván, három egyén állt s vált be.

— Láng Fülöp nagykanizsai születésü jeles baritonista, ki hosszabb idő óta külföldön a legszebb elismerésben részesült, a pesti nemzeti szinházhoz szerződtetett.

Hasznos tudnivalók.

— Eperfák idomitó nyesése. — Beauvais Emil franczia selymész tekintély az eperfák idomitó nyesése körül a következő utasitással szolgál: „Az eperültetvények nyesése közönségesen télen, de nyáron és mindjárt levélszedés

TÁRCZA.

Mulnak évek...

Mulnak évek, — mulnak gyermekségem
Boldogitó, édes álmai,
Gondtalan öröm helyett nehéz bú
Önterhétől fog szüm vérzeni;
Gyermek-éltem, töled meg kell válnom,
Isten veled szép tündér-világom!

Hejh! Midőn még jó anyám ölében
Játszadoztam bú és gondtalan,
S átkarolva szoritott szivére,
Édes csókkal zárta ajakam;
Nem zavarta semmi boldogságom,
Isten veled szép tündér-világom!

Gyermekévek, oh mily andalitók
S dús reménynyel telvék napjaid!
Nem kinoztak betölthetlen vágyak,
Egy kis báb tündér-világába vitt;
Oh mi szép, mi édes vott ez álom,
Isten veled szép tündér-világom!

Üdvözöltem a tavasz kinyiltát,
Mert uj élveket hozott nekem,
Szép lepók után futék örömmel,
S jót nevettem földre estemen;
Hallgatám madár dalát virányon,
Isten veled szép tündér-világom!

Jöttek évek, álmaim növelték,
Oh mi szépek voltak álmaim!
Hogyha olykor egy-egy eltünék is,
Nem dulá szivem keservi kín;
Álmokat teremte ifjuságom,
Isten veled szép tündér-világom!

Átrepültem gyakran képzeletben,
Vágyó szivvel bérczen, völgyeken,
Mézbevölve lányka szép szemétől
Andalodva függe rajt szemem;
Multba vitte lelkemet a vár-rom,
Isten veled szép tündér-világom!

Mulnak évek . . . mulnak ifjuságom
Boldogitó édes álmai,
Gondtalan öröm helyett nehéz bú
Önterhétől fog szüm vérzeni;
Hejh! már érzem eltünt boldogságom —
Isten veled szép tündér-világom!

BORONGÓS.

Rózsa menyegzője.

— Elbeszélés. —

(Vége.)

Elnémultak ajkaik. — A fülemile méla-bús csattogása virrasztott édes álmuk fölött. Csak szivök hangos dobbanásai beszéltek; — oh a szerető szivek értik a nyugtalan hangokat!

Közeljárt a látkörhöz Aurora csillaga, midőn a két szerelmes elvált egymástól.

Nehéz volt ez, tán sejtették, hogy — örökre történt.

A MENYEGZŐ.

Szokatlan zaj tölti be a kastélyt. Bogláros paripák nyargalnak fel a kanyargós uton, díszes hintókat röptetve maguk után.

A kerek domb valóságos paradicsommá van varázsolva. Pompás hölgyek szállnak töl s alá a virággal himzett kertben, délczeg férfiak karjaiba szőve hófehér kezecskéiket.

Köztük találjuk a szép Rózsát is, — Tördemiczi karján. Ragyogó szemeiben a szenvedésnek sugári látszanak — s halovány arczáin a belső fájdalom rajzolta vonások, melyek angyal-alakját még érdekesebbé tették. Némével az irigységnek szemlélték a fényes vendég-hölgyek e gyönyörü alakot, tán csak azok nem, kiknél a hiuság egészen hiányzott — föltéve, hogy nőt anélkül képzelni is lehetne.

A verőfényes alkonyat együtt találta a nászvendégeket. Hangzik a parancs a kastély tágas udvarában, követve robogó hintók zajától. — Indul a nászmenet.

Keressük föl Bélát.

Mióta utószor találkozánk vele, szenvedő lelke megtörte testi erejét.

Midőn belépünk hozzá, az atya karjaira támaszkodva látjuk őt, hogy az utczára nyiló ablakhoz léphessen. Alig helyezkedett karszékébe, halljuk a kastélyból kanyargó hintók tompa döbörgését. — Merev tekintete épen az utczán kalandozott, midőn a nászos kocsik a ház előtt repültek el. Amint Rózsát megpillantá, görcsös erővel szabaditá magát az ősz apa tartóztató karjaiból; kétségbe esve hörgé Rózsa nevét; ki akart rohanni, de lelke fájdalma sulyosabb volt — megtört alatta.

— Ma esztendeje, hogy Polim (neje) feküdt ravatalon! Oh Isten! most fiamat veszed el? — zokogott az ősz apa — ha van irgalom számomra, csordultig a szenvedések pohara, oh adj halált!

Ezután székre nehezedve, csendes lett, mint vihar után a határ; csak izgatott lelke háborgott a kétségbeeséssel küzdve. Zilált, ősz fürtjei verejtékes homlokára hullva, fagyos tekintettel csüggöttek szemei fián.

Hosszu szünet után Béla sakitá félbe a csendet.

— Atyám! Nem láttad? oh nézd; szivemet kitépték! Jeget tettek keblembe. Oly hideg, megfagy lelkem. Már haldokol. Amott a temetőben nyitott sir áll. Oly csendes. Jöjjetek, — temessetek el! Édes ott alant. Hideg szobor áll fölötte, könyeket hullat, mintha sirna. Sirjatok, csak sirjatok! hadd záduljon föl szivetek minden idege; sohajitokra száradjon el a virág kebleteken, ti gyilkosok! Megnézem, miként örvendetek, midőn egy martyr-galamb küzd köztetek. Mosolygjatok, úgy, úgy, mosolygjatok. — Ah! égető lángot érzek szivemen nyaldosni. Lelkem ég [illegible] rajt. Fussatok előlem, ereszszetek!

— Fiam! — Kegyelmes Isten, oh add vissza fiamat, hallgasd meg az apát! Nem kérek töled többet üdvnél, legnagyobb kegyelem lesz számomra, add vissza Bélát! — Fiam! fiam!

Utánna akart rohanni, de összeomlott, mint az elaggott tölgy a villámcsapás alatt.

*

Harsogó zene hangjai szállnak a kastélyból a völgyben terülő falu fölött. Vigan lejtnek a fényes vendégek. Öröm sugárzik minden arczon; de Rózsa arczán az emésztő bú vonásai ülnek. Épen Tördemiczi karján lejt, mint egy dicsőült halott szelleme, midőn Béla a terembe lép öszszekuszált hajzat s tépett ruházattal.

Béla zavart tekintetével valakit keresni látszott; csendes volt kezdetben.

— Láttatok-e turbékoló galambot — szólt mélyen s reszketegen — midőn a fölötte kavargó ölyv elragadá párját, s csak a sipogó verebek csevegtek körüle? Talán nem is ölé meg, ha tudta volna, hogy annak életét elrabolva, másik lelkének gyilkosa lesz.

Az utolsó szavakat fájdalmasan hangsulyozá, s ismét hallgatott, mint közelben a természet, midőn a távolból vihart halljunk előre törni.

A vendégek kérdező tekintete majd Bélára, majd Révesi Gézára esett; némán álltak, mint holt kőalakok a szobrász műhelyében.

— Boldog voltam. Oh boldogság! elrepül, mint sohaj a fagyos ajkakról, s nem tér többé vissza soha. Elszáll, mint az összeégett lélek a mardosott kebelből. Nekem is volt lelkem. Itt lakott szivemben. Most tüz van itt, égető tüz. Fussatok, mert elhamvadtok tőle, mint futócsillag ott fön.

Rózsa hangos sikolytása szakitá félbe Béla beszédét, s rohanó léptekkel közeledett eléje. Béla neve hangzott utószor szeplőtlen ajkain, e volt vég szava. Szive meghasadt.

— És a vőlegény? — kérdém az elbeszélőt

— Még azon éjjel eltünt, senki sem tudja hova. Végberken, jószágán sem volt azóta.

Mig ismerőm ezeket előadá, lakához értünk, hol igy folytatá beszédét:

— Setét éj volt, mint az őrült gondolata. A zdörgő villámok vetettek egy-egy vakitó fényt a fekete éjszakába. Az erdők vadai is reszketve vonultak zugolyukba a természet renditő csatája elől.

Egy embert látunk küzdeni a fölkorbácsolt elemekkel, midőn a fellegek kék-vörös, láng nyila tombolva száll alá. Tajtékot duzzasztva hömpölyög az ár a halmok nyilásain, mint a lánczról szabadult fenevad, magával ragadva mindent, mit utjában talál.

Egy ily csatorna fölött kiálló sziklán rohan kapaszkodva az alatta sustorgó örvény felé, — követve hü ebétől.

Épen egy czikkázó villám tompa morajjal zudul alá, amint a habok közé esik s utána hü követője is éles vonitást hallatva; azután mind kettő eltünt.

Elhangzott a vihar bősz ordítása. Eloszolt az éj. — Ragyogó aranysugaraival emelkedett láthatárra a nap, összegyüjteni a virág gyöngyeit a lombokról. Vigan röpködnek s zengik dalukat a lég lakói. Himes pillangók virágról virágra szállnak, tündezve a napsugaras légben. Mosolyogni látszik az egész természet.

Még a sziklás dombok meredek völgy-hasadékaiban van feltünő jele a viharnak. Itt még látni a tajtékot vesztett áradat végvonaglását.

Korán reggel hagyám el lakomat, megnézendő, nem tett-e kárt a mult éji vihar.

Épen a dombok alá érkezém, — a mint a nap kelt.

Egyik öblös vizmosásban találtam a szerencsétlent, hü követőjével együtt, az iszap s a vihartól halmozott faágak közé kavarva.

A boldogtalan Béla volt.

A büszkesége tört Révesi Géza, Rózsa mellé temetteté, ő készittette a siremléket az ismert felirattal:

„Rózsa és Béla."

KESZLER GYULA.

Sonette.

Mi fáj? — ne kérd, hisz én se kérdezem...
„Szeretlek!" — abba' benne van mi fáj;
E szóba' földi kín, de égi báj
Ölelve rejlik, él is, érzem!

S te is szeretsz, miként (igaz?) ki sem.
Ekép fohászaink . . . a szüziek
Magasba szállnak, ott az égiek
Ölelve gyüjtik össze kedvesen.

Örömkönyink a földre omlanak
S a por nagyobb, hivebb rokon leend
S magasztosabb virágokat teremt.

Eként az ég, a föld mienk marad
Örökre én lelkem kedves fele!
Hisz áld a szeret szerelmünk istene!

BÁTORFI.

szokott történni; nézetünk szerint a téli (kora tavaszi) nyesésnek előnye elvitázhatlan, az kevésbbé meriti ki a fa erejét, s habár a levélzetmést egy évvel hátráltatja is, de ezen hátrány jövőre a szebb s kifejlettebb levelek által busan kárpótolva van.

Tekintve magát a műtétet (nyesést), törekvésünket oda kell irányoznunk, hogy a fa minden egyes részeiben a tökéletes egyensulyt helyreállitsuk, e végből ne csak arra forditsuk figyelmünket, hogy a galyak egymástól arányos távolságban álljanak, hanem különösen még arra is, hogy elhajlásukban a kellő irányt föntartsuk, s ez utóbbi pont annyiban lényeges, miután tapasztalásból tudjuk, hogy a nedvkeringést kevésbbé a fa nagysága, mint inkább az ágak kisebb-nagyobb elhajlása szabályozza. Tovább minden kimélet nélkül eltávolitandók: a korona belsejében rendetlenülfejlődő, egymással érintkező galyak, s csakis azokat hagyjuk meg, melyek a központból kifelé irányulnak; ha mindezeket figyelembe tartjuk, ültetvényünk fejlődésénél nem csak szép összhangzást eredményezünk, hanem a légkör és világosság üdvös behatását is biztositjuk. (Vége köv.)

Próbacséplés eredménye. Kedves szolgálatot vélünk tenni a magyar gazdaközönségnek azáltal, hogy hirlapok utján közöljük az angol gazdasági gépgyárosok legveszedelmesb versenytársának, Kockum, malmöi svéd gépgyárosnak Magyarországba szállitott gőzcséplő gépeinek feltűnő nagy munkaképességét, valamint szerkezetük és az anyag minőségének kitünőségét. Május hó 20-án volt alkalmunk látni egy Kockum-féle gőzcséplőgépet Tászláron, Pestmegyében, hajóállomás Harta, u. p. Kis-Körös Benicsky Márton ur birtokán. A gép külső csine és lehetőleg szilárd és czélszerü szerkezete mindnyájunkat meglepett. A hosszu tengeri ut daczára, melyet szállitáskor Malmöből Königsbergig tennie kellett, a gép legkevésbé sem szenvedett, úgy, hogy rajta a legkisebb reszelni vagy kovácsolni való volt, nemkülönben a cséplőg fasszerkezete is bizonyságát adá a deszka szárazságának, felhasznált fa kitünő minőségének. A munka hibátlan gyorsasággal folyt. Déli 12 órakor vontatott a gép működése helyére s délután 4 órakor már hallottuk azt fütyölni. Munkájának minőségét illetőleg jó lelkiismerettel mondhatjuk, miszerint a legelső petrencze szalmában is alig voltunk képesek egyes szemeket felfedezni, törek és polva hasonlóképen minden szemtől mentek voltak; az elcsépelt gabona pedig oly kitünően és tisztán volt megrostálva (a gép sortirozó készüléke által,) hogy a t bátran lehete szállitani a szérüs kertből azonnal a piaczra. Tüzelő anyag, söt viz is feltünően kevés fogyott; a próbacséplés szerint teljességgel elégségesnek bizonyult óránkint 4—100 ölnyi fa.

Tászlár, 1869-ki május hó 25-én.

Szemere Ödön, Lipcsey Tamás, Benicsky Béla

Nyilt pósta.

— M. Fl. Buda. A „Pusztai képet" köszönettel vettük; 5 példányt azonnal s készséggel a postára tettünk.

— Szent-Balázsra. Szivesen vesszük mindenkor.

— Lapunk előbbi számának néhány példánya hiányosan került ki a gyors munkákkal tulhalmozott nyomdai gépek alul, szives elnézést kérünk: a reclamált s még reclamálandó számokat, mig felesleges példányunk tart, készséggel becseréljük s illetőleg után pótoljuk.

Nyilt tér.*)

Az emberi erő fenntartását még a legidősebb korbelieknél is ténylegesen fenntartja a Hoff-féle maláta-kivonat egészségi sör.

Kik ezen bajokban szenvednek, sziveskedjenek ezen forrást megkisérteni, mely az utóbbi éven több százezer, és e gyógyszer feltalálása óta millió egyént gyógyitott ki e betegségből.

Udvari szállitó Hoff János ur központi raktára Kärntnerring 11. Bécsben.

Két levél, az egyik 10 év előtti, a másik jelenkori.

I. Hoff János urnak, udvari szállitó Berlinben. Baden (Bécs mellett) 1859. febr. 20 Az ön Maláta-kivonata oly csodálatosan hat 76 éves koru erőmre, hogy ezen gyártmány nélkül nem tudok lenni, ámbár tudom, hogy fiatalabbá nem tesz. Nemes Wuthwery Mederer, orvostudor.

II. Hoff János ur főraktárába, Bécs, Kärntnerring 11. szám Az önnek Maláta-kivonatu sörét már nem nélkülözhetem, mert életemet tartja fenn, azért kérem ne soká várakoztatni reá. Mederer, orvostudor.

Mint mellékeltnek közöljük e következő sorokat: Potsdam, 1869. febr. 15 Hogy önnek Maláta-kivonata és Maláta egészségi chokoládéja sok beteget felüdülésre segitett, az a világ előtt ismeretes, — Nekem a legnagyobb örömem volt, hogy egy barátomnak gyermeke, (kiskoru, ki anyját már elvesztvén) sorvadásban szenvedett és az ön csodálatos Maláta-chocoládéporát a nélkülöző anya-tej helyett élvezvén, láthatólag jött erő- s egészségben ugyannyira, hogy hihetetlenné vált a gyermek betegsége. Wolf, kereskedő, Naunerstrasse 49. — Igy hangzik számtalan elismerés minden osztályból.

Árak: Maláta-kivonat egészség sör üveggel és csomagolással: 6 üveg 3 frt 70, 13 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 80, 120 üveg 55 frt; — Maláta-egészség-csokoládé Nr. 1. egy font 2 frt; Nr. II. egy font 1 frt 60, öt fontnál fél font ingyen, és fontnál egy és egy negyed font. Maláta-chokolé lepeg csecsemők számára; a hiányzó anyatej pótlására 60 és 40 kr. Moll-maláta-bonbons 60 és 80 kr. Minden Bécsből.

A valódi udvari Maláta-kivonat egészségi sör-Maláta-egészségi-chokolade és Maláta kivonatu bonbons csupán Hoff Jánosnál Kärntnerring 11-ik szám kapható Bécsben.

Kapható Pesten Török József gyógyszerésznél Királyutcza 7-ik szám. Leitner és Grünwald. — N.-Kanizsán kapható Rosenberg J. és Wallisch J.; — Schwarz Adolf; Rosenberg Ferencz és Reichenthal C. uraknál.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

ÜZLETI-HIRNOK:

Nagy-Kanizsa, 1869 május 28-án.

A külföldi piaczokróli tudósitások s kérdezősködések hiányában, mint a Kaliforniából Angliába való tetemes szállitás miatt az utóbbi két hét alatt nem állt be semmi árjavulás. Rég idő óta alábbszáll a gabnaforgalom nálunk, és még mindig várható is annak lanyhasága, a nehezebb minőségü buza még némileg kerestetik, — de a csekélyebb minőségüek majd eladhatlanok. A repcze ellenben erős keresettségnek örvend és magas árakkal foglaloztatik.

Piaczi heti-vásári kelatárok.

NAGY-KANIZSÁN, május 28-án.

Alsó-ausztriai mérőnként.

Termények: Buza 83—85 fontos 3 frt, 50 kr. fr 85—86 fnt. 3 fr. 70 kr 87—88 fnt. 4 frt — — kr. Rozs 78—79 fnt 2 fr. 40 kr. 79—80 fnt. 2 ft. 70 kr. Árpa serfőzőnek, 70—71 fnt. 2 fr. 30—40 kr 71—72 fnts 2 frt. 50 kr. Árpa közönséges, 65—66 fts. 2 fr. 30 kr. 67—68 fns. 2. frt. 60 kr. Kukoricza 2 frt 10 kr., 2 frt 25 kr. Kukoricza olasz (cinquantin) 2 frt 30 kr. Zab 44—45 fns. 1 frt 85 kr. 46—47 fns 1 frt 90 kr. Pohanka 66—68 fns. 2 frt. 60 kr. 60—65 fts 2 frt. 90 kr. Paszuly fehér 3 frt 50 kr Paszuly, tarka 2 frt. 80 kr. Széna mázs. — frt. kr. Szalma -- frt — kr.

Bécsi pénzárfolyam, máj. 28.

5% metaliques 61.40; 5% nemz. kölcsön 69.65; 1860-ki álladalmi kölcsön 100.10; bankrészvények 7.40; hitelintézeti részvények 285, —; London 124.10; ezüst ágio 121.35; arany darabja 5.84 5/10 kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Buda felé	d. u.	1 óra	22	percz.
"	"	"	estve	9 órakor.		
"	"	Bécs	d. u.	2 óra	30	"
"	"	"	reggel	7 óra	15	percz.
"	"	"	estve	7 óra	45	"
"	"	Triest	d. u.	1 óra	50	"
"	"	"	estve	9 óra	25	"
"	"	Barcs	reggel	8 óra	56	"
"	"	"	délután	2 óra	—	"
É-k. N. Kanizsára		Buda felől	reggel	5 óra	6	"
"	"	"	d. u.	1 óra	29	"
"	"	Bécs	reggel	8 óra	20	"
"	"	"	estve	7 óra	30	"
"	"	"	délb.	12 óra	12	percz.
"	"	Triest	reggel	5 óra	25	"
"	"	"	délben	12 óra	52	"
"	"	Barcs	d. u.	1 óra	44	"
"	"	"	este	7 óra	20	"

Heti naptár.

Május 30-tól Junius 5-ig 1869.

Hó- és heti-nap		Katholikus naptár	Protestáns naptár	☽ utj
A nagy estebédről. Lukács XIV, 16—24.				
30	Vasárnap	C 2 Ferdin.	C 1 Nánd.	[illegible]
31	Hétfő	Petr. Ang.	Györgyike	
1	Kedd	Nikod. v.	Blandina	
2	Szerd.	Erasm. ☾	Erasmus	
3	Csütörtök	Klotild, K.	Kornélia	
4	Péntek	Jás. sz. sz.	Quirin	
5	Szombat	Bonifacz p.	Marcian	

Felelős szerkesztő: **Wajdits József.**

Segédszerkesztő: **Bátorfi Lajos.**

HIRDETÉSEK:

!! Egy ezüst tallér egy forintért !!

(231—12,5)

A cs. kir. vámhivataltól **20,000 porosz tallérért átvett bielefeldi lenáruk** a becsbiztos rendeletére **20,000 osztr. forintért** egyenkint vagy egyes összeválasztással önkéntesen kiárultatnak

a cs. kir. kizár. szabadalmazott

LENÁRUK RAKTÁRÁBAN

Goldschmiedgasse Nro 3, im neuen Bazar.

Egy vég **bielefeldi vászon**, 56 berlini, 50 bécsi röf, 20 tallér helyett csak 20 frt o. é.
Egy „ **igen finom bielefeldi vászon**, 50 bécsi röf, 24 tallér helyett csak 24 frt.
Egy „ **igen finom szövet**, 56 berlini, 50 bécsi röf, 27 tallér helyett csak 27 frt.
Egy „ **legfinomabb battist-szövet**, 50 bécsi röf, 35 tallér helyett csak 35 frt.
Egy „ **szövet**, 36 berlini vagy 30 bécsi röf, 15 tallér helyett csak 15 frt.
Egy „ **kincskészitett nehéz hálvászon**, 30 bécsi röf, 10 tallér helyett csak 10 frt.
12 darab **bielefeldi len-zsebkendő**, 3 tallér helyett csak 3 frt.
12 „ **igen finom len-zsebkendő**, disses szegélyzettel 5 és fél tallér helyett csak 5 és fél frt.
12 „ legfinomabb **len-battistkendő**, atlasz-szegélyzettel 6, 7 és 9 tallér helyett csak 6, 7 és 9 frt.
Len-asztalnemük 6 személyre, 5 és fél, 6, 7 és 8 tallér helyett csak 5 és fél, 6, 7 és 8 frt.
Több 1000 darab battist-sál és főkö-kendők finom dús kézi himzéssel, darabja 40, 60 és 80 kr.
Chinai selyemkendők a legujabb szegélyzettel, **nők számára**, darabja 90 kr.

Mindegyik vászon a legjobb és legszilárdabb munkával van készitve; s mindegyik darabra pontosan rá van irva a röfök száma és az ára.

Egy és igen jó vászoning, mindegyik férfi-nagysághoz alkalmazva; csak a nyakmértéket kell tudatni. — 1 és fél, 2 és fél és 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2 és fél 3 frt.
Igen finom bielefeldi vászon-ingek, legjobb munka, igen szép mell-redőzettel, 3, 3 és. fél, 4 és fél tallér helyett csak 2 frt 80 kr, 3, és fél 4 és fél frt.
Igen finom bielefeldi vászoningek, és uj divatú kereszt- vagy mellredőzettel 4 és fél, 5 és 6 tallér helyet csak 4, 4 és fél, 5 és 6 frt.
Vászon férfi-lábravalók házi vászonból 1 50, 1.80, 2, 2 frt 50 krig.
Shirting férfi-ingek finom mellerestékkel, tetszés szerinti szép szabásu és nagyságu 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 2, 2 és fél és 3 frt.
Igen szép színes cartos-ingek, legujabb mustráju 1 és fél, 2 és 2 s fél tlr h. csak 1 és fél, 2 és fél frt.
Női vászon ingek különféle formával tetszés szerinti nagyságban 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 és fél, 2, 2 és fél, 3 frt.
Finom női vászon ingek himzéssel s csipkézettel 3 és fél, 4 és fél és 7 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél 6 frtig.
Női háló-ingek finom vászonból 3 és fél, 4 és fél tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél frt.
Finom himzésü női háló-ingek finom vászonból 6—9 tallér helyett csak 5—8 frtig.
Női nadrágok finom battistból vagy vászonból 1.50, 2, 2.50, finom himzésü betoldással és csipkével igen elegans 2 frt 80 krtól 3 frtig.
Női háló-ütőkék elegáns szabással, fenálló vagy lehajtó gallérral, 1 és fél, 2 és fél, 3 tallér helyett csak 1 fél, 2 és fél, 3 frt.
Ütőkék himzéssel és csipkével, legujabb minta, 4 és fél, 6—10 tallér helyett csak 3 és fél, 4 és fél egész 7 és fél frt.
Női alsóujjak krinolin vagy uszályos ruhákhoz, finom készitmény 3 és fél, 4 és fél, 5 és fél frt, igen elegans himzéssel 7 és fél egész 7 frtig.
Berlini gyapju-mellény és **nadrág** férfiak és nőknek 2 és fél, fél és 4 tallér helyett csak 2 és fél, 3 és fél, egész 4 frtig.
10,000 röf háromnegyed széles bielefeldi **fehér fonal-vászon**, bécsi röfe csak 35 kr.
20,000 röf finom **shirting**, röfe csak 35 kr.
Az elküldés utánvétel mellett eszközöltetik az osztrák birodalom minden vidéki városába. 30 frt vásárlásnál **6 darab kendő ingyen hozzá adatik.**

CZIM: An die k. k. österreichische und kön. ung. Leinen- und Wäsche-Niederlage in Wien, Goldschmiedgasse Nro 3, im Neuen Bazar.

!!! **Szerencse föl** !!!

Egy millió 390,000 tallér kész ezüst pénzben

a Herczeg Braunschweig-féle kormánytól biztositott s felállitott országos lotteria által 22,400 nyereményre és következő nyerő összegekre felosztva játszik: *175,000, 105,000, 70,000, 35,000, 21,000,* 2-szer *17,500,* 2-szer *14,000,* 2-szer *10,500* 2-szer *8050,* 4-szer *7000,* 3-szor *4375,* 12-szer *3500,* 23-szor *2625,* 105-ször *1750,* frt stb. Mindezen nyeremény kihuzás után rögtön készpénzzel fizettetik. Az egészre csupán hat huzás eszközöltetik, melyek közül az első már

junius 10- és 11-én tartatik meg.

Ha a nagyobbszerü játékhoz ezen lotteriánál, sokkal kevesebbet bizonytalanitunk, miután *egy egész erdeti sorsjegy (nem igérvény)* csak 7 frt, egy fél — 3 1/2 frtba, egy negyed csekély 75 krba jön, — melyek az összeg beküldése után a legtávolabb helyre is megküldetik.

Ki tehát ezen csekélységbe kerülő szelid uton szerencséjét megkisérteni ohajja, méltóztassék bizalommal lenni

Schwarzschild Gusztáv,

nagykereskedő-házhoz Hamburgban.

Dr. Pattison's

GICHTWATTE

(CZÚZ-VÁSZON)

lindert sofort und heilt schnell Gicht und Rheumatismen aller Art, als: Gesichts-, Brust-, Hals- u. Zahnschmerzen, Kopf-, Hand- u. Kniegicht, Gliederreissen, Rücken- u Lendenweh.

in Paketen zu 70 kr. zu halben zu 40 kr. zu haben bei Josef Wajdits in Gr. Kanizsa

Seit einem Jahr litt ich an heftigen Rückenschmerzen, welche in letzterer Zeit sich so verschlimmerten, das mir das Gehen u. Bücken zur höchsten Beschwerde ward. Nach dem ersten Gebrauch der Dr. Pattison'schen Gichtwatte besserte sich mein leidender Zustand sehr merklich. Nach Anwendung der zweiten Auflage bin ich nicht allein von sämmtlichen Rückenschmerzen gänzlich befreit, sondern ich kann im 78. Jahre wieder ohne Schmerzen gut gehen mich gut bücken u. sogar ohne Beschwerde etwas von der Erde aufnehmen.

5 sorsolás évenkint

Junius 1-én 1869.

F-nyeremény 250,000 frt.

Főnyereményi sorsolása a cs. kir. austriai államkölcsön-szelvények 1864-ik évről,

A szelvény nyereményének fokozatosan 250,000; 220,000; 200,000; 150,000; 50,000, 25,000; 15,000; 10,000; 5,000; stb. stb. Legkisebb nyereményrész 160 forint.

Hiteles bélyegzetü szelvényrészeket,

melyek mindaddig érvényesek, mig a főnyeremény 250,000 frt 20-ad része lefelé 160 frtig részökre nem hajlik; az ár előleges beküldése vagy postai utánfizetéssel ajánljuk. — Darabja 8 frt, 9 drb ára 70 frt, 20 drb ára 155 frt.

Rothschild és társa

Postgasse Nr. 14. Bécsben.

Ismét-eladókról gondoskodva leend.

([illegible])

Kovácsolt vasból készült, a cs. kir. mérték-hivatal által Bécsben megvizsgált és bélyegezett

tized.-mérlegek

négyszögü alakban, utolérhetlenek biztosság-, pontosság- és szilárdságra nézve, 8 évi jótállás mellett.

Az ezekhez szükséges hiteles sulyok rendkivül olcsók.

Tizedes-mérleg négyszög talappal.

Horderő: 1 2 3 5 10 15 20 25 30 40 60 mázsa.
Árak: 18, 21, 25, 35, 45, 55, 70, 80, 90, 100, 110 frt.

Egyensuly mérlegek (5 évi jótállás), ezekhez tálczák, minden üzletre s minden czélra és használaira alkalmazak, tetszésszerinti utasitás szerint.
Horderő: 1, 2, 4, 10, 20, 30, 40, 50, 60 70, 80 font.
Árak: 5, 6, 7.50, 12, 15, 18, 20, 22, 22.27.50,30 frt.

Állat mérlegek (10 évi jótállás) vert vasból, ökrök, tehenek, sertések, borjuk, juhok, továbbá kisebb kézi kocsik, taligák stb. megmérésére.
Horderő: 15, 20, 25, 30, 40 mázsa.
Árak: 100, 120, 150, 180, 200 frt.
korlát nélkül, azonban a szükséges sulyokkal. Fakorláttal és sulyokkal minden mérleg 15 frttal több. Vaskorláttal és sulyokkal 60 frt és feljebb.

Század-hidmérlegek vert vasból, a hid- és forditó-ruddal együtt, hatóságilag hitelesitett, 10 évi jótállás. Megterhelt kocsik vagy több darab állat megmérésére.
Horderő: 50 60 70 80 100 120 150 170 200 mázsa.
Árak: 350 400 450 500 550 600 650 750 750 frt.

Továbbá minden kigondolható, bármely szerkezetü mérlegek és sulyok.

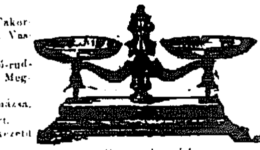

Egyensuly-mérleg.

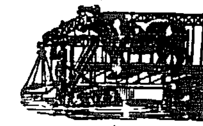

Állat-mérleg.

(274—12,4)

BUGANYI L. és TÁRSAI

mérleg- és mérlegsuly-gyára és hidmérleg-épitő-intézete Bécsben.

Főraktár: Stadt, Singerzasse Nr. 10.

Vidéki megrendelések az összeg beküldése vagy utánvét mellett azonnal teljesittetik.

Régi pénzéket,

és mindennemü **arany, ezüst és drága-kövekkel kirakott régiségeket;** továbbá **gyöngyöket, szines köveket, aranyat, ezüstöt** és **ásványokat** vesz és cserél a legmagasabb áron a

régiségek és természetiek irodája

Pesten, Dorottyautcza a Lloyd épületben, 14. sz. a. Bécsben Herren-Gasse No. 5.

hol egy nagyválasztéku raktár mindennemü régiségek, régi pénzek, gombok, övek és mente-kötőkből a legolcsóbb áron ugyszintén egy nagy raktár ásványok, lepkék, bogarak, madárbőrök, tojások és üvegszemek is találhatók. Levelekre szivesen válaszszal és értesitéssel szolgáltatik. (196—18)

FOSTER V. és TÁRSA

gazdasági gépgyárosok

Lincolnból Angliában

ajánlják a m. t. gazdászoknak

gőzmozdonyaikat,

nagyobbitott tüzszekrény és

előmelegitővel,

cséplőgépeiket,

melyek Magyarország gabnanemeihez mérve épittetnek,

továbbá

arató-gépeiket,

Anglia legelső gyáraiból.

ÁRJEGYZÉKEK és mindennemü FELVILÁGOSITÁSOK a legnagyobb készséggel bérmentesen küldetnek be.

Raktár:

Pesten, gyár-utcza 33. szám.

(282—20,2)

Szolyvai savanyuviz.

Minden eddig ismert úgy hazai, mint külföldi ásványos vizek között legtisztább soda-viz — borral vegyitve a legkellemetesebb italt nyujt. Ára egy 40-es ládának 4 frt 50 kr.; egy 60-as ládának 4 frt 70 kr. Megrendelések czimem alatt Szolyvára, u. p. Polena intézendők.

Szolyván, május 1-jén 1869.

Bertalan Pál,
szolyvai forrás bérlője.

(280—3,2)

Einmal Hunderttausend Thaler oder Gulden 175,000 Haupt-Gewinn

Neueste grosse Prämien-Verloosung

genehmigt und garantirt von der Hohen Landes-Regierung.
22,400 Gewinne im Gesammtbetrage von

Einer Million 390,000 Thaler

kommen im Laufe der Ziehungen und **zwar in wenigen Monaten zur** sichern Entscheidung, und **befinden sich darunter Haupttreffer von** Thaler **100,000, 60,000, 40,000, 20,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 4000, 12mal 2000, 23mal 1500, 105mal 1000, 158mal 400 etc.**

Diese grosse Capitalien-Verloosung ist höchst interessant eingerichtet und bietet den Theilnehmern die grössten Vortheile und beste Garantie in jeder Beziehung.

Schon am 10. und 11. Juni 1869, findet die nächste Gewinnziehung statt.

Ganze Original-Staatsloose kosten nur fl. 7 öst. W. BN.

Wir führen alle Aufträge, denen der betreffende Betrag in österreichischen Bank-Noten beigefügt ist, sofort mit der grössten Sorgfalt aus, legen die erforderlichen Pläne bei und ertheilen jegliche Auskunft gratis. Nach stattgehabter Ziehung erhält jeder Theilnehmer von uns unaufgefordert die amtliche Liste. Gewinne werden pünktlichst übersehickt.

Wir haben unseren Interessenten in dieser Gegend wieder unter vielen andern bedeutenden Gewinnen erst im Monate März d. J. das grosse Loos von 127,000 Mark ausbezahlt.

Unser Haupt-Debit ist besonders vom Glücke begünstigt, man beliebe sich daher vertrauensvoll baldigst direct zu wenden an

S. Steindecker & Comp.
Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg.

(281—2,2)

Allerneueste

Glücks-Offerte.

Das Spiel der **Oesterreichischen Loose** ist von der **Kaiserl. Oest. Regierung** gestattet.

„Gottes Segen bei Cohn!"

Grossartige wiederum mit Gewinnen bedeutend vermehrte Capitalien-Verloosung

von über 3 ½ Millionen.

Die Verloosung garantirt und vollzieht die Staats-Regierung.

Beginn der Ziehung am **11-ten Juni d. J.**

Nur 8 Gulden österr. W,
oder **4 Gulden österr. W.**
oder **2 Gulden ö. W.**

kostet ein vom **Staate garantirtes wirkliches Original-Staats-Loos,** (nicht von den verbotenen Promessen, aus meinem Debit und werden solche gegen **frankirte** Einsendung des **Betrages selbst,** nach den entferntesten Gegenden von mir versandt.

Es werden nur Gewinne gezogen.

Die Hauptgewinne betragen:

250,000 150,000 100,000 50,000 30,000, 25,000, 2 à 20,000 2 à 15,000; 2 à 12,000; 11,000; 4 à 10,000 2 à 8000 3 à 6000 12 à 5000, 4000, 14 à 3000 105 à 2000, 6 à 1500, 6 à 1200, 156 à 1000, 206 à 500, 6 à 300, 224 à 200, 21650 Gewinne à 110, 100, 50, 30.

Gewinngelder und amtliche Ziehungslisten sende meinen Interessenten nach Entscheidung prompt und verschwiegen.

Durch meine vom besonderem Glück begünstigten Loose, habe meinen Interessenten bereits **allein in Oesterreich die allerhöchsten Haupttreffer** von **300,000, 225,000 187,500, 152,500. 150,000, 130,000,** mehrmahls **125,000,** mehrmals **100,000, kürzlich schon wieder das grosse Loos** von **127,000,** u. **jüngst am 13-ten Mai schon wieder zwei der grössten Haupt-Gewinne in Wien ausbezahlt.** (283—2,1)

LAZ. SAMS. COHN in **Hamburg,**
Haupt-Comptoir,
Bank- und Wechselgeschäft.

Ich mache besonders darauf aufmerksam, dass nach obiger grossen Capital Verloosung ein langer Zwischenraum vor Beginn einer neuen eintritt, daher ersuche die sich Interessirenden **mir** ihre Aufträge **jetzt noch rasch** einzusenden.

Traugott Feitel

Bécs, Kärntnerring Nr. 2.

általános árjegyzéke Papir- és nyomtatványokról.

Angol levélpapiros, tetszés szerint név, betü vagy koronával ingyen nyomva.

100 darab nyolczad, velin, fehér 40 kr.
100 „ ugyanaz 100 drb boritékkal 65 kr.
100 „ vastag kettős simitással vagy vonalozva 60 kr.
100 „ ugyanaz 100 db boritékkal 1.50 kr.
100 „ negyedrét, velin 80 kr.
100 „ „ vastag kettős simitással vagy vonalozva 90 kr.
100 „ nyolczad, különböző csinos szinnel 60 kr.
100 „ ugyanaz 100 szines boritékkal 1.20 kr.
100 „ boriték belül szinesre 55 kr.
100 „ angol levél-papiros divatszerü monogrammal 90 kr.
100 „ ugyanaz boritékkal 1 frt 40 kr.
100 „ látogatójegy elkészitve egy percz alatt 50 kr.
100 „ kettősfényü, litographia, mesterileg készitve 90 kr.
1 db dombornyomó gép név- és czimmel 2.50 kr.
1 db önmagát nedvesitő stampiglia 5.50 kr.
Feitel-féle **önnedvesitő irószer,** iroda számára s utazásra, egy db hozzátartozóival, 100 darab tollal 1.50 kr.
1000 darab **enyvezett levélmark** aranyozva; nagyság tetszés szerint 1.60 kr.
500 darab ugyanaz 1.20 kr.
1000 legujabb, mint a **pecsétviasz** 2.50 kr. 500 db 2 frt.
Egy doboz betü 10 kr.
„ „ virágpecsétjegy 10 kr.
12 tuczat patent aczéltoll tizenkétféle 25 kr.
1 tuczat tollnyél, finom 6 kr.

Számlák, szállitó levelek, mindennemü nyomtatvány, pecsétnyomók, üzleti másoló-könyvek gyári áron szolgáltatik.

Postai utánvéttel is küldhetők. Bepakolás dij nélkül.

TRAUGOTT FEITEL
szállitó-üzlete
Bécs,
Kärntnerring 2. gegenüber dem Drasche-Haus.
Nr. 3. (237—12,5)

Legmagasabb első nyilvános

Kereskedelmi tanintézet

Bécs, Leopoldstadt, Praterstrasse 32.

Tanulói iroda a kereskedelmi **tanulmányokhoz,**

Porges Károly igazgatónál.

Kik háttérbe vannak szoritva ezen intézet összeköttetésétől, e felfogadásokat folytonosan, és oktatást nyernek a vizsgáig e szakba vágó intézetek képviselőségére.

(241—12,7)

Az első magyar gyapjumosó és bizományi részvény-társulat

GYÁR-ÜZLETÉNEK MEGNYITÁSA,

Pesten, felső-dunasor, a „Pannonia" gőzmalom mellett.

Gőzerőre és a külföldön rég elismert „Leviathan" gép rendszerre berendezett, naponkint **200 mázsa** képességü **első magyar gyapju-mosó gyár** elfogad:

1) a) **Mindennemü egy- és kétnyiretü-**
b) **bőr- és timár-**
c) **zigaya- és sackel-**) **GYAPJUT** izzadt állapotban, vagy usztatás után nyirva, osztályozás és tökélyetes megtisztitás végett, zsir, piszok, homok és bojtorjántól, **gyármosás utján,** mely a gyapjut közvetlenül alkalmassá teszi, mindennemü **gyapjuáru gyártásra.** Gondoskodva van a gyapju-partheknek szigoru elkülönzésétől és kezeskedik a társulat a mosás sikeréről is. — Mosott gyapju naponkint látható a gyárhelyiségben.

2) A társulat elvállalja a gyapjunak bizományképen eladását is minden időben vagy az általa a nyár folytán rendezendő

nyilvános gyapju-árverésen.

3) A társulat ad: **előlegeket,** a neki átadott, vagy átadandó gyapjura, **mérsékelt kamatokra.**

A mosási-, raktári-, és eladási-dij a legjutányosabbra van szabva.

A gyapjutermelő és kereskedő urakhoz azon kérést intézzük: sziveskedjenek a mosás és árverésre beadandó gyapjut, nekünk minél előbb bejelenteni. Miután különösen az árverésre nézve, catalogusok fogalmazása szükséges. (291—1)

HAASENSTEIN & VOGLER
Annoncen-Expedition,
WIEN,
Neuer Markt Nr. 11.
Hamburg, Berlin,
g. Johannisstr. 14. Gertraudtenstr. 7.
Frankfurt a/M.
grosse Gallusstrasse 31.
Basel, Leipzig.

INSERATE
werden prompt vermittelt
unter Berechnung n. d. Originalpreisen
in die
Zeitungen aller Länder.
Zeitungs-verzeichnisse gratis u. franco.
Beiegblätter über jede Insertion.
Rabattvortheile, ganz nach den bei den Zeitungen geltenden Annoncen-Kostenanschläge stehen auf Wunsch vorher zu Diensten.

Wajdits József kiadó-, lap- és nyomdatulajdonos Nagy-Kanizsán.